Dzisiaj 16 stron

Wydanie wieczorne

Cena 20 groszy

KURJER POZNANSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wieczornem, — w niedzielę i święta tylko wydanie poranne. — W dni poświąteczne tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmikowski, Powszechnej Wystawy Krajowej dr. Stanisław Bernatt, wiadomości potocznych Antoni Konieczny, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska w Poznaniu św. Marcin 70.

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda.

Nr. 316

Poznań, czwartek dnia 11 lipca 1929

Rok XXIV

Polska a położenie międzynarodowe

Lato bieżącego roku zapowiada się burzliwie w polityce europejskiej. Dyplomaci i członkowie rządów nie będą mieli wywczasów. Dotyczy to zwłaszcza polityków francuskich.

Francja znalazła się na rozdrożu. Dziś w parlamencie francuskim pierwszy dzień dyskusji nad sprawą ratyfikacji długów. Rozpocznie ją wielka mowa Poincarégo.

Kryzys, jaki Francja przechodzi, wypływa z następującego powodu: musi ona ratyfikować długi wobec Ameryki i Anglji i zobowiązać się na spłacanie ich przez 62 lata, nie będąc pewną, czy plan Younga wejdzie w życie, i czy Niemcy będą go wykonywali. Przecież sam Stresemann dowodził, że po dziesięciu latach trzeba będzie plan Younga zrewidować, ostatnio wypowiedzieli się przeciw niemu przemysłowcy westfalscy. A jednak Francja musi dokonać ratyfikacji, bo inaczej musiałaby wypłacić Stanom Zjedn. w dniu 1 sierpnia 10 miljardów franków. Opinja francuska domaga się więc, by ratyfikację przeprowadzić z zastrzeżeniem, że Francja spełni swe zobowiązania, o ile Niemcy wykonywać będą lojalnie plan Younga. I o te zastrzeżenia toczy się spór. Komisje parlamentarne pod wpływem lewicy, wprowadziły je do tekstu ustawy, upoważniającej rząd do ratyfikowania umów dłużniczych. Poincaré, wiedząc, że Waszyngton nie uzna takiej osłabionej ratyfikacji, domaga się, by parlament przyjął zastrzeżenia w odrębnej uchwale.

Stanowisko Poincarégo jest trudne, bo część jego większości prawicowo-centrowej jest przeciwna wszelkiej ratyfikacji i jej konsekwencjom w formie ewakuacji Nadrenji. Natomiast lewica warunkuje głosowanie swoje za ratyfikacją zobowiązaniem się rządu do natychmiastowej ewakuacji Nadrenji i rozpoczęcia zdecydowanej polityki zbliżenia z Niemcami. Lewica wie, że zobowiązań w tak absolutnej formie nie otrzyma, i że stawianie tej sprawy jeszcze większą wzbudzi nieufność w prawicowych kołach większości rządowej względem polityki Brianda. W rezultacie lewica dąży do obalenia Poincarégo i do utworzenia rządu własnego, który byłby odpowiednikiem gabinetu Mac Donalda.

Sytuacja jest tak zagmatwana we Francji i tak są podzielone zdania na te sprawy w poszczególnych nawet stronnictwach, że trudno przewidzieć, jak się rozstrzygnie los Poincarégo. Możemy tylko powiedzieć, że gmatwanina ta jest skutkiem tej polityki, która pragnie oprzeć pokój nie na wykonywaniu traktatu i nie na sojuszach powojennych, ale na zgodzie z Niemcami. Niestety nie widać chęci do zawrócenia ze złej drogi. Jeżeli zachodzą różnice i starcia między rządem francuskim a lewicą to jedynie w sprawie tempa polityki lokarneńskiej, przyjętej przez wszystkie niemal czynniki.

Podczas gdy Francja ma takie kłopoty, toczą się rokowania o zwołanie konferencji politycznej w sprawie „likwidacji wojny". Spór dotyczy tylko właściwie Francji i Anglji. Ustalono dotychczas, że konferencja rozpocznie się około 5 sierpnia. Nie wiadomo tylko jeszcze, gdzie się odbędzie. Mac Donald upiera się przy Londynie. Francja, chcąc osłabić wpływy angielskie, proponuje wytrwale Szwajcarję. Rząd francuski zgodził się natomiast, by konferencja nie odbywała się etapami, lecz w jednym ciągu, co zresztą nadal uważa za niewykonalne w praktyce.

Natomiast dziś już ustala się stanowisko poszczególnych krajów w sprawie Nadrenji. Francja uważa, że ewakuacja, zgodnie z uchwałą genewską roku ubiegłego, będzie możliwa, po załatwieniu ostatecznem sprawy odszkodowań, czyli po wejściu w życie planu Younga i zmobilizowaniu na jego zasadzie 42 miljardów franków na rzecz Francji, oraz po ustanowieniu w Nadrenji komisji kontroli nad zbrojeniami w tej dzielnicy. Rząd angielski pojmuje sprawę całkiem inaczej. Jak wynika z oświadczenia, złożonego przez p. Hendersona w Izbie gmin, uważa on, że ewakuacja tylko „do pewnego stopnia" uzależniona jest od uregulowania sprawy odszkodowań i że będzie mogła nastąpić nawet w razie jej niezałatwienia. Wreszcie p. Henderson wogóle nie wspomniał o komisji kontroli, jako o warunku ewakuacji.

Jest to stanowisko identyczne niemal z punktem widzenia Niemiec, wyłożonem ponownie przez Stresemanna w „Matinie". Uważa on, że Niemcy mogą przyjąć i wykonywać plan Younga tylko pod warunkiem dania im możności gospodarczego rozwoju (ekspansji na wschód!) i uwolnienia wszystkich obszarów okupowanych, czyli Nadrenji, i zagłębia Saary. Tego żądać będzie Stresemann na konferencji pokojowej, której zwołania domaga się jak najszybciej.

Otóż w „Tempsie" odpowiedziano mu natychmiast, że zagadnienie zagłębia Saary jest niezależne od zagadnienia Nadrenji, że zeszłoroczne porozumienie genewskie nie dotyczyło tej sprawy i że obchodzi ono tylko Francję i Niemcy, dlatego nie może być omawiane przez konferencję międzynarodową. Podobno Anglja podzieliła ten punkt widzenia. Pamiętajmy, że chodzi tu o węgiel i poważne interesy gospodarcze, których Francja nie chce się wyzbywać. Według traktatu, los zagłębia Saary ma rozstrzygnąć plebiscyt w roku 1935.

Taka jest sytuacja. Jak się ona przedstawia dla Polski. Otóż każdy rozumie, jaką gwarancją bezpieczeństwa jest dla nas okupacja Nadrenji. Tymczasem, jak wynika z półoficjalnego komunikatu francuskiego i ze wstępnego artykułu „Tempsa", Polska wraz z państwami Małej Ententy zaproszona będzie tylko na tę część konferencji, która omawiać będzie wejście w życie planu Younga. Natomiast będzie nieobecna przy omawiniu spraw politycznych, a zwłaszcza Nadrenji, gdyż nie jest tu, jak daje do zrozumienia „Temps", zainteresowaną. Musimy stwierdzić niestety, że akcja min. Zaleskiego, by wciągnąć Polskę do rokowań w sprawie Nadrenji doznała zupełnego niepowodzenia i, że w chwili, gdy będą omawiane zasadnicze sprawy polityczne, od których zależeć będzie przyszły los Europy, a zwłaszcza Polski, znajdującej się w najdrażliwszej jej części, będziemy nieobecni.

Nie tak sobie wyobrażamy politykę mocarstwową, o której wiele było słychać w ostatnich czasach. Znamiennem przytem jest, że w okresie, w którym się roztrząsa zagadnienia, obchodzące i roznamiętniające świat cały, polski prezes Rady Ministrów i szereg jego kolegów wraz z ministrem spraw zagranicznych wyjechali spokojnie na wywczasy do wytwornych miejscowości zagranicznych.

Rokowania polsko-niemieckie w Paryżu

w sprawie obywatelstwa Niemców w Polsce

Paryż, 11. 7. (PAT.) W ambasadzie japońskiej odbyło się pod przewodnictwem ambasadora Adatci'ego, obecnego prezesa Rady Ligi Narodów i referenta do spraw mniejszościowych w Radzie, oficjalne otwarcie rokowań polsko-niemieckich w sprawie obywatelstwa, w myśl raportu, przyjętego dnia 15 czerwca rb. na posiedzeniu Rady Ligi w Madrycie i tyczącego się ugody, zapadłej między rządem polskim a rządem niemieckim, co do bezpośrednich rokowań w kwestjach, poruszonych w petycji posłów niemieckich w Polsce, Naumana i Graebego.

Wobec niemożebności utrzymania przewodnictwa przez cały czas trwania rokowań, p. Adatci, zgodnie z przysługującemi mu, na podstawie decyzji Rady uprawnieniami, oddał obecnie przewodnictwo efektywne p. Kaeckenbeckowi, prezesowi trybunału rozjemczego na Górnym Śląsku, pod którego przewodnictwem odbywały się w 1924 r. rokowania polsko-niemieckie w sprawie obywatelstwa, zakończone konwencją wiedeńską.

Pełnomocnikiem Polski jest p. Kajetan Morawski, podsekretarz stanu i członek komisji mieszanej na Górnym Śląsku.

Niemcy reprezentuje p. von Martius, dyrektor departamentu prawnego w niemieckiem ministerstwie spraw zagranicznych.

Poza tem w skład delegacji polskiej wchodzą dr. Tadeusz Sobolewski, agent rządu polskiego przy mieszanym trybunale rozjemczym polsko-niemieckim; p. Hillbricht, starszy radca prokuratorji; p. Tadeusz Gwiazdowski, radca delegacji polskiej przy Lidze Narodów; p. Bratkowski, radca ministerstwa spraw zagranicznych; p. Dębicki, radca ministerstwa spraw zagranicznych, oraz p. Milewski, radca ministerstwa spraw wewnętrznych.

P. Dewey o swej podróży do Z. S. S. R.

Wróciwszy do Warszawy, objął on już urzędowanie

Warszawa, 11. 7. (AW). W dniu 10 bm. p. Dewey objął urzędowanie i w pierwszym rzędzie odbył konferencję ze sztabem swych najbliższych współpracowników w sprawach, związanych z przygotowaniem raportu.

Warszawa, 11. 7. (Tel. wł.). Charles Dewey w rozmowie dziennikarskiej o swej podróży do Sowietów oświadczył, że przybył najprzód do Kijowa, następnie do Odessy, skąd okrętem udał się do Jałty na Krymie, następnie do Sewastopolu, Charkowa i Moskwy oraz Piotrogradu.

Dewey broni się przed przypisywaniem jego podróży znaczenia politycznego, dowodząc, że podróż miała charakter czysto turystyczny. Zwiedził on przy tej sposobności 12 większych przedsiębiorstw przemysłowych różnego rodzaju.

Broni się także p. Dewey przed opinją, że wycieczka jego przygotowywała grunt dla wycieczki przemysłowców amerykańskich. Co do tej wycieczki wie tylko tyle, że biorą w niej udział najwięksi potentaci przemysłu amerykańskiego a przewodniczy młody Rockefeller, syn Johna, króla naftowego. Wycieczka przejedzie przez Warszawę w poniedziałek, 15 bm., ale w Polsce się nie zatrzyma. Bada ona możliwość Rosji sowieckiej, jako rynku zbytu. (w)

Sokoli amerykańscy objeżdżają Polskę

Jedna grupa bawi obecnie we Lwowie — druga w Zakopanem

Lwów, 11. 7. (AW). Wczoraj rano przybyła na dworzec główny wycieczka 220 sokołów amerykańskich, wracająca ze zlotu Sokolstwa w Poznaniu. Po powitaniu goście zwiedzili miasto, wieczorem zaś odbyło się w salonach reprezentacyjnych miasta przyjęcie wydane na ich cześć. W piątek goście udadzą się do Łucka.

Zakopane, 11. 7. (AW). Przybyła do Zakopanego w godzinach porannych specjalnym pociągiem wycieczka Sokołów amerykańskich w liczbie około 200 osób. Po powitaniu na dworcu przez przedstawicieli miejscowych władz i licznie zebranego Sokolstwa i publiczności, goście pojechali częściowo autami dla zwiedzenia Morskiego Oka i Tatr, część zaś pozostała dla zwiedzenia Zakopanego.

Goście zabawią jeszcze jeden dzień w Zakopanem. Olbrzymie zainteresowanie budziła doskonała orkiestra gości w białych marynarskich ubraniach, wykonywując mistrzowskie różne marsze.

Skutek procesu ministra Czechowicza

„Gazeta Warszawska", zwracając uwagę na wniesienie przez ministra skarbu Matuszewskiego projektu ustawy o kredytach dodatkowych pisze:

„Pamiętamy wszyscy, jak p. minister Piłsudski w „Dnie oka" i w liście do sędziego śledczego uzasadniał nieprzedłożenie Sejmowi kredytów dodatkowych za rok 1927/28 tem, że Sejm poprzedni i obecny są niegodne załatwiania ważnych spraw państwowych, a nadto metoda ich pracy jest głupia i niedorzeczna. Pamiętamy również z rozprawy przed Trybunałem Stanu, że o stosunku rządu do Sejmu decyduje nie Rada Ministrów, lecz sam p. Piłsudski, co oznacza, że także i tym razem o wymienionych wyżej przedłożeniach nie decydował ani p. Świtalski, ani p. Matuszewski, ani obaj razem.

„Nastąpiła — jak widzimy — zmiana stanowiska. Sejm jest ten sam, co i był, metoda jego pracy została nie zmieniona, a jednak kredyty dodatkowe przedłożone temu właśnie Sejmowi zostały".

Skutek procesu b. min. Czechowicza jest widoczny. Najlepszy to dowód, kto odniósł sukces przed Trybunałem Stanu.

Nowe manewry niemieckie

Istnieje w Niemczech t. zw. wydział plebiscytowy, wyłoniony przez stronnictwa i organizacje prawicowe dla przeprowadzenia akcji za plebiscytem w sprawie zmiany konstytucji wejmarskiej z ostatecznym celem powrotu do monarchji. Wydział ten nie ogranicza się wszakże do tego tylko zadania swego, lecz w sposób namiętny zabiera również głos w sprawie aktualnej obecnie kwestji odszkodowań wojennych na tle planu Younga.

W tych dniach obyło się w Berlinie w wielkiej sali Sejmu pruskiego zebranie tegoż wydziału plebiscytowego, na którem przewodniczący Stahlhelmu p. Seldte wyraźnie podkreślił, że plebiscyt poza dążeniem do wzmocnienia władzy prezydenta i usunięciem szkodliwych stron systemu parlamentarnego stawia sobie za główny cel obecnie w alkę przeciwko planowi Younga.

W dyskusji zabrał głos następnie leader Stronnictwa Niemiecko-Narodowego poseł Hugenberg, który w dłuższem przemówieniu, atakującem plan Younga, zapowiedział, iż muszą się znaleźć w Niemczech ludzie, którzy nie pozwolą, aby hańba, jaką stanowi umowa paryska, stać się miała ustawą obowiązującą. P. Hugenberg zaatakował również kierownika delegacji niemieckiej na konferencję paryską, prezydenta Banku Rzeszy dr. Schachta, zarzucając mu, że w swojej mowie monachijskiej wyrzekł się wprawdzie odpowiedzialności za umowę paryską, określając ją jako niewykonalną, że jednakże nie postąpił za wzorem dyrektora Voeglera i nie odmówił podpisu swego pod planem Younga, tłomacząc się rzekomym brakiem poparcia wśród szerokich mas społeczeństwa niemieckiego. Gdyby dr. Schacht postąpił tak, jak to uczynik dr. Voegler — oświadczył p. Hugenberg, — spotkałby się napewno z silnem poparciem wśród społeczeństwa niemieckiego. Uważamy — mówił poseł Hugenberg — warunki paryskie za bezwarunkowo niemożliwe i przekonani jesteśmy, że protest narodu niemieckiego przeciwko planowi Younga będzie początkiem nowej i pomyślnej ery w całej naszej polityce zagranicznej. O ileby nie udało się odroczyć wprowadzenia w życie ustawy o umowie paryskiej o dwa miesiące, jak tego żąda stronnictwo niemiecko-narodowe, wydział plebiscytowy zastanowi się nad dalszemi krokami, mającemi nie dopuścić do wprowadzenia planu Younga w życie. Z końcem sierpnia, zapowiedział p. Hugenberg, rozpocznie się akcja propagandastyczna za plebiscytem w tym kierunku:

W ten sposób nacjonaliści niemieccy, pozornie atakując przedstawicieli swego rządu za rzekomą ich zbytnią ustępliwość, w rzeczywistości wzmacniają ich stanowisko oporne wobec aż nadto skromnych żądań reparacyjnych państw sojuszniczych. Do tego zmierza także inscenizowany obecnie „plebiscyt", mający wykazać „niewypłacalność" i „krzywdę" narodu niemieckiego.

Teatr świetlny „SŁOŃCE"

Od czwartku, dnia 11 lipca r. b. codziennie

PLAC PIGALLE o PÓŁNOCY

(Kobieta — to grzech)

W rolach głównych: **MIKOŁAJ RIMSKIJ - RENEE HERIBEL.**

Początek seansów o godz. 5, 7, 9. Miejsca numerowane.

Przedsprzedaż biletów od godziny 12 do 2 w południe przy kasach teatru, oraz od godziny 12 do 7 po południu na terenach Powszechnej Wystawy Krajowej w Pawilonie Obsługi Publiczności. Pw 3249-28.66

Harriman i miasta polskie

W sprawie koncesji Harrimana zainteresowane są po stronie naszej następujące czynniki:

1) państwo, jako całość, pod względem politycznym, strategicznym i finansowo - gospodarczym;

2) przemysł krajowy, nietylko elektryfikacyjny, ale cały przemysł wytwórczy;

3) konsumenci prądu elektrycznego dla siły i światła, czyli cała ludność miast polskich.

O interesie państwa pod politycznym i strategicznym kątem widzenia będziemy pisać oddzielnie. Niebezpieczeństwo, grożące przemysłowi krajowemu, przedstawiliśmy już poprzednio; z przebiegu sprawy wynika, że sfery przemysłowe orjentują się należycie w sytuacji i ze swej strony robią, co mogą, w granicach przysługujących im praw. Natomiast nie widać dostatecznego zrozumienia wszystkich konsekwencyj, płynących z monopolu Harrimana, po stronie szerokich sfer konsumentów.

W Polsce niema organizacji odbiorców prądu elektrycznego, jak to jest w niektórych innych państwach. Skutkiem tego naturalnymi reprezentantami interesu konsumentów są samorządy miejskie i ich centralne zrzeszenie: Związek Miast Polskich.

W tych dniach odbyła się w województwie krakowskiem publiczna rozprawa w sprawie koncesji Harrimana. O ile sfery gospodarcze Zagłębia krakowskiego i dąbrowieckiego wystąpiły na tej rozprawie z poważnemi zarzutami, opartemi na fachowej analizie oferty Harrimana, a pokrywającemi się z tem, co w tej sprawie powiedziała już prasa niezależna, o tyle ze strony przedstawicieli samorządu miejskiego potraktowano całą sprawę powierzchownie a nawet obojętnie. Tem samem dano Harrimanowi ważny atut w rękę, albowiem może on powoływać się na to, że oferta jego nie budzi zastrzeżeń ze strony miast, a zatem jest dla ludności korzystna.

Tymczasem jest zupełnie inaczej. Koncesja Harrimana godzi w pięciu województwach fatalnie w prawa i interesy miast, jako związków samorządowych, oraz w interesy ich mieszkańców. Miasta, jako samorządy, pozbawione zostaną ich naturalnego i w ustawie elektrycznej zastrzeżonego prawa do budowy i rozszerzania własnych elektrowni, które są złotem jabłkiem w gospodarce miejskiej, dając miastom bardzo poważne dochody budżetowe. Miasto, jako koncesjonarjusz i właściciel zakładu elektrycznego, może układać taryfę według potrzeb ludności, w myśl życzeń jej przedstawicielstwa. Może ono dawać znaczne ulgi właścicielom małych motorów elektrycznych, a tem samem popierać wydatnie rozwój rzemiosła polskiego, obciążając natomiast nieco silniej lokale rozrywkowe i przedsiębiorstwa, ciągnące z miasta znaczne zyski. Przy takiej polityce miasto zyskuje nie tylko bardzo tanio, często za darmo, oświetlenie ulic i placów, ale może jeszcze wydatnie zasilać ogólny budżet miejski dochodem z elektrowni, bez uciekania się do nowych podatków.

Wszystko to odpadnie w pięciu województwach w razie uzyskania przez Harrimana monopolu. Nie małe, a właśnie wielkie warsztaty będą miały ulgi taryfowe, miasta będą musiały dużo płacić za oświetlenie publiczne, poddane pod tym względem uciążliwym warunkom Harrimana, zawartym w projekcie koncesji. O zyskach wogóle mowy nie będzie.

Zastrzegamy się, że nie przemawiamy tutaj za budowaniem małych, nierentownych, zakładów elektrycznych, nawet miejskich. Powstanie elektrowni centralnej, w ręku rządu, związku samorządów, czy przedsiębiorcy prywatnego uważamy za potrzebne i celowe. Ale elektrownia taka powinna miastom dostarczać prądu hurtownie, natomiast detaliczny rozdział tego prądu winien pozostać w ręku miast.

Niepodobna przypuścić, aby miasta województwa krakowskiego nie rozumiały tych szkód, jakie dla nich zawiera projekt Harrimana. Jeśli nie wystąpiły, to wchodzą tu w grę względy natury partyjno - politycznej. Zarządy miast w Krakowskiem są wyłącznie w ręku „sanacyjnej" grupy „demokratów" zpod znaku p. senatora Rollego, prezydenta Krakowa. Panowie burmistrze milczeli i milczą, bo im to nakazuje przynależność do B. B. i „współpraca z rządem".

Dzisiaj odbywa się analogiczna rozprawa w województwie kieleckiem. 17 bm. będzie to samo w Warszawie. Należy się spodziewać, że — zwłaszcza w Warszawie — Związek Miast Polskich wystąpi w obronie praw miast i interesów ich ludności. Dotychczasowa blada taktyka Związku Miast w tej sprawie tłumaczy się także względami politycznemi. „Sanacja" i B. B. S. są w zarządzie Związku Miast silnie reprezentowane, a, ponieważ grupa wielkopolsko-pomorska nie jest w koncesji harrimanowskiej zainteresowana, przeto p. Jaworowski, przyjaciel p. Moraczewskiego, ma w tej sprawie przewagę na terenie Związku. Tem należy wytłumaczyć miękką uchwałę zarządu Związku, polecającą prezydjum wniesienie protestu, „o ile interesy miast będą istotnie zagrożone".

Jednak nawet ta uchwała daje prezydjum Związku nietylko prawo, ale nawet obowiązek energicznego wystąpienia w dniu 17 bm. Przecież każdy obywatel miasta widzi, że to „o ile" rzeczywiście „istotnie" tutaj zachodzi, że interesy miast są bardzo poważnie zagrożone.

Magistraty miast i Związek Miast Polskich wezmą na siebie ogromną odpowiedzialność i winę, jeśli nie zaprotestują kategorycznie i bez ogródek przeciw dyktaturze Harrimana i jego wspólników nad rozwojem miast polskich. O tych wspólnikach — osobno.

Żydzi powojenni a Polska

Na ten temat pisze Al. Świętochowski w „Myśli Narodowej":

Podczas wojny, a zwłaszcza po wojnie Żydzi tutejsi zmienili swój stosunek do Polski z obojętnego lub przyjacielskiego na wrogi. Pobudziły ich do tego sympatje i związki z państwami centralnemi, ściślej mówiąc — z Niemcami, do których zawsze ciążyli i których podczas wojny obsługiwali pomocą, intrygami i szpiegostwem, potem opieka traktatowa, rozciągnięta nad mniejszościami narodowemi, wreszcie nieoględne ustępstwa rządów polskich, kupujących za nie ich poparcie w przedsięwzięciach finansowych. Dzięki tym zdobyczom, a nadto wielkiej liczebności, Żydzi posunęli zuchwałość swych żądań i dążeń do granic, nie przyznanych im i nie tolerowanych w żadnem innem państwie europejskiem. Nie osłaniając swego zamiaru żadnemi pozorami, ogłosili wyraźnie, że są współwłaścicielami ziemi polskiej, równouprawnionymi z jej ludnością rdzenną, że chcą współrządzić Polską jako odrębny naród, stanowiąc jednocześnie własne samorządne państwo w państwie polskiem. Ta postawa musiała wywołać dwa skutki: z jednej strony Żydzi coraz wyżej podnosili swoją napastliwość i wymagalność, z drugiej społeczeństwo polskie zaczęło coraz silniej okazywać im swoją nienawiść i coraz energiczniej występować w swojej obronie. To też nigdy antysemityzm nie rozrósł się u nas tak szeroko i głęboko, jak obecnie. Jest on już walką nie religijną, nawet nie ekonomiczną, ale kulturalną, polityczną a nadewszystko narodową.

Nie można ani jej się dziwić, ani sztucznemi środkami łagodzić, jest ona bowiem koniecznością życia wielkiego narodu, który w dziesięciowiekowej historji wytworzył sobie swoisty charakter, własną kulturę, całą sferę twórczości duchowej, który w długiej niewoli podniecał się i krzepił nadzieją odzyskania niepodległości i gdy wreszcie ją otrzymał, wytężył wszystkie swoje siły, ażeby ją ubezpieczyć, ażeby istnieć. — Czyż ten naród może spokojnie patrzeć, jak go żywioł obcy, przeważnie barbarzyński i wrogi, chce wyprzeć, opanować i uczynić naprzód upośledzonym spólnikiem ziemi ojczystej, a później może poddanym? To nie jest sprawa tolerancji i humanizmu, to nie zatarg chciwego gospodarza domu z ubogim lokatorem, lub okrutnego właściciela z łagodnym dzierżawcą, to jest obrona gospodarza i właściciela od podstępnego przybysza, który usiłuje zawładnąć jego domem i mieniem, przekształcić je według swoich potrzeb i upodobań. Wobec ogromnej masy Żydów zagadnienie stosunku do nich nie wyraża się pytaniem, jak ich uprawnić w naszem państwie, lecz czy Polska ma być polską, czy polsko - żydowską, albo nawet żydowsko - polską. Odpowiedzią na to pytanie może być tylko walka, która dziś już ma przebieg ostry, a przybierać będzie coraz ostrzejszy, w miarę wzmacniania się poczucia narodowego i państwowego śród Polaków.

Tej niezłomnej konieczności życia Żydzi nie widzą i nie rozumieją. Im się zdaje, że prowadzą wojnę, która się zakończy ich zwycięstwem, że toczą proces, który dzięki ich środkom, wpływom, stosunkom międzynarodowym i sojuszom z grupami rewolucyjnemi ostatecznie wygrają. Jest to podwójna omyłka: Naród, posiadający w sobie ogromny zapas sił żywotnych, naród, który przetrwał długą i straszną niewolę, pod naciskiem trzech potężnych mocarstw, nie ulegnie zamachom „mocarstwa anonimowego", chociażby ono uruchomiło przeciw niemu wszystkie banki i giełdy i wypuszczało mu zaciekle krew pieniężną dla maców żydowskich całego świata. Tę propagandę nienawiści, kłamstwa, potwarzy, którą Żydzi szerzą przeciw Polsce w Europie i Ameryce, już dawniej przetrwaliśmy.

Drugą omyłką Żydów jest mniemanie, że świat porzuci Nowy Testament i powróci do Starego, przerobionego i uzupełnionego przez nich. Rzeczywiście wszystko to, co stanowi dziś szumiącą pianę nurtu życia powojennego, jego mętne fale, jaskrawizną jego barw da się wywieść z tej księgi, która jest ciekawym i cennym zabytkiem historycznym, ale nie powinna i nie może już dzisiaj być kodeksem moralności. Żydzi nawet ci, którzy z niej drwią, przeniknięci są jej duchem. Każdy semita, który nie wynaturzył się, nie stał się całkowicie Francuzem lub Polakiem, jest w swej istocie starotestamentowym, mojżeszowcem i jehowitą. Otóż ten gatunek ludzki nie może być typem przyszłości. Jakimkolwiek on będzie, to pewne, że nie będzie judejskim, który w rozwoju kultury musi zniknąć i pozostanie tylko jako przeżytek, przechowujący się w jej zaułkach.

Zachowanie się prasy żydowskiej wobec odwetu młodzieży akademickiej za znieważenie procesji we Lwowie zawiera w sobie jądro ducha tej rasy. Wszyscy czytaliśmy najostrzejsze samokrytyki Francuzów, Anglików, Włochów, Niemców, Szwajcarów, Greków, Serbów, Bułgarów, Szwedów, Duńczyków, Rosjan, Polaków, ale nikt z nas nie czytał nigdy w dzienniku żydowskim nagany dla Żydów przy sądzeniu wypadków, w których oni byli oczywistymi winowajcami. We wszystkich walkach, bijatykach, morderstwach, gwałtach publicznych zawsze winni są „goje" a zwłaszcza Polacy, podczas gdy „nasi" są tylko jagniętami poszarpanemi i pożartemi przez wilki. Tak również miało się dziać we Lwowie, gdzie polscy „huligani" dopuścili się „dzikich gwałtów" za skromne figle chłopców żydowskich, którym należało tylko pogrozić palcem na nosie. Jest to polityka nie tylko oszukańcza, ale głupia i dla samych Żydów szkodliwa. Podtrzymuje bowiem ludność chrześcijańską w stanie ciągłego wrzenia, zgrozy, gniewu i zemsty. Trzeba jednak przyznać Żydom okoliczności łagodzące: popiera ich i podnieca w tej taktyce prasa „sanacyjna", która również zawsze ich obmywa z plam moralnych, zawsze je usprawiedliwia i gdy już jakiego występku wykłamać nie może to przynajmniej go przemilcza. Obsłużyła ich również po wypadkach lwowskich.

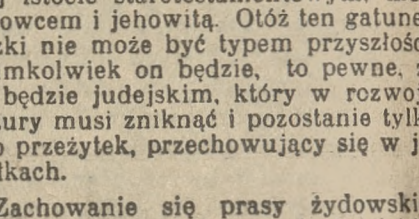

Pijcie zdrowotne

Piwo Grodziskie

Wszędzie do nabycia.

dp 6613

Bolszewicy intrygują dalej

Uchwały komunistów „polskich" w Rosji w sprawie warszawskiego zjazdu Polaków zagranicznych

Moskwa 11. 7. (AW) Prezydjum wszechrosyjskiego komitetu, przeprowadzającego na terenie Związku Sowietów wybory delegatów ludności polskiej na zjazd warszawski, ogłasza w prasie komunistycznej protest przeciwko decyzji warszawskiego komitetu organizacyjnego zjazdu, mocą której delegaci Polaków, zamieszkałych na terenie Z. S. S. R. nie będą dopuszczeni do udziału w zjeździe.

W proteście pod krzyczącemi tytułami prezydjum komitetu podaje, że wybory delegatów ludności polskiej odbywały się na najbardziej demokratycznej zasadzie. Tymczasem autorzy protestu zapomnieli najwidoczniej o instrukcjach, jakie sami udzielali lokalnym komitetom wyborczym co do niedopuszczania do udziału w wyborach ludności średnio zamożnej wiejskiej, duchowieństwa i t. d. Protest podpisali w imieniu komitetu Bolesł. Przybyszewski, W. Krajewski i J Komorowska.

Moskwa 11. 7. (AW) Na odbytym wszechrosyjskim zjeździe ludności polskiej w Z. S. S. R., omawiana była sprawa sytuacji ludności polskiej w Związku Sowietów Delegaci, wybierani przez ludność polską w poszczególnych okręgach, przepuszczeni byli przez odpowiedni filtr polityczny, w rezultacie czego na zjeździe znaleźli się jedynie komuniści. Oczywiście obrady toczyły się poza sprawami bieżącemi, na temat zjazdu warszawskiego. W rezultacie powzięto rezolucje, w których delegaci domagają się od komitetu warszawskiego rewizji stanowiska co do udziału delegatów ludności polskiej w Z. S. S. R.

Zbrodnicza akcja „Selrobu"

Antypaństwowe wystąpienie podburzonego tłumu w powiecie bobreckim

Lwów, 11. 7. (Tel. wł.). Od pewnego czasu na terenie wojew. lwowskiego daje się zauważyć zbrodnicza akcja komunizującej organizacji ukraińskiej „Selrob".

Jeden z przywódców tej grupy, pose Cham, korzystając ze swej nietykalności, wszczął ostatnio energiczną agitację, w celu wywołania zatargów w przededniu żniw z robotnikami rolnymi. Nie długo trzeba był oczekać na wyniki. W wielu majątkach wybuchły strajki, a w majątku Brzostowice w powiecie bobreckim doszło do zaburzeń. Majątek ten należy do fundacji Skarbowej, a dochody jego przeznaczone są na utrzymanie sierocińca w Drohowyżu pod Mikołajewem.

Z powodu strajku fornali i robotników rolnych, sierociniec znalazł się w krytycznej sytuacji.

W związku z tem zawezwano pomocy policji państwowej i pod jej ochroną jedenastu gajowych przystąpiło do wykonania najniezbędniejszych robót. Pozostali robotnicy odmówili posłuszeństwa. a nawet podnieceni przez agitatorów zaatakowali policję i pracujących gajowych

Pod naporem tłumu policja cofnęła się do majątku, skąd dopiero śmiałem natarciem usunęła napastników poza granice folwarku.

Wówczas zbuntowani rozpoczęli obleżenie majątku. Trwało ono przez całą noc, aż dopiero rano udało się policji skomunikować z najbliższym posterunkiem policji i wezwać pomocy.

Stamtąd zaalarmowano województwo lwowskie, które na polecenie wojewody wysłało do Brzostowic 40-tu policjantów Dopiero przy pomocy tego oddziału policji udało się sytuację opanować.

W sprawie rokowań handlowych polsko-niemieckich

Punkt honoru min. Hermesa

Berlin, 11. 7. (Pat.) W sprawie rokowań handlowych polsko-niemieckich socjalistyczny „Vorwärts" pisze: Jedyną troską w sprawie rokowań z Polską jest osoba p. Hermesa i wątpić należy, czy wykorzysta on obecne szanse. P. Hermes, podnosi dziennik, w zakresie polityki handlowej nigdy nie postępował właściwie, aczkolwiek ostatnio stwierdził, iż pomoc dla rolnictwa niemieckiego nie może ograniczać się do podwyżek celnych, lecz objąć powinna również zakres zbytu. P Hermes okazał się takim przedstawicielem interesów niemieckich, o którym prasa agrarna wyraziła się, że uważa on za punkt swego honoru nie dopuścić do zawarcia traktatu handlowego z Polską.

Wykolejenie się pociągu pospiesznego

40 trupów — Liczba rannych nie ustalona

Nowy York, 11. 7. (Radjo wł.). Na stacji kolejowej Enfield w stanie Północnej Karoliny wykoleił się pociąg pospieszny, z pod którego gruzów wydobyto dotąd 40 trupów; liczba rannych jeszcze nie ustalona.

Loty transoceaniczne

„Pathfinder" wylądował w Rzymie

Rzym, 11. 7. (Radjo wł). Na lotnisku Del Littorio, z którego w środę rano odleciał do Londynu przybywający z Australji „Krzyż Południa", wylądował w środę wieczorem o godz. 21.30 amerykański samolot „Pathfinder. Licznie zebrane tłumy sprawiły lotnikom amerykańskim wielkie owacje, tembardziej, że czekano na nich cierpliwie przez kilka godzin.

Na lotnisku był również Mussolini z przedstawicielami ministerstwa lotnictwa i spraw wewnętrznych, jednakże nie mogąc się doczekać samolotu, krótko po godzinie 21 opuścił lotnisko. Cała prasa rozpisuje się z entuzjazmem o ukończonym locie z Ameryki do Rzymu, przyczem z szczególnem zadowoleniem podkreśla, że jeden z lotników, Williams, jest z pochodzenia Włochem.

Lotnicy szwedzcy w drodze do Ameryki

Kopenhaga, 11. 7. (Radjo wł.) Według doniesienia z Reykjawiku na Islandji, wystartował samolot szwedzki „Sverige" w środę o godz. 16 do dalszego lotu do Grenlandji. W trzy godziny później lotnicy podali drogą radjową, że znajdują się około 400 km. na zachód od Reykjavik.

Nowy Jork, 11. 7. (Radjo wł.) Z samolotu „Sverige" otrzymano depeszę radjową z wiadomością, że lot do Grenlandji odbywa się prawidłowo.

„Untin Bowler" wśród lodów Grenlandji

Chicago, 11. 7. (Radjo wł.) William Carlson, asystent obserwatorjum grenlandzkiego, oświadcza, że „Untin Bowler" znajdzie w fjordzie koło Mount Evans znakomite miejsce do lądowania.

Doniesienia samolotu „Untin Bowler" do „Chicago Tribune" wskazują na trudną sytuację samolotu wśród gór lodowych. Samolot posiada dostateczne zapasy paliwa.

Oszustwo na szkodę państwa

Warszawa, 11. 7. (Tel. wł.). Z polecenia prokuratora w Katowicach aresztowano prokurenta Państwowych Zakładów Wodociągowych na Śląsku Juljana Żuławskiego pod zarzutem współdziałania w oszustwie czekowem na szkodę Państw. Zakładów Wodociągowych. Chodziło o podjęcie w katowickim oddziale P. K. O. w marcu 1928 r. kwoty 22.000 zł. (w)

Zaopatrzenie emerytów kolejowych

Warszawa, 11. 7. (PAT) Rozporządzenie Rady Ministrów o zaopatrzeniu emerytalnem etatowych pracowników Polskich Kolei Państwowych i o zaopatrzeniu pozostałych po nich wdów i sierót oraz o odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki przyznaje kolejowym pracownikom etatowym uprawnienia emerytalne w takiej samej wysokości, jakie posiadają pracownicy nieetatowi z mocy rozporządzenia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r.

Rozporządzenie to ma doniosłe znaczenie dla ogółu emerytów, a zwłaszcza dla emerytów b. państw zaborczych, gdyż znosi zupełnie wszelkie różnice, jakie były dotychczas czynione między emerytami b. państw zaborczych a emerytami polskimi. Jak wiadomo, emeryci kolejowi b. państw zaborczych pobierali zaopatrzenie emerytalne w wysokości 75 proc emerytury polskiej. Obecnie emeryci ci pobierać będą całkowite zaopatrzenie emerytalne na równi z emerytami polskimi.

Katastrofalny wybuch miny

Warszawa, 11. 7. (Tel. wł.). W twierdzy w Modlinie podczas ćwiczeń saperów nastąpił wybuch miny, wskutek czego instruktor i sierżant zostali zabici a 4 saperzy ranni. (w)

Wielki pożar na Polesiu

Pińsk, 11. 7. (AW). Wielki pożar wybuchł we wsi Nikitki pow. drohiczyńskiego. Pożar powstał wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem. Pastwą płomieni padły zabudowania gospodarskie wraz z inwentarzem, należące do dwóch włościan. oraz domy mieszkalne. Straty przekraczają sumę zł 50 000.

Zjazd międzynarodówki włókienniczej

Warszawa, 11. 7. (Tel. wł.). 14-go lipca zjeżdża do Warszawy rada generalna międzynarodówki włókienniczej, na której posiedzenie przybędzie także minister w rządzie Mac Donalda Tom Shaw. Z Warszawy rada generalna wyjedzie do Łodzi i Poznania. (w)

Delegacja senatu gdańskiego w Sowietach

Moskwa, 11. 7. (Pat.) Przebywająca w Moskwie delegacja senatu gdańskiego odbyła konferencję z komisarzem ludowym dla spraw handlu zewnętrznego Mikojanem. Jak się dowiaduje korespondent Pata, konferencja dotyczyła sprawy ewentualnych nowych zamówień dla stoczni gdańskiej oraz kwestji tranzytu przez port gdański części eksportu sowieckiego. W piątek delegacja wyjeżdża do Charkowa dla omówienia z władzami Ukrainy sowieckiej sprawy eksportu niektórych towarów, jak cukier, melasa i drzewo, przez Polskę i Gdańsk. Z Charkowa przedstawiciele senatu gdańskiego udać się mają do Warszawy.

Gdańsk, 11. 7. (Pat.) Od delegacji gdańskiej, bawiącej w Moskwie, nadszedł następujący telegram: w ciągu dnia wczorajszego odbyły się dłuższe rozmowy członków delegacji gdańskiej z komisarzem ludowym dla spraw handlu zagranicznego Mikojanem. Tematem rozmów były gdańsko-rosyjskie sprawy gospodarcze. Dalej telegram donosi, że delegacja gdańska wyjeżdża z Moskwy na dwa dni do Charkowa.

Strzały na granicy bułgarsko - jugosłowiańskiej

Wiedeń, 11. 7. (PAT) Według doniesień dzienników z Sofji, doszło na granicy bułgarsko - jugosłowiańskiej wczoraj popołudniu do ponownego incydentu. Kapitan bułgarski Daskałow zastrzelony został podczas inspekcji na granicy przez jugosłowiańskiego żołnierza granicznego. Żołnierze bułgarscy, którzy znajdowali się w towarzystwie kapitana, odpowiedzieli na ogień strzałami karabinowemi.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8,22 1/4, w Gdańsku na Warszawę 8,89.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mkn. w dewizach — 211,98 zł, gotówką — 211,55 zł; za 100 guld gd. w dewizach — 172,65 zł, gotówką — 172, 31 ł.

Poznańska giełda pieniężna

Poznań, 11 lipca 1929.

Przebieg dzisiejszego zebrania giełdowego był w dalszym ciągu spokojny.

Z pap. procent płacono za 5 proc. poż. konwers. 45 proc., 8 proc. listy dolarowe handlowano po 93¾ proc. w transakcjach. Również dokonano transakcje 4 proc. poż. inwestycyjną po 106,—. Mniejsze ilości premj. dolarowych obracano po 63,— w płaceniu bez notowania.

Z akcyj bankowych poszukiwano silnie Bank Polski po 158,— i wyżej bez notowania.

Z akcyj przemysłowych płacono wszystkie notowane papiery a mianowicie Cegielski po 35,—. Cukr. Zduny po 39,— i R. Maya po 105,—. Poza tem robiono mniejsze transakcje Herzfeldem bez notowania po 40—39,— i poszukiwano Unję bez oddawców po 152,—

Cedula urzędowa z dnia 11 lipca 1929 r.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominału)

5% Pożyczka konwersyjna 45% P.
8% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kredyt. 93¾% +

(Kurs w złotych)

4% Prem. Pożyczka Inwestycyjna 106,— +

Akcje przemysłowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Cegielski H. I em. zł. 35,— P.
Cukrownia Zduny I em. zł. 39,— P.
Dr. Roman May I em. zł. 105,— P.
Tendencja: Spokojna.

Giełda warszawska

dnia 11 lipca 1929 r.

Waluty	Gotówka				
Dol. Stan. Zjedn.	tr. 8,88	sp. 8,90	kup. 8,86		
Dewizy					
Belgja	tr. 123,93	sp. 124,24	kup. 123,62		
Holandja	„ 358,19	„ 359,09	„ 357,29		
Londyn	„ 043,26	„ 043,37	„ 043,16		
Nowy Jork	„ 008,90	„ 008,92	„ 008,88		
Paryż	„ 034,92	„ 035,01	„ 034,83		
Praga	„ 026,38	„ 026,45	„ 026,32		
Szwajcarja	„ 171,51	„ 171,94	„ 171,68		
Sztokholm	„ 239,05	„ 239,65	„ 238,45		
Włochy	„ 046,66	„ 046,78	„ 046,54		
Papiery państwowe i obligacje					
4% poż. inwest.		106,00	107,00	106,75	
5% poż. premj. dol.		000,00	062,50	061,25	
5% poż. konw.		000,00	000,00	046,00	
6% poż. dol.		000,00	083,50	083,00	
10% poż. kol.		000,00	000,00	102,50	
Akcje w złotych:					
Bank Dyskontowy				000,00—125,00	
Bank Handlowy				000,00—116,00	
Bank Polski				000,00—158,75	
Bank Zw. Sp. Zarobk.				000,00—078,50	
W. T. F. Cukru				000,00—032,00	
Lilpop				000,00—028,75	
Modrzejów				025,00—025,25	
Ostrowieckie Zakłady				000,00—080,50	
Starachowice				026.75—027.00	
Zieleniewski				123,00—123,50	
Borkowski				000,00—010,50	
Siła i Światło				000,00—125,00	

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1 000 kg reszta za 100 kg

Berlin, dnia 11 lipca 1929

Pszenica marchijska	238,00—230,00
Tendencja dla pszenicy spokojna.	
Żyto marchijskie	200,00—201,00
Tendencja dla żyta spokojna.	
Jęczmień Pastewny i przemysłowy	181,00—188,00
Tendencja dla jęczmienia spokojna.	
Owies marchijski	183,00—193,00
Tendencja dla owsa słabsza.	
Mąka pszenna	28,50—32,50
Tendencja spokojna.	
Mąka żytnia	27,25—30.65
Tendencja słabsza.	
Ospa pszenna	12,50—12,75
Tendencja utrzymana.	
Ospa żytnia	12,25—12,50
Tendencja utrzymana.	
Groch Victoria	40,00—48,00
Groch jadalny polny	28,00—34,00
Groch pastewny	21,00—23,00
Peluszka	25,00—26,50
Bób polny	21,00—23,00
Wyka	27,00—30,00
Łubin niebieski	19.00—20,50
Łubin żółty	27,50—28.50
Seradela nowa	00,00—00,00
Makuch rzepakowy	00,00—19,30
Makuch lniany	23,00—23,30
Wyłoki suszone	00,00—10.60
Śrót Soya	19,60—20.30
Płatki ziemniaczane	17,40—17.60
Ziemniaki białe	2.10— 2,30
Ziemniaki czerwone	2,30— 2.60
Ziemniaki żółte	3,05— 3,20

Ogólna tendencja słabsza.

Notowania złotego w Berlinie

z dnia 11 lipca 1929.

Wypłaty na Warszawę: 46,975—46,175
Noty wielkie: 46,875—47,275

Zza kulis „sanacji moralnej"

Stpiczyński i Olpiński, „ideowi" kierownicy „Głosu Prawdy", organu „prawdziwych piłsudczyków"

Ogłoszone przez Adolfa Nowaczyńskiego w „Polonji" katowickiej nieznane wiadomości i dokumenty o niektórych działaczach obozu majowego zostały skonfiskowane, ale sąd okręgowy w Katowicach uchylił konfiskatę znacznej części artykułu. Obecnie „Polonia" ogłasza ponownie te części, których konfiskatę sąd uchylił.

Rewelacje te dotyczą w przeważnej części dwu działaczy obozu majowego, p. Wojciecha Stpiczyńskiego i p. Stefana Olpińskiego. Pierwszy był naczelnym redaktorem „Głosu Prawdy", organu „prawdziwych" piłsudczyków i głównym heroldem dziennikarskim obozu majowego, a drugi dziennikarzem w „Głosie Prawdy", a zarazem dyrektorem administracyjnym tegoż pisma. Obaj są autorami „ideowych" dzieł „sanacyjnych", p. Olpiński pod pseudonimem Ostena p. t. „Na marginesie obecnego życia politycznego Polski", a p. Stpiczyński książki p. t. „Polska, która idzie", wychwalanej w ostatnich dniach jeszcze w „Głosie Prawdy", w „Epoce" i w innych pismach „sanacyjnych".

Dwaj ci działacze pokłócili się po pewnym czasie, to doprowadziło do przykrych dla obu ujawnień, tak że naprzód okazał się niemożliwy p. Olpiński, ale potem także p. Stpiczyński, i obaj opuścili swe widoczne posterunki. P. Olpiński został skazany niedawno za fałszerstwo i defraudację na szkodę firmy American - Express - Company na dwa lata więzienia, przyczem w czasie rozprawy ujawniło się, że p. Stpiczyński obiecywał mu oczyszczenie w tej sprawie, i w związku z tem p. Olpiński objął swe stanowisko w „Głosie Prawdy" celem wydobywania pieniędzy dla tego pisma. P. Stpiczyński, wielokrotnie skazany za oszczerstwa, został ułaskawiany.

Najważniejsze ustępy obecnych rewelacyj, ogłoszonych na mocy zniesienia przez sąd konfiskaty, są następujące:

„Z końcem 1927 roku „Głos Prawdy" zaatakował nagle Olpińskiego w związku z aferą niejakiego bar. Hahna, nazywając Olpińskiego oszustem i szpiegiem, w dniu następnym zaś po owym artykule „Głos Prawdy" umieścił na pierwszej stronie odpowiednie sprostowanie, wymigując się, że nie miał na myśli p. Stefana Olpińskiego.

„Tegoż dnia Olpiński był gościem w kasynie oficerskiem garnizonowem i tam zapytany przez jednego z wyższych oficerów sztabowych, jak zamierza zareagować na „wybryk Stpiczyńskiego", odparł wobec szeregu świadków, że postawił Stpiczyńskiemu ultimatum dania mu satysfakcji w ciągu 48 godzin, przez mianowanie go dyrektorem wydawnictwa „Głosu Prawdy" (nie administracji) i dopuszczenie do spółki wydawnictwa. Nie znający bliżej Olpińskiego gruchnęli śmiechem, wtajemniczeni zaś pokiwali milcząco głowami, dodając, że „z szambelanem nie ma co zaczynać". W istocie w 3 dni później „Głos Prawdy" ogłosił, że p. Stefan Olpiński mianowany został dyrektorem handlowym wydawnictwa, faktycznie zaś był on, jak ogólnie wiadomo, dyrektorem nie tylko handlowym, lecz dyktatorem całego wydawnictwa. Miał on bowiem prawo podpisu za wydawnictwo, urzędował razem z Stpiczyńskim przy ulicy Szpitalnej w osobnym gabinecie i cały personel redakcyjny traktował jak pryncypał.

„Olpiński miał ze Stpiczyńskim pisemną umowę, w której Olpiński miał zastrzeżone 33 proc. dochodów wydawnictwa „Głosu Prawdy".... „Głos Prawdy", pożyczając od Olpińskiego gotówkę i weksle, wiedział o źródle majątku Olpińskiego, gdyż jeszcze przed wstąpieniem Olpińskiego do „Głosu Prawdy" pisał „Głos Prawdy", że Olpiński oskarżony jest o oszustwo w American Express Company.

„Fakty pożyczek Olpińskiego „Głosowi" łatwo można stwierdzić u personelu redakcyjnego „Głosu Prawdy", gdyż dla nikogo nie było to tajemnicą, że Olpiński na „Głos Prawdy" łoży, nadto u adw. Śleszyńskiego i Kornhausera, którzy sprawę tę jako rzecznicy Olpińskiego prowadzili.

„Z opowiadań jednego oficera sztabowego, który był arbitrem w sądzie polubownym między Olpińskim a Stpiczyńskim wiadomo, że Olpiński podczas swego pobytu i współpracy w „Głosie" za swoim żyrem pożyczył w bankach warszawskich około 100,000 złotych.

„Wiadomo również pozytywnie, że Olpiński, pracując w „Głosie", pisywał dlań często artykuły i redagował codziennie hasła wyborcze, drukowane podczas wyborów tłustym drukiem na jednej stronie pisma, nadto, że wyjeżdżał często w tym czasie do Krakowa i Zagłębia Dąbrowskiego, gdzie odbywał jako dyrektor „Głosu" wiece wyborcze i wygłaszał płomienne mowy za koniecznością „sanacji Sejmu".

„Co zaszło pomiędzy Olpińskim a Stpiczyńskim, że Olpiński nagle zaprzestał pracy w „Głosie" (jego ustąpienie było bardzo nagłe), nie wiadomo. Na ten temat krążą najfantastyczniejsze wersje, lecz konkretnie nic nie jest wiadomo i cała ta sprawa jest jeszcze tajemnicą.

„Faktem jest jednak, że Olpiński jeszcze na 3 a może 6 dni przed nagłem „wyleceniem" z „Głosu" na jednem z zebrań oświadczył, że Stpiczyński to „drań zpod ciemnej gwiazdy", oraz że organizuje łącznie z adw. Śleszyńskim oraz niejakim Łęckim własny dziennik „sanacyjny" — umiarkowany. Faktem jest również, że Olpińskiego widywano jeszcze dość długi czas i często po je go wystąpieniu, czy wyrzuceniu z „Głosu" w towarzystwie Stpiczyńskiego po różnych restauracjach, a nadto widywano Stpiczyńskiego wchodzącego i wychodzącego do ówczesnego mi[illegible]ania Olpińskiego przy ul. Chmielne[illegible] 2.

„Na jesieni r. 1928 wydał Olpiński znaną już broszurę p. t. „Na marginesie życia politycznego Polski", i tu znowu rola Olpińskiego w „sanacji" uwydatnia się niezbicie, a przybiera specyficznego smaku dla tych, którzy znają treść listów dziekczynnych, jakie Olpiński otrzymał od najwybitniejszych osobistości i niektórych członków rządu, za treść broszury. Olpiński, lubiący już z charakteru każdemu imponować, okazywał listy od pułk. Sławka, od Prezydenta Rzeczypospolitej, ks. Radziwiłła, biskupa Bandurskiego i w. in. i chełpił się serdecznym tonem owych listów. Najcharakterystyczniejszym jednak dla osoby Olpińskiego to fakt, że list pisany doń przez gen. Sikorskiego z Paryża, również w sprawie broszury, „pożyczył" on pewnemu generałowi „sanacji", celem okazania marszałkowi, poczem ów list gen. Sikorskiego sprawdzany był na rozkaz gabinetu ministra przez grafologa II oddziału...

„Przed angażowaniem p. Olpińskiego na szefa do administracji „Głosu Prawdy" — redaktora jego, p. Stpiczyńskiego, ostrzegano, gdyż informacje o jego przeszłości wypadły najfatalniej. Pomimo tego p. Olpiński posadę szefa otrzymał. Usunięto ich już obu równocześnie. Miary dopełniła, po całym szeregu szantaży, afera z dyrektorem pewnego bardzo poważnego banku w Warszawie. Zgłosił się doń p. Olpiński i zażądał zdyskontowania weksli na bardzo wysoką sumę, zaznaczając, że transakcję popiera wysoki dygnitarz z ministerstwa skarbu. Weksle zostały zdyskontowane, ale dyrektor banku przeprowadził natychmiast telefoniczną rozmowę z dygnitarzem z ministerstwa skarbu. Okazało się, że „poparcie" było kłamstwem. Raport przedłożony p. premjerowi Bartlowi sprawił, że obu panów, to jest i Stpiczyńskiego i Olpińskiego, z „Głosu Prawdy" wreszcie usunięto....

P. Osten vel Stefan Olpiński skazany został świeżo na dwa lata więzienia za fałszerstwo i defraudacje na szkodę firmy American-Express-Company".

Następnie Adolf Nowaczyński podając szereg dokumentów, w których pp. Olpiński i Stpiczyński odsądzają się wzajemnie od czci i wiary, i pisze:

„Materjał ten mamy w listach autentycznych, w kopjach i fotografjach listów, wśród których znajdzie się nawet korespondencja p.... expremjera Bartla.

„Teraz po przeczytaniu tych rewelacyj należy odetchnąć i powoli przypomnieć sobie, co organ tych dwóch panów, powiedzmy sobie jasno, zpod ciemnej gwiazdy, co „Głos Prawdy" przez te lata wypisywał o najczcigodniejszych, najzasłużeńszych w Polsce ludziach. Starajmy przypomnieć sobie, co się czytało o prezydencie Wojciechowskim, o W. Korfantym, o marszałku Trąmpczyńskim. Co się czytało o generałach Hallerze, Szeptyckim, Muśnickim. Co wypisywano tam po zniknięciu Zagórskiego. Jakim tonem traktowano Seydów, arcybiskupa Teodorowicza. Co pisywano o generałach Rozwadowskim i Sikorskim, o Latiniku, Raszewskim i t. d. Jakim tonem pisano tam po napaściach nocnych drabów na ministra Zdziechowskiego. Ale na tem nie koniec.

„W najbliższym czasie przejdziemy do korespondencji wysokich dygnitarzy, która leży przed nami w kopjach ,oryginałach i odbitkach fotograficznych w bezpiecznem miejscu ulokowana. Społeczeństwo polskie będzie już miało dokładny obraz tego, co się kryło za maską t. zw. „sanacji moralnej".

Już to, co jest obecnie ogłoszone, wystarcza jako obraz, kto szedł przez kilka lat w pierwszym szeregu... „sanacji moralnej", głosząc przeciw wybitnym ludziom obozu narodowego codziennie bezprzykładne napaści.

Ostateczne uwolnienie inż. Pawłowicza

Głośna sprawa inż. Pawłowicza, oskarżonego o defraudacje na kolejach lwowskich, zakończyła się ostatecznem jego uwolnieniem z powodu cofnięcia przez prokuratora zażalenia nieważności wyroku. Zażalenie nastąpiło, jak przypominamy, wskutek zachowania się sędziów, którzy nie chcieli głosować ani „tak", ani „nie", dlatego też zapadł wyrok uwalniający. Prokurator w pierwszej chwili zapowiedział zażalenie nieważności, obecnie je cofnął. Sprawa ta wzbudziła sensację nie tylko ze względu na bardzo poważne sumy, o jakie chodziło, ale również ze względu na koligacje, łączące inż. Pawłowicza z bardzo wysoko postawionemi osobistościami.

Wandalskie wybryki

Zamek poznański i jego odbrzydzone z niemieckich dekoracyj wnętrze zwiedzają codziennie tysiące osób, przybywających na wystawę. Onegdaj po przejściu jednej z licznych wycieczek, w której brali udział także młodzi Niemcy w liczbie kilku, zauważono, że ktoś pokrajał nożem pewną ilość mebli w sali Batorego i w krużganku prywatnym. Szkoda — zresztą niezbyt na szczęście wielka — została stwierdzoną bezpośrednio po przejściu grupy zwiedzających, w której znajdowało się owych kilku młodych Niemców.

Odniemczenie zamku na wewnątrz, które było koniecznością estetyczną wobec niewiarygodnej brzydoty i braku gustu, jaki w nim się panoszył — napotkało, jak wiadomo, na krytykę w szowinistycznej prasie niemieckiej, także i zagranicą, która z usunięciem hohenzollernowskich szkaradzieństw nie mogła się pogodzić. Jest więc więcej, niż prawdopodobne, że wandalskie zachowanie się sprawców zniszczenia było echem tych wystąpień po dziennikach. Młodym nożownikom niemieckim można pogratulować kultury, jaką okazali.

Zuchwalstwo niemieckie

Sąd apelacyjny w Katowicach rozpatrywał odwołanie J. Blocka, protestanckiego organisty w Pszczynie, który w pierwszej instancji został skazany na 1 miesiąc aresztu za zakłócenie nabożeństwa i udaremnienie odśpiewania przez dzieci polskie pieśni: „Boże, coś Polskę!"

Dnia 27-go czerwca ub. roku dyrektor szkoły w Pszczynie Hess, przybył z młodzieżą do zboru ewangelickiego na nabożeństwo zakończenia roku szkolnego i zgodnie z programem, zwrócił się do pastora nazwiskiem Drabek, z prośbą, aby na zakończenie uroczystości kościelnej, młodzież odśpiewała tradycyjną pieśń „Boże, coś Polskę"... Pastor Drabek opryskliwie odrzucił to „uroszczenie" (!!) nadmieniając, że takiego zwyczaju niema w tym kościele (!), a sama pieśń nie jest objęta śpiewnikiem ewangelickim.

Po nabożeństwie młodzież zaintonowała pieśń.

Pastor Drabek odszedł od ołtarza, a organista jego Block — gwałtowną grą na organach uniemożliwił dokończenie śpiewu (!!).

Gdy organista wreszcie skończył, młodzież ponownie zaczęła śpiewać, organista, nastawiwszy organ na najgłośniejsze regestry, ponownie przygłuszył śpiew dzieci.

Za to postępowanie został w I. instancji skazany na 1 miesiąc aresztu, (prokurator domagał się kary 2-miesięcznego aresztu), a wyrok ten potwierdzony został obecnie przez sąd apelacyjny, od którego niema już odwołania.

Trudno pohamować oburzenie, że w państwie polskiem chorał „Boże, coś Polskę" śpiewany w zborze przez młodzież polską, może być przedmiotem naigrawań i prowokacyj niemieckich.

OFIARNOŚĆ NA CELE OŚWIATOWE WZMACNIA POTĘGĘ RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

MYDŁO TOALETOWE DRALLEGO

TOFFI KARMELKI ŚMIETANKOWE E. WEDEL

P. 29.—10.

W kółku rodzinnem!

A jednak wakacje spędzone ścisłem kółku rodzinnem, w zacisznym ustroniu wsi polskiej, pełne są czaru i nieprzepartego uroku! Każdy kącik, każda aleja wiekowego parku warta jest więcej, niż najbardziej malowniczy krajobraz.

Im piękniejsze otoczenie tem więcej okazji do zdjęć

"Kodak"

Śniadanie w parku, przyjazd znajomych, spacery, zabawy, sporty i t. d. oto miłe rozrywki wakacyj w kółku rodzinnem pełne uroku i tak nadające się do zdjęć „Kodakiem".

Wakacje miną — pozostaną zdjęcia "Kodak"

Każdy większy skład przyborów fotograficznych dostarczy Wam "Kodaka", który będzie odpowiadał Waszym wymaganiom i Waszej kieszeni. "Kodaki" w cenie od zł. 70.— i "Brownie" (dla młodzieży) od zł. 33.—

3 warunki konieczne do dobrego zdjęcia:

aparat "Kodak", błona "Kodak" i papier "Velox"

Kodak Film

Kodak Sp. z o. o. Warszawa, plac Napoleona 5

Tw 61

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Ciernista droga podatnika

Nietylko nasz system podatkowy jest wadliwy. Często jeszcze ujemniejszy wpływ na nasze życie gospodarcze wywiera nieumiejętna i krótkowzroczna administracja skarbowa. Apelowaliśmy na tem miejscu nieraz o zbliżenie urzędnika skarbowego do społeczeństwa, do płatników podatkowych, o wzrost zrozumienia prawdziwej sytuacji kraju, o wzajemne zaufanie. Tymczasem jesteśmy wciąż jeszcze świadkami istnienia jakichś nieprzezwyciężalnych przegród między biurokracją skarbową a ogółem płatników.

Prawda, gdy role są tak podzielone, że jeden musi płacić i to płacić wiele, gdy jego stan majątkowy i dochód, który czerpie z majątku lub swej pracy, nie wystarcza często na pokrycie należności podatkowych, a drugi zobowiązany jest ściągać te należności, bo tak nakazuje ustawa, ustawa niekiedy, jak w wypadku ustawy o podatku przemysłowym, oparta na fałszywych przesłankach ekonomicznych, to trudno jest wymagać, by stosunki wzajemne układały się sielsko. A jednak można oczekiwać, by stosunki te były poprawne, by urzędnik poszczególny nie wykraczał poza ramy nakreślone mu ustawą, by wnikał zarówno w intencje prawodawcy, który przecież nie pragnął zabicia kury znoszącej złote jajka, jak i w faktyczne położenie gospodarcze podatnika. Dziedzina podatkowości nie sprowadza się bowiem tylko do zagadnienia arytmetycznego, jest ona ponadto jeszcze problemem w wybitnej mierze ekonomicznym.

Część naszych urzędników skarbowych grzeszy wielką ignorancją zasadniczych pojęć gospodarczych. Zadawalają się pustemi formułkami, za któremi nie dostrzegają żadnej treści. Praktyka życiowa potwierdza aż nadto często to spostrzeżenie. Przytoczymy tu z listu pewnego b. właściciela ziemskiego, który niedawno nabył młyn na prowincji, opis dobrze ilustrujący dziwne metody niektórych urzędów skarbowych,k tóre budzą uzasadnione rozgoryczenie w kołach płatników. Nasz przygodny korespondent pisze m. i.: „W tych dniach dostałem od urzędu skarbowego zawiadomienie o nałożonych na mnie „zaliczkach" na poczet podatku obrotowego w r. 1929. W kalkulacji, którą przeprowadziłem w liście pisanym do lokalnej gazety, wykazuję, że już „zaliczki" przekraczają możliwy dochód z młyna". Dopiero reklamacja do urzędu odniosła ten skutek, że płatnikowi pozwalano wpłacać zaliczki w odpowiednim stosunku do obrotów wykazanych prawidłowo prowadzonemi książkami handlowemi.

Nie przytaczamy komentarzy naszego korespondenta do powyższego zarządzenia władzy podatkowej, bo nie zamierzamy wchodzić w konflikt z prokuratorem. Ale, czyż nie jest wskazane częste i dobitne podkreślenie potrzeby odpowiedniej selekcji urzędników skarbowych, domaganie się, by urzędnicy choć trochę zapoznali się z warunkami pracy naszych placówek gospodarczych, by uniknęli popełniania jaskrawych błędów, jak wyżej przedstawiony?

Ciernista, zaprawdę, jest droga podatnika polskiego!

Krótkie informacje gospodarcze

— Ministerstwo skarbu w Stanach Zjednoczonych zamknęło ubiegły rok budżetowy przewyżką 185 miljonów dolarów po stronie dochodów.

— Fuzjonowanie angielskich towarzystw węglowych w południowo-walijskim okręgu przybiera bardzo znaczne rozmiary. Kapitał przewidziany dla towarzystwa, które w ten sposób powstanie, wynosić ma 30 miljonów funtów szterlingów.

— W Kopenhadze tworzy się towarzystwo mieszane angielsko-amerykańskie o kapitale 1 miljona funt. szter., którego celem będzie wydobywanie radu w Afryce Południowej i południowo-wschodniej. Przypuszczają tu, że towarzystwo przyczyni się do obniżenia ceny radu.

— Statystyki handlowe australijskie wykazują znaczne polepszenie ogólnej sytuacji. W roku gospodarczym zakończonym 30 VI. eksport przewyższył import o 5.000 funtów szterlingów.

— W końcu lipca odbędą się w Pradze rokowania w przedmiocie przedłużenia czechosłowackiego kartelu cementowego, którego działalność miała się skończyć z końcem roku bieżącego.

Uroczyste posiedzenie rady połączonych organizacyj rolniczych b. Kongresówki

Dnia 10 bm. odbyło się na Zamku pierwsze uroczyste posiedzenie rady połączonych wzorem poznańskim organizacyj rolniczych C. T. R. i Centr. Zw. Kółek Rolniczych, które po połączeniu przyjęły nazwę Centralnego Towarzystwa Organizacyj i Kółek Rolniczych.

Posiedzenie zaszczycił swoją obecnością p. Prezydent Rzeczypospolitej. Obecni również byli ministrowie: rolnictwa p. Niezabytowski i reform rolnych p. Staniewicz.

W posiedzeniu wzięli udział prezesi C. T. R. pp. Kazimierz Fudakowski, Rudowski i Maj i prezesi C. Zw. K. R pp. Wilkoński, poseł Przedpełski i Fijałkowski oraz przedstawiciele organizacyj dzielnicowych, a mianowicie: Małopolskiego, Wielkopolskiego i Pomorskiego Towarzystw Rolniczych.

Posiedzenie zagaił p. prezes Fudakowski, witając p. Prezydenta, przedstawiając porządek dzienny obrad i odczytując deklarację połączonych towarzystw rolniczych. W przemówieniu swem podkreślił, że nowa organizacja, mając na celu podniesienie wytwórczości rolniczej i zapewnienie jej stałej opłacalności, dążyć będzie do osiągnięcia harmonji społecznej, bez której grozi narodowi anarchja. Jednak hasło wzmożenia produkcji rolniczej może pozostać bez echa wśród szerokich mas rolniczych, o ile towarzyszyć mu będzie spadek i niestałość cen i dezorganizcja rynku wewnętrznego.

Następnie p. prezes Wilkoński przedstawił postulaty w zakresie aktualnych potrzeb rolnictwa. Dalej przemawiali pp. Przedpełski i Rudowski, ten ostatni w imieniu Zw. Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich.

W końcu obrad głos zabrał p. Prezydent Rzeczypospolitej, który zwrócił na wstępie swego przemówienia uwagę na panujące dotąd rozbicie i zróżniczkowanie wsi polskiej, które usuwa w znacznej mierze powstanie nowej centralnej organizacji rolniczej, stanowiące fakt o historycznem znaczeniu dla państwa. „Zdrowy rozwój i rozkwit nowoczesnego państwa jest niemożliwy bez czynnego udziału jak najszerszych warstw społeczeństwa", bez współdziałania dobrowolnych organizacyj z rządem i samorządem. Dalej p Prezydent dał wyraz wierze, że proces całkowania społeczeństwa rolniczego przyczyni się znakomicie do szybkiego postępu produkcji i kultury wsi polskiej i ułatwi stworzenie warunków, zapewniających trwałą opłacalność pracy rolnika.

Baczną uwagę winni kierownicy nowej organizacji poświęcić usprawnieniu pracy zrzeszeń, mających na celu zaspokajanie potrzeb rolnictwa w dziedzinie kredytu, przetwórstwa i handlu artykułami rolniczemi.

Przemówienie swe zakończył p. Prezydent złożeniem serdecznych życzeń dalszego powodzenia w pracy organizacyjnej.

Po przemówieniu p. Prezydenta, p. prezes Fudakowski, zamykając posiedzenie, wzniósł okrzyk na cześć p. Prezydenta. Obecni okrzyk ten powtórzyli trzykrotnie. — Posiedzenie odbyło się w nastroju uroczystym i miało charakter niezwykle podniosły.

* * *

Rada, po przeprowadzeniu obszernej dyskusji, przyjęła następujące rezolucje, wnioski i uchwały:

Rezolucje w sprawie traktatu handlowego z Niemcami

Związki organizacyj rolniczych zwracają uwagę czynników, kierujących naszą polityką gospodarczą, że zastosowane ostatnio w Niemczech znaczne podniesienie stawek celnych na cały szereg produktów rolniczych i zamierzone w w przyszłości podniesienie tych stawek w stosunku do innych jeszcze wytworów produkcji zwierzęcej i roślinnej utrudni w wysokim stopniu eksport naszych produktów rolnych na rynek niemiecki.

Dokonane w ten sposób zmiany w systemie polityki celnej Niemiec w okresie toczących się rokowań o zawarcie traktatu handlowego pomiędzy Polską a Niemcami zmieniają w wysokim stopniu dotychczasowy stan rzeczy i podstawy, na których się pertraktacje rozwijały. Znaczenie i wartość rynku niemieckiego, jako rynku zbytu dla naszych produktów rolniczych, uległy zmniejszeniu i fakt ten musi być należycie uwzględniony w dalszych rokowaniach o traktat handlowy.

Związki organizacyj rolniczych wyrażają nadzieję, że rząd nasz, stojąc na gruncie obrony interesów produkcji rolniczej, zastosuje jaknajdalej idące środki represyjne, w razie gdyby nowe przepisy celne w Niemczech zawierały postanowienia, dotykające specjalnie eksport polski i upośledzające go w stosunku do importu, pochodzącego z innych krajów.

Wniosek w sprawie kredytów meljoracyjnych

Dzięki względnie dogodnym kredytom meljoracyjnym oraz wydatnej działalności organizacyj rolniczych w ciągu kilku lat ostatnich drenowanie gruntów, zwłaszcza drobnej własności, przybrało stosunkowo znaczne rozmiary. Jest to może największa zdobycz w pracy nad rozwojem rolnictwa polskiego, warunkująca wydatne podniesienie wytwórczości rolniczej.

Niestety, meljoracje gruntów, będące w pełnym toku, zostały zahamowane wskutek wstrzymania kredytów meljoracyjnych. Grozi to daleko idącemi konsekwencjami. Zostanie stracony sezon bieżący dla tego rodzaju robót, pociągając poważne straty bezpośrednie, wpłynie na wzrost bezrobocia i co najgorsza — w ogromnej mierze zahamuje akcję meljoracyjną na przyszłość, wywołując niedowierzanie mas rolniczych w stałość pomocy kredytowej na meljoracje rolne. W tych warunkach praca organizacyj rolniczych nad rozwojem meljoracyj może się okazać mało skuteczna.

Wobec powyższego Rada C. T. O. i K. R. wnosi o bezwzględne przywrócenie kredytów meljoracyjnych, odpowiadających istotnym potrzebom i jak najrychlejsze wypłacenie zainteresowanym przyznanych pożyczek.

Wniosek w sprawie ceł wywozowych od pasz treściwych

Wobec pojawienia się w prasie zapowiedzi zniesienia cła wywozowego od otrąb na okres miesięcy letnich (tymczasem ukazało się już odpowiednie rozporządzenie — przyp. Red.) Rada Główna C. T. O. i K. R. wychodząc z założenia, że jedną z głównych podstaw rozwoju krajowej produkcji zwierzęcej stanowią pasze treściwe, wypowiada opinję, iż wywóz tych pasz jest niedopuszczalny i dlatego dostatecznie wysokie cła wywozowe od otrąb powinny bezwzględnie obowiązywać rok cały, z wykluczeniem bezcłowych kontyngentów, czy też sporadycznych zwolnień od cła.

Uchwały Rady Głównej Centralnego Towarzystwa Organizacyj i Kółek Rolniczych

W doniosłym dla rolnictwa momencie zjednoczenia Centralnego Towarzystwa Rolniczego, Centralnego Związku Kółek Rolniczych, Centralnego Związku Osadników, Zjednoczenia Związków Kółek i Organizacyj Rolniczych Ziem Wschodnich, Poleskiego Wojewódzkiego Związku Kółek Rolniczych, Związku Kółek i Organizacyj Rolniczych Ziemi Wileńskiej, Związku Kółek Rolniczych Ziemi Nowogródzkiej, Związku Kółek Rolniczych Województwa Wołyńskiego we wspólną organizację p. n. „Centralne Towarzystwo Organizacyj i Kółek Rolniczych" — Rada Główna nowej Instytucji stwierdza uroczyście, iż zgodnie z zasadami, zawartemi w deklaracjach prezesów Związku Polskich Organizacyj Rolniczych i Polskiego Związku Organizacji i Kółek Rolniczych z sierpnia 1928 r. wyrażonemi w § 1 Statutu, wyłącznem zadaniem zjednoczonego Towarzystwa będzie praca nad wszechstronnym rozwojem rolnictwa w Polsce, nad wzmożeniem jego wytwórczości, nad podniesieniem stanu rolniczego i nad zapewnieniem każdemu rolnikowi, zrzeszonemu w instytucji, bez względu na jego stan posiadania takich warunków pracy na roli, któreby pozwalały mu podnosić skalę życiową na wyższy szczebel kultury materjalnej i duchowej, oszczędzać i kapitalizować, a tem samem gromadzić zasoby dla przyszłych pokoleń.

Cele instytucji są wyłącznie gospodarczo - kulturalne i dlatego służąc sprawie wszystkich rolników, nie może ona być w niczyich rękach narzędziem działania na rzecz takiego czy innego stronnictwa, na rzecz takiej czy innej grupy społecznej.

Zjednoczenie organizacyj rolniczych w nowej instytucji winno stać się również czynnikiem wprowadzającym ład i sprawność tam, gdzie dotychczas panowała rozbieżność lub współzawodnictwo organizacyjne, oraz zapewniającym możność wykonania jednolitego programu rolnego, opartego na szerokich podstawach i opracowanego wespół z czynnikami rządowemi.

Celem tego programu winno być ustalenie takich sposobów metod działania i form organizacyjnych, zapewnienie wytwórcom takich warunków prawnych i gospodarczych, któreby w jasno określonym czasie pozwoliły podnieść wartość produkcji każdej uprawnej morgi ziemi w Polsce i każdego warsztatu rolnego, i któreby zapewniały każdemu ich właścicielowi trwałą opłacalność produkcji.

Od stopnia realizacji wymienionych warunków zależy nietylko pomyślność rolnictwa, ale i możność wykonania wielkiego programu gospodarczego Polski. Rozwój bowiem rolnictwa, wybiegając w swej doniosłości poza zakres interesów jednej grupy mieszkańców, stwarza zasobność kraju, daje podstawę do rozwoju innych dziedzin wytwórczości, a przyczyniając się do trwałej stabilizacji stosunków gospodarczych pozwala tem samem państwu z wiarą we własne środki i siły, nie lękać się chwili kryzysów i wielkich potrzeb państwowych.

Wieczorem odbył się na Zamku na cześć rolników raut, podczas którego p. min. rolnictwa Niezabytowski dokonał w imieniu p. Prezydenta Rzeczypospolitej dekoracji Krzyżem Zasługi przeszło 100 zasłużonych rolników.

PODATKI I OPŁATY

(p) **Podatki pośrednie i monopole w czerwcu.** Wpływy z podatków pośrednich w czerwcu br. osiągnęły sumę 17.461.296 zł, podczas gdy w maju br. dały 14.451.267 zł. — Dochód skarbu państwa z monopoli państwowych w czerwcu br. wyniósł 68 milj. 538 tys. W porównaniu z wpływem z maja br. wynoszącym 61 milj. 912 tys. zł. — dochód ten wzrósł w czerwcu br. o 6 milj. 625 tys. zł. (A.W.)

KRONIKA GOSPODARCZA

(k) **Wzrost protestów wekslowych.** W miesiącu maju zaprotestowano ogółem 514.662 weksle na ogólną sumę 113 597.000 zł. Cyfry te oznaczają dalszy wzrost protestów wekslowych, gdyż w styczniu br. zaprotestowano weksli na sumę 66.787.000 zł, w lutym 82.660.000 zł., w marcu 92.627.000 zł, i w kwietniu 100.054.000 zł. Na największą sumę zaprotestowano weksli w m. stoł. Warszawie, na sumę 26.465.000 zł, następnie w Łodzi na 9.803.000, najmniejszą zaś w województwie nowogrodzkiem na 876.000 zł i wileńskiem 592.000 zł. (AW.)

(k) **Sprawozdanie polskiego towarzystwa księgarni kolejowych „Ruch" za r. 1928.** Sprawozdanie „Ruchu" za rok ubiegły zamyka jednocześnie dziesięcioletni okres działalności tego pożytecznego towarzystwa, które powstało w grudniu 1918, a następnie w roku 1920 już w powiększonym składzie udziałowców z pośród wydawców pism i książek z całej Polski zostało przekształcone na spółkę akcyjną. Ze sprawozdania wynika stały wzrost i rozwój towarzystwa, uwydatniający się w powiększaniu ilości placówek, rozszerzaniu zakresu działalności i wzroście obrotu. Bilans towarzystwa za rok ubiegły zamyka się po obu stronach pokaźną cyfrą 3.970.546 zł. Na czele rady nadzorczej t-wa stoi p. Gustaw Wolff, naczelnym dyrektorem jest nadal p. Tadeusz Tchorzowski.

(k) **Rekordowy ruch w porcie gdyńskim.** Czerwiec przynosi nowy szereg cyfr rekordowych w dotychczasowem życiu portowem Gdyni. Cyfry te świadczą o coraz bardziej rozwijającym się ruchu i obrotach portu, dalszem usprawnieniu pracy przy eksploatowanych narazie już wybudowanych nabrzeżach oraz zainstalowanych na nich mechanicznych urządzeń portu. Dzień 26 czerwca przyniósł dla portu nowy rekord dziennego przeładunku 13.749 t. W tem załadowano węgla 10.979 t., wyładowano zaś tomasyny 1800 t. i ryżu 970 t. Dziennie w porcie stoi jednocześnie u nabrzeży i ładuje do 20 s/s.

(k) **Nowa klasyfikacja spółdzielni.** — Wielkie wrażenie wywołały powzięte ostatnio uchwały Państwowej Rady Spółdzielczej, zaprowadzające nową klasyfikację spółdzielni, która, oparta na zasadach czysto teoretycznych, odbiera znacznej ilości spółdzielni produkcyjnych możność korzystania z kredytów uprzywilejowanych. Nowa klasyfikacja dzieli spółdzielnie na spożywcze, rolnicze i produkcyjne. Pomoc finansową z funduszów publicznych zapewnia tylko spółdzielniom dwóch pierwszych typów, uniemożliwia ją natomiast spółdzielniom typu trzeciego, do którego należą spółdzielnie rzemieślnicze, rękodzielnicze itd.

Z ZAGRANICY

(z) **Z Komitetu Ekonomicznego Ligi Narodów.** Komitet Ekonomiczny zbadał dokumenty i materjały przeznaczone dla międzynarodowej konferencji unifikacji ustawodawstwa w dziedzinie weksli i czeków. Komitet postanowił zwrócić się do Sekretarza Generalnego Ligi Narodów o wyznaczenie, o ile to będzie możliwe, daty powyższej konferencji w ciągu pierwszego kwartału 1930 r.

(z) **Stan zasiewów w Niemczech.** — W czerwcu br. stan zasiewów w Niemczech określony był średnio w następujących stopniach kwalifikacyjnych (2 — dobry, 3 — średni, 4 — mierny): żyto ozime 2.8, żyto jare 2,9, pszenica ozima 2,8 i jara 2,8, orkisz ozimy 2,5, jęczmień ozimy 3,3, jary 2,5, owies 2,7, młode kartofle 2,7, buraki cukrowe 3,0, koniczyna 2,9, lucerna 2,8.

(z) **Protest przeciwko nowej amerykańskiej taryfie celnej.** Dzienniki wiedeńskie donoszą z Waszyngtonu, że poseł austrjacki Prochnik wręczył departamentowi stanu memorandum, dotyczące przewidzianej nowej amerykańskiej taryfy celnej, które podkreśla, że pewne postanowienia tej taryfy doprowadziłby mogły do zniszczenia większej części handlu austrjackiego. Według tychże dzienników podobny protest ma być wystosowany przez Włochy i Irlandję.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

II. Narodowy Zlot Harcerzy

Postanowienia co do konkursów i zawodów — Ruch panuje na terenach zlotowych

Konkursy i zawody, przeprowadzone na Drugim Zlocie Narodowym Harcerzy w Poznaniu mają na celu oodniesienie poziomu pracy drużyn i pobudzenie ich do intensywniejszej działalności w okresie przedzlotowym, dalej, stwierdzenie sprawności i wyrobienia harcerskiego drużyn w poszczególnych działach pracy podczas zlotu, oraz rozszerzenie propagandy wewnętrznej, techniki zewnętrznej i metodyki harcerskiej. Konkursy i zawody na zlocie podzielono na: a) obowiązkowe dla wszystkich drużyn; b) nieobowiązkowe do których zgłaszają się drużyny według własnego uznania. Konkursy obowiązkowe są: 1) najlepsza wyprawa jednostki drużyny; 2) najlepsze obozowanie, inne konkursy nie obowiązują wszystkich drużyn. Udział w konkursach nieobowiązkowych mogą brać wszystkie drużyny dopuszczone do udziału w zlocie, z tem jednak, że wrazie zgłoszenia się do jakiegoś konkursu zbyt dużej ilości drużyn Główna Komenda zarządzi wstępne zawody eliminacyjne w chorągwiach, względnie w grupach chorągwi.

Zespoły, złożone z harcerzy kilku drużyn stałych, jednego lub dwóch różnych hufców, mogą stawać do zawodów z uwzględnieniem poniższych przepisów:

1) Każdą drużynę obowiązuje udział w zawodach „najlepszej wyprawy" i „najlepszego obozowania", przyczem będą oceniane w osobnej grupie, ewentualnie w kilku osobnych grupach, jeśliby było więcej kategoryj takich drużyn np. reprezentacyjne środowiska lub hufca.

2) Do zawodów mogą stawać drużyny z zakresu: „swojszczyzny", „pracy dla całego zlotu", „służby samarytańskiej", „sygnalizacji, „pionierki" „śpiewu", „muzyki", „tańców narodowych", „przedstawień", „pokazów 15-tominutowych — ale tylko wtedy, jeżeli stanowią reprezentację środowiska lub hufca.

3 Nie mogą stawać do zawodów „Harcerskiego biegu z przeszkodami", ani do „Wycieczki 24-godzinnej, dalej nie mogą się ubiegać o tytuł „mistrzowskiej drużyny Z. H. P." w strzelaniu, ani do sztafety. W obu tych konkurencjach biorą udział tylko zespoły wystawione przez normalne drużyny harcerskie.

4) Powinny brać udział w pokazach w obozie, na wystawie i stadjonie.

Pojedyńczy uczestnicy indywidualnych i zespołowych zawodów wychowania fizycznego i strzeleckich w czasie pobytu w Poznaniu w okresie zlotu muszą mieć przydział do obozu jednej z chorągwi lub głównej komendy i podlegają wszystkim zarządzeniom komendy zlotu. Mieszkać mogą poza terenem obozu lub kwaterami harcerskiemi za zezwoleniem przełożonego K. Ch. Za udział w konkursach przyznawane będą dyplomy, drużyny lub chorągwie, uzyskujące pierwsze miejsca, otrzymują nagrody honorowe.

* * *

Obszerny teren Zlotu Narodowego roi się już w chwili obecnej od drużyn harcerskich. Co chwila przybywają nowe Hufce, a nawet Chorągwie. Przed południem zjechała chorągiew lwowska, w ilości 700 ludzi. Na placu znajduje się obecnie około 2 000 harcerzy z różnych stron Polski. Widzimy więc drużyny z Zamościa, Lublina, Hrubieszowa, Krakowa, Lwowa, mazowieckie, poznańskie i wiele innych.

Teren obozu zlotowego przedstawia niezwykle barwny widok w blaskach słońca. Mienią się krzyże i lilje na sztandarach harcerskich. Porządek panuje wzorowy. Uderza karność zgromadzonej młodzieży. Komenda zlotu pracuje intensywnie. Koło intendentury roją się dziesiątki drużyn, odbierające deski, słomę i zamówione artykuły spożywcze. Przedsięwzięciu sprzyja piękne letnie słońce, które po wczorajszym chłodnym powietrzu niespodziewanie rozweseliło harcerzy.

(tr)

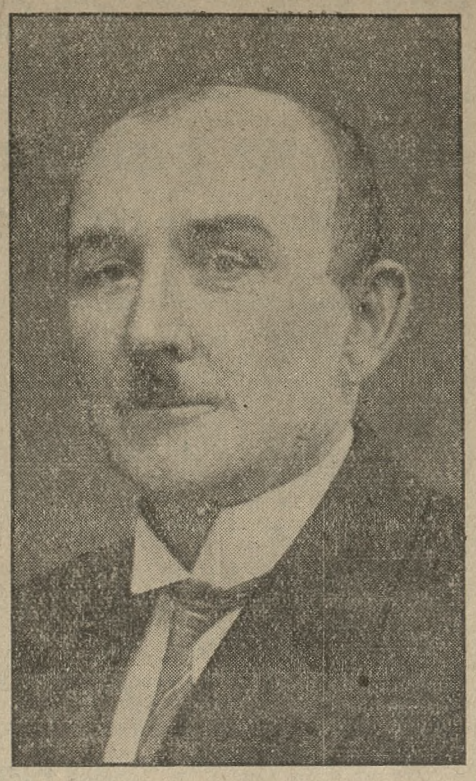

Lehmann Ignacy,
kierownik szkoły, prezes Stow. Chrześc. Narod. Nauczycieli Szkół Powsz. na Poznań i okolicę, deputowany i przewodniczący XXI. komisji Miejskiej Opieki Społecznej, prezes Tow. Św Wincentego à Paulo parafji św. Jana, obchodził 1 lipca rb. 25-lecie pracy nauczycielskiej.

uwydatniły z jednej strony wielką celowość programu naukowego kursu, łączącego jak najszczęśliwiej teorję z praktyką, z drugiej zaś wykazały wielką potrzebę takiej uczelni. Społeczeństwo poczyna się nią żywo interesować. Absolwenci pierwszego roku, zdawszy egzamin końcowy, idą obecnie — w myśl programu naukowego kursu — na sześciomiesięczną praktykę do instytucyj i urzędów społecznych i wracają w lutym przyszłego roku na dalsze studja do szkoły.

W październiku zaś rb. rozpoczyna się nowy kurs, na który wpisy są już otwarte. Na kurs ten przyjmuje się osoby po ukończeniu 18 roku życia, posiadające dyplom ukończenia ogólnokształcącej lub zawodowej szkoły średniej. W wyjątkowych wypadkach przyjmuje się osoby, posiadające co mniej dobre świadectwo z ukończonych 6 klas szkoły średniej, o ile zdadzą egzamin wstępny. Wnioski o przyjęcie, zaopatrzone w metrykę urodzenia i chrztu, świadectwo szkolne, polecenie ks. proboszcza lub ks. prefekta i własnoręcznie napisany życiorys, należy kierować do dyrekcji Katolickiej Szkoły Społecznej w Poznaniu, ul. Podgórna 12 b.

Przy niedostatecznej funkcji kiszek, cierpieniach wątroby i dróg żółciowych, otyłości i artretyźmie, katarze żołądka i jelit, opuchlinie kiszek grubych, cierpieniach odbytnicy naturalna woda gorzka **Franciszka Józefa** szybko usuwa objawy zastoinowe i bóle w podbrzuszu. Wieloletnie doświadczenia szpitalne wskazują, że stosowanie wody **Franciszka Józefa** doskonale reguluje funkcje przewodu pokarmowego. Żądać w aptek i drog. nw 2445

Najnowszy (41) numer „Wielkopolskiej Jlustracji" należy do najciekawszych. Z całego mnóstwa zdjęć, ilustrujących najciekawsze wypadki doby ostatniej, zasługuje na wyróżnienie

losowanie wielkiej loterji P. W. K.

dalej cały szereg ciekawych fotografij z ostatnich wielkich imprez sportowych w Poznaniu, pogrzebu pierwszego prezydenta Chin, rewelacyjny artykuł o najdawniejszych zabytkach historycznych i wiele innych.

Numer ten przynosi pozatem zajmującą nowelę polską, nagrodzoną I. nagrodą na konkursie „Wielkopolskiej Jlustracji", a ponadto ogłasza

nowy konkurs na dowcipny wierszyk

Numer uzupełnia odcinek powieściowy, dział rozrywek umysłowych i inne działy stałe.

(Największe i najtańsze pismo ilustrowane dla szerokich kół publiczności. Pojedyńczy egzemplarz tylko 45 groszy, miesięczny abonament 1.50 zł., kwartalnie 4.— zł. Egzemplarzy okazowych bezpłatnie należy żądać wprost od administracji: Poznań — św. Marcin 70).

Zagadkowa napaść

Znaleziono na szosie poranioną młodą dziewczynę, która jeszcze nie odzyskała przytomności

Nasz korespondent (x) z Grudziądza donosi:

Na szosie w Michalu, podmiejskiej wiosce na drugiej stronie Wisły, przechodnie, znajdujący się w nocy na środę d. 10. bm. w drodze do Grudziądza, znaleźli leżącą w kałuży krwi przyzwoicie ubraną dziewczynę, dająca słabe tylko znaki życia; zaopiekowano się natychmiast nieszczęśliwą i odstawiono ją do szpitala w Grudziądzu; lekarz dyżurny stwierdził poza okaleczeniem całego ciała złamanie podstawy czaszki.

Ciężko ranna pacjentka przez cały następny dzień nie odzyskała przytomności, wskutek czego zagadkowy wypadek nie został jeszcze wyjaśniony. Ustalono natomiast, że nieszczęśliwa liczy lat 16, nazywa się Anna Hennig i pochodzi z Białośliwia pod Nakłem, skąd przybyła przed kilku dniami w gościnę do siostry znajdującej się w obowiązkach w Michalu. Według obiegających w M. pogłosek, została Henniżanka przemocą wciągnięta przez tajemniczych osobników do samochodu, którzy usiłowali ją zniewolić; dziewczyna, broniąc się gwałtownie, zdołała wyskoczyć z pędzącego auta, lecz upadła na bruk tak nieszczęśliwie, że odniosła śmiertelne obrażenia ciała.

W ciągu dnia wpadła policja na trop pewnych osobników, którzy sprzeczne dają zeznania. Jest więc nadzieja, że odsłonięty rąbek przyczyni się do wyjaśnienia tej zagadkowej sprawy.

Nowy kurs kat. szkoły społecznej w Poznaniu

Katolicka szkoła społeczna w Poznaniu ma już poza sobą pierwszy rok pracy dwuletniego kursu pracy społecznej. Doświadczenia tego roku

KALENDARZYK

Czwartek, 11 lipca 1929.

Słońce: wschód 3,33 — zachód 20,12 — długość dnia 16 godzin 29 min.
Księżyc: wschód 9,28 — zachód 22,55 — przed I kwadrą.
Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw Pozn: Czwartek, godz. 7 rano. Temperatura powietrza umiarkowana plus 17 st. Cels Pogodnie. Cisza. Ciśnienie atmosferyczne wysokie 763 mm W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 20 st. Cels., najniższa plus 12 st. Cels.
Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodn. dziś plus 0,73 m.
Kal. rz.-kat.: Pius P. — jutro Jan Gwalbert.
Kal. słow.: Olech Św. — jutro Tolimir Bł.

Nocna służba aptek

Śródmieście: Apteka pod Eskulapem, pl. Wolności 13. — Apteka pod Białym Orłem, St. Rynek 41. — Apteka Sapieżyńska, pl. Sapieżyński, narożnik ul. Pocztowej.
Jeżyce: Apteka Mickiewicza, ulica Mickiewicza 22
Łazarz: Apteka Łazarska, ulica Głogowska 74-75. — Apteka na Górczynie.
Wilda: Apteka „Fortuna", G. Wilda 96
W innych dzielnicach miasta apteki tam się znajdujące.

Pogotowie Ratunkowe Związku Lekarzy ul. Pocztowa 30, dyżuruje we dnie i w nocy. — Telefon 55-55.

OSOBISTE

— * **Srebrne gody małżeńskie** obchodzi dnia 12 bm. p. Rogalla wraz z małżonką swą Stefanją z d. Brodnicką. Na intencję Jubilatów odbędzie się o godzinie 8 msza św. w kościele Bożego Ciała.

WIECZORY, KONCERTY

— * **Koncert Józefa Wolińskiego.** Przypominamy, że w piątek dnia 12 bm. o **godz. 20 wystąpi w Auli Uniwersyteckiej** znakomity tenor Józef Woliński, b. tenor opery poznańskiej i warszawskiej. Program składa się z pięknych pieśni i aryj operowych. Przy fortepianie kapelmistrz p. M. Mierzejewski. Sprzedaż biletów u p. Szrejbrowskiego przy ul. Gwarnej 20; w dzień koncertu od godz. 19 przy kasie.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Komitet Towarzystw Dzielnicy Łazarsko - Górczyńskiej.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 13 bm. o godz. 20 w Czytelni Ludowej, przy ul. Matejki, narożnik ul. Niegolewskich. Ze względu na ważność porządku obrad, punktualne przybycie każdego członka jest konieczne.

— * **Stow. „Samopomocy Doraźnej" w Poznaniu, ul. Długa 3.** Plenarne zebranie miesięczne odbędzie się dnia 13 bm. o godz. 19,30 w małej sali Król. Jadwigi, Aleje Marcinkowskiego 1. Na porządku obrad: referat, sprawa podniesienia zapomogi pośmiertnej w oddziale „B" i wiele innych ważnych spraw. W interesie własnym wskazany jest jaknajliczniejszy udział członków w zebraniu. Dla interesujących się naszą organizacją wstęp wolny.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * **Magistrat st. m. Poznania** zawiadamia obywateli płacących bezpośrednie podatki państwowe i wszystkie podatki miejskie, a zamieszkałych w dzielnicach Łazarz, Górczyn, Sołacz, Jeżyce, Winiary i Naramowice wzgl. mających w tych dzielnicach nieruchomości, zakłady handlowe i przemysłowe, t. j. tych płatników, którym podatki wymierza się w obwodach podatkowych oznaczonych liczbami 12, 13, 14, 16, 17, 18, 20 i 22, że z dniem 19 czerwca rb. otworzono filję Miejskiej Kasy Podatkowej w domu przy ul. Marszałka Focha nr. 48/50 (obok Parku Wilsona). Filja ta jest wyłączną kasą poborową dla wyżej wyszczególnionych obwodów podatkowych. Konto P. K. O. tejże filji nosi nr. 203 567. Telefon 76-91.

— * **Narodowe Święto Francji.** Z okazji narodowego święta francuskiego w d. 14 bm. Konsulat Francuski w Poznaniu przyjmować będzie w tym dniu o godz. 5 popoł. w lokalach Stow. Polsko-Francuskiego przy ul Sew. Mielżyńskiego 26-27 Francuzów oraz przyjaciół Francji.

(PAT.)

— * **Baczność sokoli, sokolice!** Wycieczkę do Kórnika urządza Naczelnictwo Okręgu Poznańskiego Zw. T. G. „Sokół" dnia 14 bm. Wymarsz o godz. 6 rano z boiska Sokoła. Gniazda położone przy drodze do Kórnika oczekują tamże przyjścia wycieczki. Dla drużyny starszej i rodziców odjazd z głównego dworca o godzinie 8,48 przed poł. Na miejscu zwiedzenie zamku i okolicy. Do licznego udziału zachęcamy. „Czołem!" Naczelnictwo Okręgu Poznańskiego.

— * **Pielgrzymka do Częstochowy i Piekar.** Odjazd z Poznania nastąpi dnia 14 bm. o godz. 8,50 Na intencję pielgrzymki odbędzie się msza św. o godz. 6 rano w kościele OO. Jezuitów, poczem wymarsz w pochodzie procesjonalnym na dworzec. Przyjazd do Częstochowy o godzinie 16,30. Pobyt na Jasnej Górze 15 i 16 lipca. Odjazd z Częstochowy do Piekar dnia 17 bm. o godz. 6 rano, przyjazd do Piekar o godz. 8,25; następnie msza św., odpoczynek, odprawienie drogi krzyżowej na Kalwarji i zwiedzanie zabytków. Odjazd z Piekar o godz. 20,23, przyjazd do Poznania dnia 18 bm. o godz. 5,35. Koszty podróży do Częstochowy i Piekar w obie strony wynoszą dla członków kl. III zł 33,50, kl. II zł 50,50; dla niecłonków kl. III zł 37,00, kl. II zł 54,00. Zgłaszać się można w biurze Tow. „Pielgrzym" ulica Św. Józefa 5 w godz. od 9—13 i od 16—19 do dnia 12 bm.

— * **Towarzystwo Przemysłowców „Sobieski".** Wspólne zwiedzenie P. W. K. nastąpi w niedzielę dnia 14 bm. Zbiórka rano o godzinie 9,30 przy głównem wejściu na ul. Marszałka Focha, naprzeciw wieży górnośląskiej. Zarazem komunikuje się, iż w kasie lokalnej płatne są wypadki 102 i 103.

Dzisiaj w Kinie

Apollo: „Rapsodja węgierska".
Aurora: Sąd polowy z wojny światowej.
Bajka: „Grobowiec miłości".
Cassino: „Krzyk z za kraty".
Colosseum: „Ściśle poufne" — Eddie Cantor.
Corso: „Nat Pinkerton i Sherlock Holmes w Ameryce".
Edison: „Kiedy mężczyźni szaleją".
Kapitol: „Krzyk z za kraty".
Metropolis: „Goniec Napoleona".
Odeon: „Dziewica Orleańska".
Renaissance: „Awantura arabska".
Słońce: „Plac Pigalle o północy"
Stylowe: „Motyl wielkomiejski"
Wilsona: „Wampiry Warszawy"

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Na rzecz kościoła wildeckiego.** Z inicjatywy Komitetu Towarzystw Dzielnicy Wildeckiej zorganizowano pod protektoratem ks. ks. Zmartwychwstańców wielką zabawę ludową z współudziałem wszystkich towarzystw na Wildzie. Celem zabawy było zebranie funduszu na rzecz dalszej budowy kościoła parafji Zmartwychwstania Pańskiego na Wildzie. Zabawa odbyła się w miłym nastroju do późnego wieczora, urozmaicona występami chóru Zmartwychwstania, orkiestry firmy H. Cegielski i t. d. Poza tem dzieci i młodzieży zgotowano wiele miłych niespodzianek. (z)

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Ofiary kąpieli.** Ułan Grzegorz Cieruch, kąpiąc się we Wiśle, niedaleko Grudziądza, znikł nagle we wirujących falach rzeki i utonął. Zwłoki nieszczęśliwego wyłowiono po dwóch dniach obok góry Zamkowej. Drugi wypadek utonięcia zaszedł w Opaleniu. Ofiarą kąpieli padł robotnik Urbanajec, zajęty przy rozbiórce mostu kolejowego. Topielca wyłowili rybacy.

— * **Podczas kąpieli** w starem korycie Warty, utonął 23-letni Karol Koszarek, zamieszkały w Lasku. Zwłoki topielca wydobyto już po 20 minutach, jednak wszelka pomoc była daremna. Przywołany lekarz stwierdził śmierć z powodu udaru sercowego. (k)

— * **Z Warty pod Szelągiem** wyłowiono we wtorek zwłoki Marcelego Paszkowskiego, mieszkającego w Warszawie przy placu Saskim. Śp. Paszkowski utonął przy kąpaniu, jak już donosiliśmy, w dniu 4. bm. Pływające zwłoki zauważył p. Wincenty Pietrzak, zatrudniony jako kowal znajdującej się na przeciwległym brzegu stoczni Wojewódzkiej Inspekcji Dróg Wodnych. (k)

— * **Samochód strzaskał latarnię.** — Rano o 5.10 wydarzył się na ul. Wrocławskiej nawprost Państw. Konserwatorjum Muzycznego wypadek samochodowy. — Oto dorożka nr. 149, którą prowadził szofer M. Szymkowiak, przy skręcie wpadła nagle na chodnik, zawadzając o latarnię, która uległa zniszczeniu. Samochód zawadził również o grupę przechodzących w tym momencie ludzi, z których 2 osoby odniosły lżejsze obrażenia. Rannych odprowadzono do szpitala, gdzie udzielono im pierwszej pomocy. Na chodniku pozostały szczątki potrzaskanej latarni, szkła i skrzepła krew. Zawezwana policja spisała protokół — dalsze dochodzenia w toku. Szofer tłómaczy się tem, że jezdnia była mokra i gładka, wskutek czego stracił panowanie nad kierownicą, gdyż koła poczęły się ślizgać po gładkim asfalcie. (z)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Kradzieże i włamania.** W Teatrze Polskim skradziono p. Rabie Józefowi z Drohobycza portfel skórzany zawierający 450 złotych, legitymację nauczycielską i inne papiery. — W Lombardzie Miejskim przy ul. Sierocej skradziono p. Wydubie Janowi, mieszkającemu przy ul. Patr. Jackowskiego 9, portfel zawierający 34 zł. — P. Grzegorzewskiej Marji z Rataj skradziono z chlewa 16 kur i 6 gęsi. — Włamano się do restauracji p. Zachotta Alfreda przy ul. Marsz. Focha 34, skąd skradziono 15 obrusów, papierosów za 250 zł, cukierki, czekoladę i wino na ogólną sumę 1100 zł. — P. Krajowiczowi Maksymiljanowi z ul. Dąbrowskiego 2, skradziono w tramwaju linji 6 portfel zawierający 300 zł, kwity wekslowe i wykaz osobisty. (z)

— * **Kradzież pożyczki państwowej.** — Wczoraj na Wesołem Miasteczku nieznany złodziej kieszonkowy wypruł kieszeń p. Wojciechowi Kominiakowi z Lucian w powiecie śremskim. Złodziej zabrał różne dokumenty i obligacje pożyczki państwowej na sumę 1000 zł. (k)

Z OSTATNIEJ CHWILI

— * **Rewolweru użył w czasie pościgu** przodownik pol. państw. Gendek w Książu w powiecie śremskim. Gendek napotkał podejrzanego osobnika, którego usiłował wylegitymować. Nieznajomy kolarz porzucił rower oraz narzędzia złodziejskie i począł uciekać do lasu, odstrzeliwując się; puścił się za nim w pogoń przodownik Gendek, strzelając za zbiegiem kilkakrotnie. Osobnik, który ukrył się w lesie, liczył około 23 lat, był wzrostu około 1,70 m i ubrany był w zielone ubranie oraz szary płaszcz gumowy. (k)

— * **Znany kawał** ze skrawkami papieru powtórzył w dn. 10 bm. w czasie jarmarku w Szamotułach pewien nieznany osobnik. Oszust zwrócił się do Jadwigi Błaszczykówny z Wielkich Sokolnik z zapytaniem, czy może znalazła zgubione przez niego dolary. Zaskoczona nagłem pytaniem i podejrzeniem Bł. podała nieznajomemu portfel z 400 zł na dowód, że dolarów wogóle niema. Oszust manipulując nader zręcznie, wyjął 400 zł gotówki, zamieniając ją na skrawki papieru. (k)

— * **Dokonano napadu** w pobliżu Strykowa w pow. poznańskim na domokrążnego handlarza Chaima Judgego z m. Łodzi. Żydowi skradziono portfel z zawartością 250 zł i dokumenty. Sprawcy napadu są znani, nie zdołano ich jednak jeszcze ująć. (k)

— * **Pożar wybuchł** w dn. 10 bm. w zabudowaniach rolnika Władysława Chudego w Winiarach w pow. gnieźnieńskim. Spaliła się stodoła z narzędziami rolniczemi łącznej wartości około 18 000 zł. Poszkodowany jest ubezpieczony w K. U. O. zaledwie na sumę 12 000 zł. (k)

Z WIELKOPOLSKI

— * **Pobiedziska.** (Srebrny jubileusz Koła Śpiewackiego.) W roku bieżącym upływa 25 lat od chwili, gdy grono miejscowych obywateli założyło w Pobiedziskach Koło Śpiewackie Polskie „Dembiński". — Na czem polegała działalność kół śpiewaczych w czasie niewoli pruskiej, nie potrzeba nam się rozwodzić, gdyż były to nietylko ogniska dla pielęgnowania pieśni polskiej, lecz również placówki dla podtrzymania ducha narodowego. Dla godnego uczczenia tej doniosłej chwili odbędzie się w dniu 11 sierpnia rb. Zjazd Jubileuszowy z popisami o nagrody. Zaprasza się zatem wszystkie Koła do czynnego współudziału, a byłych członków do przybycia na tę uroczystość.

— * **Buk.** (Święto Młodzieży.) Dnia 14 bm. obchodzi Stow. Młodzieży Polskiej w Buku 25-lecie swego istnienia. Po uroczystem nabożeństwie w kościele parafjalnym odbędzie się posiedzenie jubileuszowe w Domu Katolickim. W południe o godz. 12 staną zawodnicy do biegu okrężnego na dystansie 3 klm. Po południu odbędą się popisy i ćwiczenia oraz zabawa latowa, a wieczorem zabawa taneczna w Domu Katolickim. Druhowie obcych stowarzyszeń, którzy pragną brać udział w biegu i popisach, winni zgłosić się do 13 bm. Zniżki kolejowe zapewnione. (bj)

— * **Września.** (Uczczenie Traktatu Wersalskiego.) Staraniem Obozu Młodych odbyła się we Wrześni w dniu 5 b. m. uroczystość z okazji 10-lecia Traktatu Wersalskiego. Wieczór ten zainaugurował treściwem przemówieniem obożny p. Wł. Kaliszewski, podając powody, dla czego my Polacy winniśmy otaczać czcią i pamięcią członków Komitetu Narodowego, jako prawdziwych budowniczych i wskrzesicieli wolności i niepodległości naszego narodu. W dalszym ciągu uroczystości podał genezę traktatu w wyczerpujący sposób maturzysta p. Tokłowicz. Wyliczył trudności piętrzące się przed członkami Komitetu i uczcił zasługi Romana Dmowskiego, Paderewskiego i innych. Z pieśnią „Boże coś Polskę" zakończono tę podniosłą uroczystość.

— (Koedukacja szkół wydziałowych.) Miasto Września pragnie dla zaoszczędzenia wydatków uzyskać od kuratorjum szkolnego zezwolenie na złączenie pierwsz. klas najniższych w jedną całość koedukacyjną. Ze względu na jednolity program nauki tych klas w żeńskiej i męskiej szkole wydziałowej kuratorjum szkolne zechce niewątpliwie przyjść miastu z pomocą i uzna zabiegi korporacyj miejskich w celu uzyskania zmniejszenia wydatków na szkolnictwo m. Wrześni. (y)

— * **Kępno.** (Kradzieże z włamaniem.) W Świbie włamano się do składu kolonjalnego p. Dominiczaka i skradziono artykuły spożywcze o wartości około 200 zł. Jako sprawcę kradzieży przytrzymano i odstawiono do sądu w Kępnie 20-letniego Juljana Szadziaka, rodem z Berdychowa w powiecie tarnobrzeskim, od dłuższego czasu już bez stałego zamieszkania. — W Trzcinicy skradziono kupcowi Leonowi Walkowiakowi 200 zł z niezamkniętej szafy. (k)

— * **Bydgoszcz.** (Aresztowanie.) W związku z kradzieżami u p. Ziółowskiego w Smukałach i p. Szmelca w Opławcu w wyniku przeprowadzonych dochodzeń aresztowano Józefa Dobrosielskiego z Bydgoszczy. — Za kradzież roweru aresztowano 19-letniego Ignacego Urbańskiego, wreszcie 25-letniego Idziego Włodarczaka bez stałego mieszkania, poszukiwanego już od dłuższego czasu przez prokuraturę w Lesznie.

— (Pożar stogu.) Przed kilku dniami spalił się w Salnie stóg słomy p. Alojzego Hoppego. Jak się okazało, ogień spowodował służący Hoppego Jan Rybarczyk, który rzucił niedopałek papierosa w stóg, powodując pożar. Czy sprawca zawinił lekkomyślnością, lub też podpalił rozmyślnie, wykaże zapewne wdrożone już śledztwo. (k)

Wnioski i rezolucje

zjazdu delegatów Zjedn. Kolejowców Polskich

Na zjeździe delegatów Zjednoczenia Kolejowców Polskich, który przez 2 dni obradował w sali „Boulevardu", przyjęto szereg wniosków, w których sformułowane są główne postulaty pracowników kolejowych. Dotyczą one m. in. kas chorych kolejowych, umundurowania, sprawy jaknajspieszniejszego uregulowania rent dla wdów i sierót po pracownikach kolejowych, i ponownego przyjęcia wdów po kolejarzach do pracy. Dalej chodzi o przeszeregowanie poszczególnych kategoryj do wyższych grup, wypłacenie pracownikom stałym nieetatowym, próbnym i sezonowym pełnych poborów za czas ćwiczeń wojskowych. Jest też postulat, domagający się natychmiastowego przyjęcia w ponowną służbę na tych samych warunkach pracowników kolejowych po odbyciu służby wojskowej. Inny wniosek dotyczy sprawy zaniechania redukcyj pracowników sezonowych po roku służby oraz rozszerzenia ilości wolnych miejsc na stanowiskach pracowników próbnych.

Znamienny jest wniosek, domagający się zaniechania dochodzeń przeciw dyżurnym ruchu na stacjach kolejowych linji Kalety—Podzamcze z powodu opóźniania pociągów, gdyż jak motywuje się, dochodzenia takie powodują lub powodować mogą szkodliwy pośpiech, stający się przyczyną przeszkód kolejowych a nawet mogący wywołać katastrofy. Oprócz wniosków przyjęto rezolucję w sprawie poprawy bytu pracowników kolejowych, w której delegaci domagają się wypłacenia zaległego dodatku mieszkaniowego za rok 1928 i dodatków do pensyj pracownikom w obrębie całej dyrekcji w wysokości 25 proc. (k)

Do wszystkich Cechów Krawieckich R. P.

W dniach 14 i 15 lipca br. odbędzie się z okazji Powszechnej Wystawy Krajowej Zjazd wszystkich Cechów Krawieckich R. P. w Poznaniu na dużej sali p. Jarockiego, ul. Masztalarska 8 a.

Otwarcie Zjazdu nastąpi w niedzielę 14 lipca o godz. 10-tej rano.

Porządek obrad potoczy się podług wysłanego komunikatu.

Po przerwie obiadowej wspólne zwiedzenie wystawy.

Dalszy ciąg obrad nastąpi w poniedziałek o godz. 9-tej.

Wszystkie Cechy prosimy do wzięcia licznego udziału w Zjeździe.

Zarząd Zw. Cechów Krawieckich na Rzeczyposp. Polską.

SPORT

Automobilizm

Na marginesie środowego „korsa" piszą nam z miasta: Zapowiadająca się ciekawie ta impreza ustanowiła istotnie parę rekordów: 1. „bawiono się" istotnie jak nigdy bodaj, bowiem całe „widowisko" polegało na podziwianiu około 40 samochodów, które raz w wolnem tempie przejechały w koło areny, a potem każdy wóz oglądała komisja sędziowska, co dla widowni stanowiło... iście pierwszorzędną atrakcję; 2. do „korsa" kwiatowego stawiło się aż — dwa samochody; 3. rozpoczęto z wzorową punktualnością, gdyż spóźniono się tylko o niespełna godzinę; 4. za te wszystkie „niespodzianki" kazano publiczności płacić zaledwie od 2 do 5 zł. za miejsca siedzące. I niewdzięczni ludzie ośmielili się jeszcze sarkać!...

Kolarstwo

Mistrzostwa długodystansowe Polski, które miały się odbyć w Poznaniu w niedzielę przełożono na 1 września.

Piłka nożna

Pierwszy mecz Kraków — Poznań, który odbędzie się w niedzielę o godz. 17 na boisku „Warty" o wspaniały przechodni puhar srebrny „Wilekopolskiej Ilustracji" wywołał niezwykłe zainteresowanie. W kołach sportowych snuje się przypuszczenia na temat, kto zwycięży w tem pierwszem spotkaniu, przyczem faktycznie trudno jest stawiać jakieś horoskopy, bowiem siły są mniejwięcej równe. Zwolennicy Krakowa wysuwają na jego korzyść ten argument, że ubiegłej niedzieli pokonał tak wysoko i w pięknym stylu reprezentację Budapesztu, natomiast „Warta" uległa „Ujpest". Zwolennicy Poznania zaznaczają słusznie że jednak „zieloni" są w doskonałej formie, a sobotnia walka ze znakomitymi zawodowcami węgierskiemi potwierdza to jedynie. Widać z powyższego że stoimy wobec zagadki, rozwiązanie której przyniesie nam niedziela. Zwracamy uwagę, że ze względu na duże zainteresowanie już zawczasu należy się zaopatrzyć w przedsprzedaży w bilety w firmach: „Camera" (ul. Fr. Ratajczaka), „Dom Sportowy" (św. Marcin), i „Sport-Błoch" (Stary Rynek).

TEATRY

— * **Z Teatru Wielkiego. Dziś** „Polska krew". W piątek, 12. b. m. „Borys Godunow" z niezrównanym Zygmuntem Zaleskim w partji tytułowej oraz z pp. Kisielewską, Dr. Roesslerówną i Czarneckim; kapelmistrz p. Leszczyński. W sobotę opera Puccini'ego „Jaskółka" z pp.: Dudiczówną, Szlemińską, Drabikiem, Majem i Sendeckim; kapelmistrz p. Wojciechowski. W niedzielę opera narodowa „Zygmunt August" z p. Kazimierzem Czarneckim w partji tytułowej, którą pożegna publiczność poznańską. Inne partje śpiewają pp.: Dudiczówna, dr. Roesslerówna, Maj. Romanowicz i in.; kapelmistrz p. Wojciechowski. **W poniedziałek „Klejnoty Madonny".**

— * **Teatr Polski.** Nienotowane dotąd w dziejach teatru powodzenie, jakie zdobyła świetna krotochwila Adama Grzymały-Siedleckiego „Maman do wzięcia" zmusza dyrekcję do codziennego grania jej bez przerwy. Od siedmiu tygodni teatr jest codziennie wyprzedany a tłumy publiczności odchodzą od kasy nie dostawszy biletów. Dziś i dni następnych grana będzie zatem bez przerwy „Maman do wzięcia".

— * **Z Teatru Nowego.** Dziś rekordowa sztuka p. t. „Broadway", która na scenie Teatru Nowego zdobyła nienotowaną dotychczas w Poznaniu ilość przedstawień. Niezwykle interesująca treść tej sztuki, zmontowana na tle zakulisowego życia amerykańskiego music-hallu, wywołuje żywe oklaski przy otwartej kurtynie. Przedstawienie, w którem bierze udział cały zespół z p. Cieszkowską na czele, urozmaicają popisy taneczne uroczych girls przy akompanjamencie jazz-bandowej orkiestry.

Jutro, w piątek i w sobotę „Wesoła spółka", pyszna farsa w trzech aktach, ciesząca się dużem powodzeniem.

Od poniedziałku 15 bm. gościć będą dwaj znakomici artyści doby obecnej: Juljusz Osterwa i Stefan Jaracz, którzy na czele zespołu „Reduty" odegrają komedję St. Żeromskiego p. t. „Uciekła mi przepióreczka".

— * **Teatr Szkolny (ul. Bukowska 16).** Dziś premjera „Wesela Góralskiego", wystawionego przez regjonalny teatr ludowy Stow. Młodz. Pol. z Poronina pod Zakopanem. Kierownictwo tego pięknego widowiska objął sam autor, prof. T. Szumański. Powtórzenie w piątek i w sobotę. W niedzielę zjeżdża zespół gimnazjum polskiego z Gdańska, aby zainscenizować „Piosenki Żołnierskie".

— * **„Reduta" na Kresach Zach.** Po ogromnych sukcesach, jakie Zespół „Reduty" odniósł w stolicy, grając znakomitą komedję St. Żeromskiego p. t. „Uciekła mi przepióreczka", sympatyczny ten zespół z p. Juljuszem Osterwą na czele udaje się — na objazd Wielkopolski i Pomorza.

Jutro w piątek, dnia 12 lipca koncert
JÓZEFA WOLIŃSKIEGO

Przypominamy, że jutro **w piątek, dnia 12 lipca wiecz., o godz. 8, w Auli Uniwersyteckiej,** wystąpi po odniesionych wielkich sukcesach w Ameryce, fenomenalny nasz tenor Józef Woliński. W wszystkich miastach, w których Woliński śpiewał czy to w Milwaukee, Detroit, Chicago czy w N. Jorku, wszędzie wywarł olbrzymie wrażenie na słuchaczy, bo też dzięki jego wspaniałego głosu należy dziś Woliński do najlepszych tenorów. Po jednem z koncertów Wolińskiego w Detroit, piszą dzienniki m. in. „Woliński posiada nietylko głos wyjątkowej piękności ale jest również skończonym artystą. W gatunku głos jest młody, bogaty i bujny a młody śpiewak jest doskonałym mistrzem śpiewu. Niemuzykalna fraza zdaje się być niemożliwą u tego śpiewaka... każda opera zyskałaby na takim śpiewaku. Nie byłbym wcale zdziwiony, gdyby któregoś dnia jego nazwisko złączono z tymi świetnymi śpiewakami polskimi co Sembrich-Kochańska i obaj Reszkowie". Na programie koncertu piątkowego znajdują się piękne pieśni i arje operowe. Przy fortepianie M. Mierzejewski. Sprzedaż biletów u p. Szrejbrowskiego, ul. Gwarna 20, w cenie od 2 do 10,— zł. zw 17 378

Teatr Wielki

DZIŚ — „Polska krew" — operetka Nedbala.
Piątek. 12. 7. „Borys Godunow", opera Musorgskiego.
Sobota, 13. 7. „Jaskółka", opera Puccini'ego.
Niedziela, 14. 7. „Zygmunt August", opera Joteyki.
Poniedziałek, 15. 7. „Klejnoty Madonny", opera Wolff-Ferrari'ego.
Początek o godzinie 20.
Po rozpoczęciu przedstawienia **nikt na** salę wpuszczony nie będzie.
Bilety wcześniej do nabycia **w kasie** Teatru Polskiego, ul. 27 Grudnia.

Teatr Polski

DZIŚ — „Maman do wzięcia".
Piątek, 12. 7. „Maman do wzięcia".
Sobota, 13. 7. „Maman do wzięcia".
Niedziela, 14. 7. „Maman do wzięcia".
Poniedziałek, 15. 7. „Maman do wzięcia".
Początek o godzinie 20.
Bilety poprzednio do nabycia **w kasie** teatralnej (Teatr Polski, ul. 27 Grudnia).

Teatr Nowy

DZIŚ — „Broadway".
Piątek, 12. 7. „Wesoła spółka".
Sobota, 13. 7. „Wesoła spółka".
Początek o godzinie 20.
Bilety poprzednio do nabycia **w skła**dzie cygar p. Zygarłowskiego, **narożnik** ul. Gwarnej i 27 Grudnia.

TEATR WIELKOPOLSKI
Niedziela, 14 lipca na boisku „Sokoła"
„Kościuszko pod Racławicami".
Początek o godzinie 5 po południu.
Bilety wcześniej u p. Zygarłowskiego.

TEATR „REDUTA"
„Uciekła mi przepióreczka".
Czwartek, 11. 7. — Gostyń.
Piątek, 12. 7. — Krotoszyn.
Sobota, 13. 7. — Rawicz.
Niedziela, 14. 7. — Wolsztyn.
Poniedziałek, 15. 7. — Poznań.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

PAŁAC SZTUKI NA P. W. K.

Ogromny gmach! Będzie z niego po Wystawie Collegium anatomiczne, największe pono na kontynencie. Gmach zapełniony. Eksponaty rozpierają ściany.

Jest w tem coś niewątpliwie imponującego. Uderza tensam rozmach na wielkość, co w całej P. W. K. Temu wrażeniu ulega zarówno cudzoziemiec, jak człowiek otrzaskany z polskiem życiem artystycznem.

A teraz wejdźmy do tego pałacu. Musimy wejść od tyłu. Bo strona zwrócona ku pięknie założonym i posągami ubranym trawnikom jest niewątpliwie tyłem. Widać to na pierwszy rzut oka. I dopiero obszedłszy budynek dokoła, spostrzegamy, że z drugiej strony jest jeszcze bardziej tył — jeśli tak powiedzieć można. Ha! niechże się tym fenomenem zajmują przyszli studenci anatomji.

Układ wewnętrzny gmachu przypomina ulubiony szyk, niepomnę którego stratega: centrum w półkole i dwie flanki. Jest to oczywiście podyktowane potrzebą stworzenia dużego amfiteatru anatomicznego. Co jednak czyni wnętrzne nie dość przejrzystem, to, że główna klatka schodowa, służąca zwykle i wszędzie za oś orjentacyjną, znajdując się tu od tyłu jak ludzki kręgosłup, również jak on od dołu, t. j. na parterze, dyskretnie i niewidzialnie zanika.

Wedle wytyczonego architekturą ordynku ustawiona jest, niby wielka armja, cała współczesna sztuka polska. A więc na parterze sam środek zajmuje grafika („Związek polskich artystów grafików", „Ryt" i „Sztuka graficzna stosowana"), okrążona od tyłu (t. j. od wejścia) z jednej strony warszawskim „Rytmem", z drugiej poznańską „Plastyką". Ta ostatnia rozciąga się na prawe skrzydło, z grupą „Praesens" na stanowisku skrajnem. Lewe skrzydło tworzą biura i obcy „socius", dział Organizacyj Naukowych. Wileńskie Tow. Art. Plastyków wystawia pośród „Plastyki" i „Rytmu".

Na pierwszem piętrze — „piano nobile" — w centrum stoi „Sztuka". W prawem skrzydle krakowski „Jednoróg" i „Artyści Paryscy", w lewem Wytwórnia „Ład". Na drugiem piętrze jest pośrodku t. zw. „Sala Honorowa", resztę zajmują niestowarzyszeni artyści, orarz grupa „Pro Arte". Na III piętrze „Bractwo ś. Łukasza". Znajdują się jeszcze drobne salki goszczące: „Piękną książkę" i litografje Wyczółkowskiego na parterze, „Stowarzyszenie Architektów Polskich" i „Koło Architektów" na pierwszem piętrze, fotografję artystyczną na trzeciem.

Oto w ogólnym zarysie „ordre de bataille" tej wielkiej rewji. Układ organiczny i logiczny. Takie właśnie, mniejwięcej, miejsce z wieku się i urzędu każdemu należy. Pokaz to niezmiernie ciekawy i pouczający. Każdy może tu nabrać wyobrażenia o kierunkach, podłożyć pojęcie wzrokowe pod dźwięk znanych nazwisk. Objektywność obrazu zagwarantowana jest rozdzieleniem sal między ugrupowania i tych ugrupowań autonomję. Jeżeli n. p. „Sztuka" umieściła w naczelnej sali kartony witrażowe Mehoffera i rzeźby Dunikowskiego, a otaczające półkole zamknęła z jednej strony salą Pautscha, z drugiej Sichulskiego, to odbija to oczywiście pewien dawny układ sił w tem towarzystwie. Tak samo „Rytm" czy „Ryt", „Plastyka" czy „Praesens" przedstawiły się takiemi, jakiemi się widzieć chciały. Jeżeli jednostka jest wysunięta na ważniejszy plan, lub cofnięta w cień, to z jednej strony dzięki własne jmożności zaprodukowania się, z drugiej strony w miarę uznania ze strony tych, z którymi ideowo jest najbliżej związana.

Dano tedy wystawie dobry statut organiczny, pozwolono aby powstała sama. Ale to nie wyczerpuje zadania urządzających. Rola ich nakłada im mimo wszystko obowiązek pewnej ingerencji twórczej, uzupełniającej. Są rzeczy, których się nie da załatwić najlepszym choćby statutem, jednostki ważne, których współudziału nie można zdać na los formularzy. Szkoda np., że nie wystarczy posłać p. Zofji Stryjeńskiej blankietów zgłoszeniowych we właściwym czasie, aby na wystawę jej prace otrzymać. Ale czy „obraz plastycznej twórczości polskiej w dobie obecnej" jest „całokwitym" (jak o tem zapewnia Przewodnik Wystawowy), bez tej znakomitej artystki, która nietylko stworzyła swój własny styl, ale jeszcze tylu innych nim przejęła?

Drugim momentem twórczości, czemś co się samo zrobić nie mogło, to dział retrospektywny. Słusznie uznano za właściwe, pokazując sztukę współczesną, przypomnieć jej chlubne antecedensy. Zamiast tego jednak urządzono „Salę Honorową" z włączeniem pewnych artystów żyjących. Bardzo to śliska sprawa, ta beatyfikacja za życia, osądzenie którzy malarze okazują „specyficznie polski temperament", są „najlepszymi wyrazicielami narodowego ducha" — jak mówi katalog, rozwodzący się długo i niezbyt jasno nad kryterjami tych nominacyj „w senatory". I kto, z czyjego mandatu dokonał tych klasyfikacyj? Dlaczegoż to niema w „Sali Honorowej" najbardziej, obok Boznańskiej, malarskiego z polskich malarzy, Axentowicza? Czy może jest zbyt francuski? Ale Lentz nie jest zbyt niemiecki? Daicie spokój, drodzy państwo. Lepiej się było w wydawanie cenzur nie bawić.

Artyści nieżyjący, którzy należeli do ugrupowań reprezentowanych na Wystawie, powinni byli się znaleźć w tych grupach, w osobnych salach. Czyż Chełmoński, Stanisławski, Wyspiański, nie byli duszą „Sztuki"? Taki znów samotnik jak Jacek Malczewski zasługiwał na swoją salę. A nieżyjący mistrzowie stanowiliby dział retrospektywny. Sala, w której wisiałby „Batory pod Pskowem", byłaby zawsze i tak „Salą Honorową".

Tylko nie powinnaby być urządzona tak, jak obecnie. „Senatorów" umieszczono razem z nieboszczykami w grobowo ciemnych boksach, których ścianki tak są ustawione w stosunku do okien, że ani jedna niema światła. „Batory" ma oświetlenie dobre, lecz zawieszono obok niego na różnych wysokościach cztery obrazy, które może jemu i sobie wzajemnie odpowiadają wiekiem, lecz niestety ani formatem ani skalą. Tuż obok widać akwarele J. Kossaka. Poznajmy „chronologokracyję" Krakowskiego Muzeum Narodowego. Tam także obok „Hołdu Pruskiego", jako, że współczesne mu, wiszą akwarele, wiszą na takich samych tęgich gurtach manilowych, opatrzonych potężnemi klamrami, na jakich uwiesić trzeba było (współczesny im przecież!) „Hołd Pruski".

„Batory" jest cały w rdzawo złotych tonach. Chyba dla zgaszenia go pomalowano ściany na dość silnie czerwony kolor. Aby zaś nie pozostała żadna wątpliwość co do rezultatu walki z obrazem, rozłożono jeszcze przed nim kilkanaście metrów kwadratowych szkarłatnego dywanu. „Habet!" jak mówili Rzymianie.

Manja kolorków ściennych panuje w całym prawie pawilonie. „Sztuka" rozmieszczona jest na ścianach brudno-pawich z szerokiemi wiśniowemi lampasami. Bądźmy optymistami i powiedzmy, że tylko połowa obrazów jest tam gruntownie zarżnięta. Z rzeźb ostać się mogą na tem tle li tylko śnieżnobiałe gipsy lub złocone bronzy (takich właśnie niema). Trzeba zobaczyć, jak n. p. wygląda na wiśniowym postumencie pod pawią ścianą, znakomity ołtarz z surowego drzewa J. Szczepkowskiego, lub biust ś. p. Jasieńskiego, bronz prof. Laszczki, o najpiękniejszej pewno z całej wystawy, patynie. Obraz dla ściany, czy ściana dla obrazu? Sądzę, że nie może być dwóch zdań pod tym względem, gdy o pawilon wystawowy chodzi. Powiedział ktoś, dawno temu, że malarze są albo wojenni, albo pokojowi. Biedna „Sztuka"! Zdaje się, że na wystawie poznańskiej ci ostatni pomścili się na niej wreszcie za tamtych.

No, ale mimo tych usterek w ramie, mamy przed sobą obraz polskiej twórczości plastycznej. Zastanowimy się kiedyindziej, co ten obraz mówi, dokąd kieruje się ta armja, ordynkiem ustawiona na wielkiej rewji poznańskiej.

Ludwik Puget.

Poznań.

ŻYCIE KULTURALNE

ZGON JULJANA FAŁATA

W Bystrej na Śląsku, gdzie od lat kilku na stałe osiadł, zakończył życie Juljan Fałat, nestor malarzy polskich, jedna z najświetniejszych gwiazd naszej sztuki. Z przeszło pięćdziesięcioletnią działalnością Fałata łączy się nietylko myśl o długim szeregu arcydzieł, jakie po sobie zostawia ,ale wspomnienie, iż on to właśnie utorował drogę współczesnej sztuce polskiej do nowego rozwoju, gdy po Matejce zreorganizował krakowską Akademję Sztuk Pięknych, powołując do niej najświetniejszych, a po całym świecie wówczas rozproszonych malarzy i rzeźbiarzy współczesnych.

Zasługami ś. p. Fałata zajmie się niedługo na naszych łamach pióro powołane, aby je określić i uszeregować. Na razie łączymy się z całą Polską w głębokim żalu nad trumną mistrza, który sztuce narodowej tyle chwa.y i dobra przysporzył.

Cześć Jego pamięci!

NAUKA

Korzystanie z Bibljoteki Jagiellońskiej. Z Krakowa piszą nam: W porównaniu z rokiem minionym frekwencja Bibljot. Jag. obniżyła się w roku ak. 1927/28, natomiast wzrosła intensywność pracy. W roku poprzednim odwiedziło czytelnię 38 050 osób, wydano tomów 57.092, w roku 1928/29 liczba odwiedzin spadła do 34 511, natomiast liczba wydanych tomów wzrosła do 84.896.

W wypożyczalni sprawa w porównaniu z rokiem minionym przedstawia się następująco (w nawiasach liczby z roku minionego): wypożyczeń 6708 (11.992) wydano tomów 9815 (15.433) Spadek ten jest wynikiem złych stosunków finansowych, w jakich znajduje się B. J., nie mogąca zakupić wielu nowych dzieł. Korzystanie z zbiorów było i z tego powodu utrudnione, iż dwie sale, zawierające około 240 tysięcy tomów, były z powodu naprawiania przegnitych stropów zamknięte. (bt)

Pomnik ks. rekt. Radziszewskiego w Lublinie. Z Lublina piszą nam: Wśród miejscowego społeczeństwa powstała myśl uczczenia śp. ks. Radziszewskiego, założyciela i pierwszego rektora tutejszego uniwersytetu przez wzniesienie mu pomnika. Zawiązał się komitet budowy, złożony z przedstawicieli społeczeństwa. Na czele stoi sędzia Lelek, wiceprezesem jest p. mecenas Borer.

Lwowskie Towarzystwo Lekarskie odbyło posiedzenie naukowe z porządkiem dziennym: 1) Dr. W. Grabowski „O leczeniu nowotworów promieniami Roentgena" i 2) prym. J. Tumidajski: „Roentgenoterapja spraw zapalnych".

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Zniszczona rzeźba na P. W. K. Pałac Sztuki na Wystawie zwiedzają codziennie tysiące osób, w tem gromadnie wycieczki, przy czem nietrudno o wypadek. Temi dniami została strącona z postumentu i uległa stłuczeniu jedna z wystawionych tam rzeźb p. Ludwika Pugeta, stałego współpracownika naszego działu, a znakomitego artysty-rzeźbiarza. Wypadek ten powinien zwrócić zwiedzającym uwagę na konieczność zachowania jak największej ostrożności, zwłaszcza przy oprowadzaniu liczniejszych wycieczek. Nieostrożni nietylko narażają na stratę Zarząd Wystawy, który za całość powierzonych mu dzieł jest odpowiedzialny, ale sztuce wyrządzają niepowetowaną szkodę, niszcząc cenne jej dzieła.

OCHRONA ZABYTKÓW

Cenne pamiątki w Łowiczu. Na wystawie łowickiej znalazły się cenne dokumenty historyczne i ciekawe pamiątki. Wystawiono tam m. i. w dziale historycznym kilka rękopisów Reymonta oraz szereg pamiątek po Szopenie. Widzimy więc obraz, przedstawiający rodziców Fryderyka Szopena, jego maskę pośmiertną, metryki, list, pisany do Norblina i cały szereg obrazów oraz odbitek fotograficznych, mających związek z wielkim kompozytorem.

Wieniec węgierski jen. Bema w Warszawie. Z Warszawy piszą nam: Na wielkiej wystawie rewindykacyjnej w kamienicy Baryszków, Rynek Starego Miasta 32, wśród pamiątek narodowych, odzyskanych z Rosji, zwraca uwagę srebrny wieniec z liści laurowych i dębowych. — Był on ofiarowany jen. Bemowi przez Węgrów w Siedmiogrodzie. Wieniec ozdobiony jest złoconemi wstęgami z hołdowniczym napisem. Został on zabrany przez armię rosyjską jen. Lüdersa, a teraz — zwrócony Polsce przez Sowiety. (ow)

RUCH REGJONALISTYCZNY

Regjonalizm w Łodzi. Do „Rocznika łódzkiego" który został tutaj omówiony, trzeba pokrótce powrócić o tyle, że jest on nowym objawem budzącego się u nas i coraz mocniejsze znaki życia dającego regjonalizmu. W olbrzymim tym tomie zwraca z tego stanowiska uwagę określenie regjonalizmu przez Kochanowskiego i Handelsmana, z wywodów tych wynika bowiem, że należy badania regjonalne zindywidualizować. Dzielnice przeważnie miejskie powinny być osobno i inaczej opracowywane, niż przeważnie rolnicze. Tom obecny zajmuje się szczególnie obszernie przyczynkami do historji gospodarczej oraz ludnościowej i artystycznej Łodzi, składanymi przez różnych badaczy jak Kaczmarczyk, Arnold, Bałaban, Konarski, Łopieński, Rosset, Kraushar i i. Archiwaljami zajmują się Siemieński i Stebelski, itd. itd. Rocznikowi życzyć należy rozkwitu i powodzenia, będzie on ważnym krokiem naprzód w naszym regjonaliźmie. (t. gr.)

SZKOLNICTWO

Wybór zawodu a szkoła. Temat ten omawia dr. Klęsk w „Przyjacielu Szkoły". Autor opiera wywody swoje na ankiecie, przeprowadzonej przez Instytut Psychotechniczny w Krakowie. Pytania brzmiały: 1) Jaki zawód obrałbyś najchętniej? — 2) Dlaczego właśnie ten zawód obrać pragniesz? — 3) Napisz, co wiesz o tym zawodzie. — Odpowiedzi są bardzo ciekawe. Chłopcy za najbardziej pożądane zawody podali: techniczny, kupiecki, nauczycielski, drukarski i elektromonterski, dziewczęta zaś w 70 proc. zawody umysłowe, a przedewszystkiem zawód nauczycielski (na 1400 zapytanych oświadczyło się 670 za tym zawodem). W motywach wyboru prawie wszyscy podają względy materjalne. Smutne wprost są odpowiedzi na pytanie trzecie: 60 proc. odpowiada zupełnie naiwnie, zdradzając zupełny brak znajomości wybranego zawodu. (St. N.)

Nowe pismo pedagogiczne. Ukazał się pierwszy numer nowego pisma pedagogicznego, wychodzącego w Warszawie, jako organ sekcji pedagogicznej Stow. Chrz. Nar. Nauczycieli Szkół Powszechnych. Wśród współpracowników pisma figurują nazwiska wybitnych teoretyków pedagogiki, profesorów Uniwersytetu i t. p. Pierwszy numer zapowiada wydawnictwo poważne i pożyteczne. (ks)

KRAJOZNAWSTWO

Dział etnograficzny na wystawie regjonalnej w Płocku. Na odbywającej się obecnie w Płocku wystawie regjonalnej zwraca uwagę b. ciekawy dział etnografji. Znajdują się tu okazy strojów i ozdób ludowych, których używa lud dziś tylko w niewielkim zakątku pow. gostyńskiego, w okolicach wsi Sanniki i Gąbin. Są też stroje i ozdoby mazurskie, skrzynie, warsztaty tkackie, kądziele, wyroby garncarskie, a wreszcie misternej roboty wycinanki, zużywane jako ozdoby izb wiejskich. Dział ten organizowała p. prof. Rutska.

PISMA NADESŁANE

„Przegląd Piechoty". Nr. 6. Miesięcznik wydawany przez Depart. Piechoty, Sekcję Piechoty Tow. Wiedzy Wojsk. i Wojsk. Inst. Nauk. — Wyd. Treść: Ppłk. J. Załuska i Mjr. T. Brąglewicz. „Wyniki uzupełnienia pułkowej szkoły podoficerskiej po pięciomiesięcznym pobycie w kompanjach strzeleckich". — Por. B. Babiarczyk. „O koncentrację nauki w pułkowej szkole podoficerskiej". Płk. dypl. S. Wacki „Strzelanie z broni małokalibrowej w wojsku". — Mjr. F. Matuszczak. „Zagadnienie ognia dalekonośnego c. k. m." — S. C. K. „Walka wewnątrz lasu". — Mjr. dypl. S. Rutkowski. „W obronie nauki". — Mjr. dypl. S. Rutkowski i mjr. J. Dąbrowski. „Omówienie zadania historyczno-taktycznego Nr. 1". — Mjr. dypl. J. Stępniewski. „Rozwiązanie zadania historyczno-taktycznego Nr. 1." — Por. H. Liebel. „Rozwiązanie zadania historyczno-taktycznego Nr. 1" — Mjr. pil. M. Szczudłowski. „Rozwiązanie zagadnienia płachty wytycznej." — Por. T. Paciorkowski. „Uwagi o selekcji rekrutów przy pomocy metod psychotechnicznych" — Kpt. dypl. A. Ślosarczyk. „Dwunastolecie rozwoju czołgów". — Sprawozdania. — Bibljografja.

KSIĄŻKI NADESŁANE

„1919—1929. Zrzeszenie Pracowników Pocztowej Kasy Oszczędności". Warszawa 1929.

Mjr. dr. Wacław Lipski: „Bajończycy i armja polska we Francji". Warszawa 1929. Wojskowy Instytut Naukowo-Wydawniczy.

Gustaw Drzewopolski: „Śluby sportowe". Lwów 1929. Księgarnia B. Połonieckiego.

„Sprawozdanie roczne Państwowego Seminarjum Nauczycielskiego Męskiego w Bydgoszczy. Rok szkolny 1928/29." Bydgoszcz 1929. Nakł. Dyr. Seminarjum.

POWSZECHNA WYSTAWA KRAJOWA

Refleksje wystawowe Krakowianina

Krakowianin na Wystawie! Naco jednak mówić aż na wystawie — wystarczy powiedzieć w Poznaniu — a już powie się to co może zobaczyć i odczuć mieszkaniec miasta — muzeum. — Kraków i Poznań! — Kto zna te dwa miasta — to wie, że w Krakowie napróżno szukałby tego co widzi w Poznaniu — i choć ktoś może powiedzieć że jest i naodwrot — ja jednak powiem że Poznań ma dużo tego co jest, i co się widzi w Krakowie. Krakowianina — spokojnego — flegmatycznego — przesiąkniętego muzealnem powietrzem Krakowa — owiewia w Poznaniu szeroki — ożywczy prąd powietrza — oddycha pełną piersią. — Wszak czy widzi on kiedy u siebie taki tętniący życiem — i pospiechem ruch uliczny — czy chodzi po ulicach szerokich i jasnych — czy wchłania w siebie tę radość i zadowolenie z życia i świata — które promienieją z każdego przedmiotu w Poznaniu? W Krakowie oddycha on mimo wszystko jeszcze ciągle przeszłością — w Poznaniu może się napić do syta współczesnością, może odetchnąć pełniejszą piersią. Więc nic dziwnego, że wystarczy powiedzieć Krakowianin w Poznaniu — by zaznaczyć tę olbrzymią różnicę — i odmalować cały kontrast tych dwu środowisk. Lecz tak było i dawniej i przed otwarciem Wystawy. Dzisiaj, Krakowianin stając na bruku poznańskim — nie mówiąc już o wystawie — wyczuwa bijącą z każdego kamienia energję — niezłomną wolę czynu — przekonanie oraz pewność powodzenia. Znajduje tu to czego w Krakowie szukałby napróżno, rozumie dobrze, — że faktu, iż wystawa jest taka właśnie jaką jest że spełnia swe szczytne zadanie można było spodziewać się tylko po Poznaniu. Apatyczny Kraków — napawa człowieka melancholją — i nudą życia — więc nic dziwnego, że na widok olbrzymiego wysiłku i tej wiecznie młodej żywości — którą spotyka w Poznaniu musi być zdumiony. Wystawa Poznańska powinna być dla całego narodu lekcją poglądową współczesnego życia. Powinna wykrzesać w całej Polsce skry energji. — Mamy ją — to prawda, wszak cała wystawa o tem świadczy, — ale mamy ją tak my — poszczególne jednostki jak i wszystkie miasta poza Poznaniem w minimalnej ilości — ot — tyle iletrzeba by iść naprzód i nie stać w miejscu. Lecz niema w tej naszej energji młodzieńczego zapału — niema jednem słowem współczesności. Mam tu na myśli głównie Kraków. Wszak starem miastem — jest i Poznań — a mimo to nie pokrywa się śniedzią przeszłości — pielęgnując przeszłość — tworzy w swych murach energję współczesności. W wielkim wysiłku twórczym państwowym okazaliśmy na prawdę wielką energję — wytrwałość — mówi nam to wystawa — ale też ta sama wystawa mówi — że gdyby nie wysiłek Poznania, gdyby nie przedsiębiorczość — zapał, wytrwałość w dążeniu do celu — i taka mrówcza pracowitość — wystawa nie byłaby się udała. My — mieszkańcy innych miast możemy to powiedzieć zupełnie otwarcie. Żadne z miast Polski nie byłoby zdolne do takiego gigantycznego wysiłku. Żadne z miast Polski nie potrafiłoby skupić koło jednego dzieła wszystkich swych wysiłków. To potrafił tylko Poznań. Więc wystawa powinna nas nauczyć nietylko tego, że Polska to wielka rzecz, że mamy wszystko czego dusza zapragnie, — lecz winna tę energję, którą okazaliśmy w budowaniu Polski — a o której mówi wystawa, natchnąć młodzieńczym zapałem — i wiarą w siły. Bo współczesność nie pozwala na żadną przeciętność — dzisiaj się albo przoduje — albo idzie na szarym końcu. — Polska pokazała światu, że może przodować — że — jak to mówią głosy cudzoziemców o P. W. K. istotnie przoduje pod niejednym względem; — Poznań pokazał swą młodzieńczą energję — i zapał — i tworząc wystawę stanął na czele miast Polski. Więc nam — pozostaje teraz bronić się przed szarym końcem i przeciętnością. — To nakaz chwili, — i jeszcze jedno wielkie zadanie jakie ma do spełnienia wystawa. — Obudzić współzawodnictwo! Sądzę, że Poznań nie obrazi się wcale — jeśli któreś z miast Polski powie w czasie trwania P. W. K.: muszę Cię prześcignąć i dokona czegoś jeszcze większego niż Wystawa. Będzie to tylko sobie poczytywał za zasługę — że potrafił swym zapałem natchnąć innych. Bo przy współczesnym wyścigu — na każdem polu — jest to nakazem chwili! A szczególnie żywo odczuwamy to my Krakowianie — patrząc na życie Poznania. — Okryty pleśnią przeciętności Kraków, (oczywiście nie pod względem historycznym) winien się zbudzić — pod wpływem wystawy — powinien zatętnić współczesnem życiem — powinien za przykładem Poznania czcząc przeszłość stworzyć obok niej współczesność — jak to ma miejsce i w innych miastach Europy — choćby Paryż! Tego Kraków oczekuje od wystawy! Pragnie by energja od niej promieniująca przeniosła się i na to nasze stare miasto — muzeum — by ostrząsnęło się ono z apatji — pleśni — którą dobrowolnie na sobie konserwuje!

E l z e t.

Przyjazd Belgów

Dzisiaj rano o godzinie 3,36 przybyła do Poznania wycieczka dziennikarzy i bankierów belgijskich w liczbie 17 osób. Uczestnicy wycieczki zajęli pokoje w hotelu „Polonia“, poczem o godzinie 9-ej udali się do westybulu reprezentacyjnego, gdzie exposé o wystawie przemysłowej wygłosił p. dyr. dr. Piechocki. Belgowie do południa zwiedzali teren „A“, oprowadzani przez p. inż. Podoskiego z dyrekcji P. W. K.

O godzinie 13.30 w restauracji hotelu „Polonia“ odbyło się śniadanie, wydane na cześć Belgów przez Syndykat Dziennikarzy Wielkopolskich. Program popołudnia i wieczora przewiduje zwiedzenie pałacu rządowego i bytność na rewji „Kulig“.

Przegląd stoisk przemysłu garbarskiego na P. W. K.

Aby zdać sobie sprawę z całokształtu i wszechstronności produkcji krajowego przemysłu garbarskiego, trzeba przyjrzeć się nieco dokładniej poszczególnym stoiskom — a raczej wystawionym w nich wyrobom.

Poczynając od lewego skrzydła wchodzimy w stoisko wielkopolskiej garbarni z Gniezna. Jednym rzutem oka objąć można, co wytwórnia ta wystawia i wyrabia. Założona w r. 1843 jako firma A. Rogowski stale rozszerza i doskonali swe wyroby w zakresie skór twardych podeszwowych, blanków naturalnych, czarnych i kolorowych dla wyrobów galanteryjnych i rymarsko-siodlarskich; szarych i czarnych faledrów - juchtów jako skór wierzchnich dla wojska, kruponów pasowych wyprawy dębowej i chromowej na pasy transmisyjne i do użytku obuwnictwa, skór meblowych, chromowych dla celów technicznych i sportowych, skór chromowych wierzchnich czarnych i kolorowych. Bardzo dodatnio przedstawiają się karczki z liczkiem w desenie, przeznaczone do wyrobu teczek i dla przemysłu kaletniczego, oraz galanteryjnego, imitujące przepięknie naturalne skóry krokodylowe. Także interesująco i dodatnio przedstawiają się dekoracyjne skóry cielęce i bydlęce z włosiem. Z wyrobów gotowych wystawia Wielkopolska Garbarnia pasy transmisyjne szyte, różnej szerokości.

O doskonałości wyrobów Wielkopolskiej Garbarni świadczą odznaczenia otrzymane na różnych wystawach jak: Złoty Medal Państwowy Polski, który zdobyła i posiada dotychczas jako jedyna garbarnia polska na wystawie Rolniczo-Przemysłowo-Rzemieślniczej w Gnieźnie w r. 1925, dalej medal z wystawy gnieźnieńskiej, złoty medal z wystawy poznańskiej w r. 1895, i srebrny z wystawy kolońskiej.

Jest to jedna z najlepszych garbarni polskich i słusznie występuje na Wystawie Powsz. jako przedstawicielka wielkopolskiego przemysłu garbarskiego.

Tuż obok znajdujemy wyroby najstarszej z wystawiających garbarń Fabryki Garbarskiej Braci Pfeiffer z Warszawy. Od dwustu lat przeszło (rok założenia 1727) prowadzi ona produkcję skór podeszwianych z surowca krajowego i zagranicznego, juchty białe, czarne i kolorowe na paski oraz blanki szare i czarne rymarskie i siodlarskie, dalej krupony pasowe i mastrykty do pomp, surowce i skóry pergaminowe na troki. Medale zdobyte na wystawach krajowych, rosyjskich, francuskich dają wymowne świadectwo o doskonałości jakościowej wyrobów firmy Braci Pfeiffer. Bardzo okazale przedstawiają się pasy fabrykacji Tyśmienieckiego, wyrabiane ze skór fabryki Braci Pfeiffer.

Na trzeciem stoisku figurują wyroby fabryki J. Konarzewskiego. Garbarnia założona w r. 1902 wyrabia specjalnie skóry miękkie chromowe, czarne i kolorowe na obuwie damskie, męskie i dla celów galanteryjnych. Bogaty pokaz skór kolorowych wszelkich odcieni i tonacyj jasno wykazuje, że i zagranica w tym kierunku nic więcej dać nam nie może. Każdy fabrykant obuwia modnego i luksusowego znajdzie w tym zbiorze dobry materjał dla swoich wyrobów.

Dalej przychodzi stoisko firmy „Siła“ — fabryki skór i pasów Żywiec-Zabłocie. Aby się nie powtarzać nie będziemy wyliczać poszczególnych gatunków skór wystawianych. Zaznaczyć tylko chcemy, że widnieją tu skóry podeszwowe w całości i połowach, krupony, boki i blanki liczkowe i szpalty mizdrowe, oraz inne widziane w poprzednich stoiskach skór twardych.

Weigle W. wystawia swoje skóry miękkie cielęce, zaś Weigle G. lakiery końskie, meblowe i na obuwie. Po firmie Pfeiffer są to dwie najstarsze fabryki z specjalną produkcją skór miękkich. Leczne odznaczenia dodają jej wyrobom, słynącym z dobroci jakościowej, uroku uznania znawców krajowych i zagranicznych.

W dalszym ciągu przychodzą stoiska L. Schmidta i Temler-Szwede, nieprzynoszące z zakresu produkcji skór twardych i pasowych nic nowego, a odznaczające się zewnętrznie dekoracją, wykonaną gustownie skórami i pasami własnego wyrobu.

Z bogatym zbiorem skór podeszwowych i twardych całych i w połówkach, kruponów, boków, karków i t. d. występują Polskie Zakłady Garbarskie Kraków - Ludwinów. Pozostają jeszcze fabryki skór K. Kolbe oraz Mochala Górnośląska Garbarnia i Fabryka pasów transmisyjnych. Pierwsza odznacza się produkcją skór chromowych dla celów technicznych na pasy, troki oraz gończe tkackie. Górnośląska garbarnia Mochala ogranicza swą produkcję do wyrobu skór twardych podeszwowych, blanków i skór pasowych jako też samych pasów transmisyjnych. Jest to fabryka nowa, założona w r. 1924, która w przeciągu kilku lat dzięki jakości swych wyrobów zdołała uzyskać uznanie szerokich kół handlowych i przemysłowych.

Handel i kupiectwo skórami gotowemi wszelkiego rodzaju zastępują na P. W. K. Poznańska Hurtownia Skór — prowadząca przedstawicielstwo firm Braci Pfeiffer, Weigle W. i G. oraz Wielkopolska Hurtownia Skór i Przyborów obuwniczych St. Kycler i Ska Poznań z rezeprezentacyjnemi stoiskami J. Konarzewskiego i „Siły“.

P. W

Wycieczka radców handlowych ze stolicy

Jutro przybywa do Poznania, na dwudniowy pobyt, wycieczka radców handlowych państw obcych w Warszawie.

Wycieczce towarzyszą z ramienia min. przem. i handlu dyr. dep. handlowego Mieczysław Sokołowski, dyr. dep. rolnictwa Stef. Królikowski, radca ministerjalny Piasecki i referendarz dr. Wehr.

Program pobytu przewiduje m. i. śniadanie wydane przez p. min. Bertoniego i obiad, którym w imieniu ministra przem. i handlu podejmie gości dyr. Sokołowski.

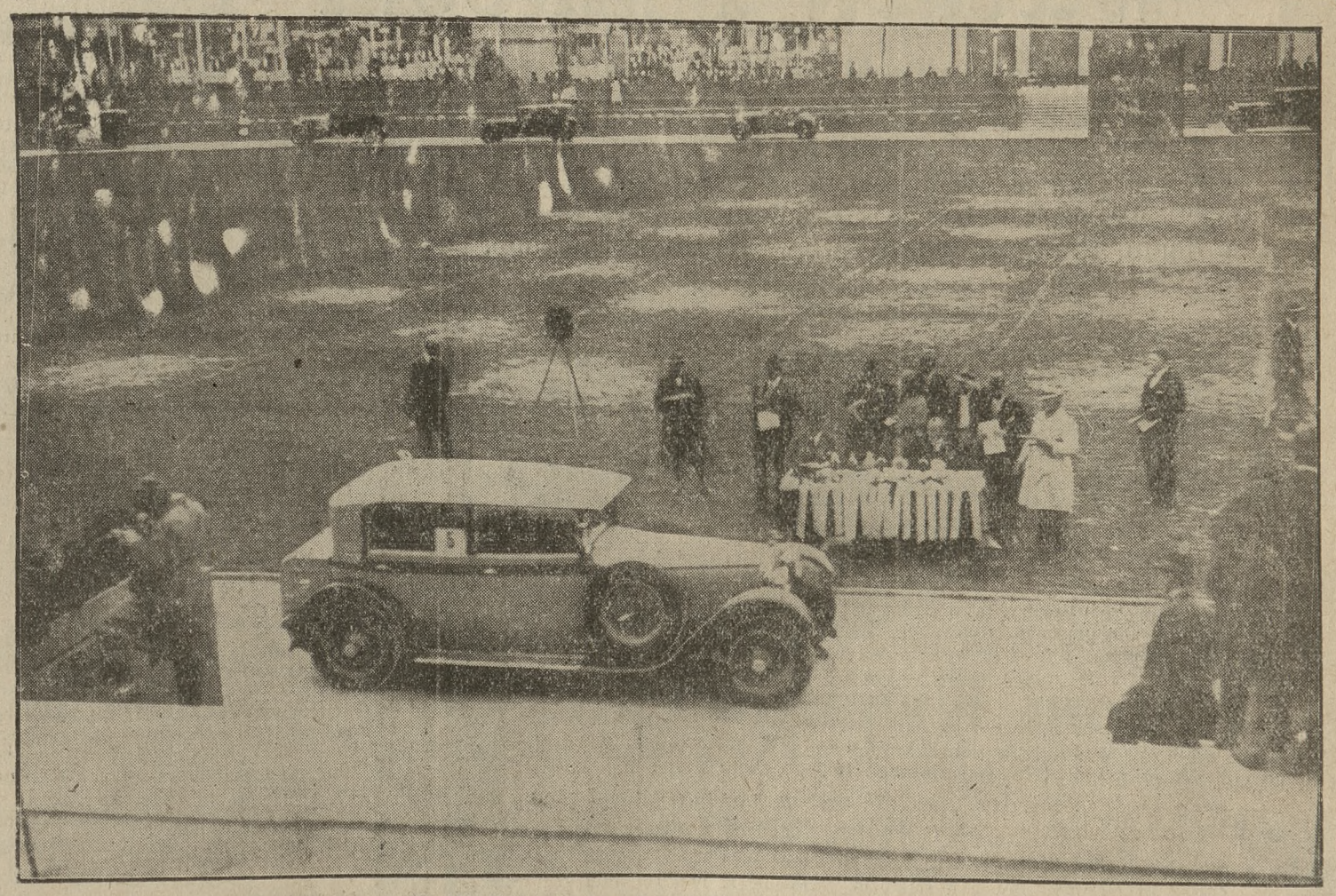

Scena z odbytego wczoraj na arenie P. W. K konkursu elegancji samochodów. Przed komisją sędziów zatrzymywały się celem dokonania punktacji poszczególne pojazdy. Limuzyna „Austro-Daimler“ o nadzwyczaj pięknej linji uzyskuje trzecie miejsce.

Elektryczne oko

Amerykański inżynier John V. Breisky zademonstrował na niedawno odbytem zjeździe elektrotechników kilka ciekawych zastosowań tak zwanego „Elektrycznego oka", czyli foto - komórki, będące podstawą radjowizji. Zasadą wszystkich demonstrowanych zastosowań było naświetlanie „Elektrycznego oka" lub izolowanie go od światła zapomocą nieprzejrzystego przedmiotu, przyczem fazy naświetlania i zaćmienia wyzwalały lub powstrzymywały celowo pewne automatyczne czynności. Zbudowane na tej zasadzie automaty będą mogły po pewnem udoskonaleniu, skutecznie zastępować ludzi, ponieważ wykonują wszelkie, powierzone im zadania z nadludzką, niezmąconą niczem sprawnością.

Wśród automatycznych czynności „Elektrycznego oka", demonstrowanych na wyżej wymienionym Zjeździe, największe wrażenie zrobiły — gaszenie pożaru zapomocą kwasu węglanego na sam „widok" dymu, sortowanie towarów, brakowanie wadliwego papieru i t. p. Dziedzina możliwości jest tu prawie nieograniczona i „Elektryczne oko" może równie dobrze prowadzić statystykę frekwencji jakiegokolwiek lokalu, kontrolować opłaty celne, uiszczane na mostach, u rogatek, bądź też u wjazdu do bram i tunelów, sygnalizować złodzieja, przemykającego się przez nikłą smugę strażniczego światła, dobierać według ustalonych wymagań kolory i odcienia tapet, tkanin etc.

Wykorzystanie odpadków papierowych

Inżynier sztokholmski Brehmer wynalazł sposób wyzyskiwania nawet najbrudniejszych odpadków papieru tak, aby dawały dochód gminom miejskim. Obliczając, że np. Sztokholm, liczący około pół miljonami mieszkańców, mógłby oczyścić i wyzyskać rocznie 11.000 tonn brudnego i wyrzucanego papieru, Brehmer dochodzi do wniosku, że przeróbka tego papieru dałaby rocznie produkt wartości 2.700.000 koron szwedzkich i przyniosłaby 10 proc. od kapitału, włożonego w budowę odpowiedniej fabryki, zatrudniającej około 100 robotników.

W ten sposób przynajmniej połowa papieru, zużywanego w Szwecji, którego wartość obliczana jest na 18.000.000 koron szwedzkich, dałaby się wyzyskać, przynosząc nietylko dochód miastom, ale także ochraniając od zagłady lasy szwedzkie, które dostarczają drzewa do wyrobu masy papierowej. Łuk.

POPIERAJCIE TANIE KUCHNIE BO ONE KARMIĄ WSZYSTKICH GŁODNYCH!

RADJO

Programy radjofoniczne

Piątek, dnia 12 lipca 1929 r.

Poznań (335 m) godz. **12.20** radjografja (syst. Fultona); godz. **12.50** komunikaty P. W. K. (transmisja do Warszawy); godz **13.00** sygnał czasu — hejnał z wieży ratuszowej; godz. **13.05** koncert gramofonowy; godz. **14.00** notowania giełdy pien. i zboż. towarowej i cen targ. Rzeźni miejskiej; godzina **14.15** komunikaty gosp., roln., PAT sprawozdanie o ruchu statków itd.; godz **17.30** kurs elem. języka angielskiego (wykł. dr. Arend, lektor U. P.); godz. **17.50** komunikaty P. W. K.; godz. **18.00** koncert popołudniowy. Wykonawcy: Marja Kisielewska art. op. (sopran), Aleksander Klichowski, art. op. (tenor), Zygmunt Wojciechowski, kapelm. op. (akomp.). Program: 1. Arje operowe (odśpiewa p. Aleksander Klichowski), 2) Czajkowski: Arja Lizy z op. „Dama pikowa", Puccini: Arja z op. „Madame Butterfly" (odśp. p. Kisielewska), 3. Moniuszko: Arja z op. „Halka" (odśp. p. Kisielewska), 4. Pieśni polskie (ośp. p. Klichowski); 5. Niewiadomski: a) Dziewczę z buzią jak malina, b) Zosia, c) Młynareczka (odśp. p. Kisielewska); godz. **18.55** nadprogram; godz. **19.15** odczyt z cyklu organiz. przez Kuratorjum Okręgu Szkolnego; godz. **19.40** „Silva rerum" — p. Bol. Busiakiewicz; godz. **20.00** audycja dla żołnierza (wygł. kpt. Gustaw Baumfeld); godz. **20.15** odczyt p. t. „Życie linij i barw" c. d. (A. M. Swiniarski); godz. **20.30** koncert symfoniczny (transmisja z Filharm. Warszawskiej); godz. **22.00** sygnał czasu — komunikaty PAT; godz. **22.15** radjografja (syst. Fultona); godz. **22.45** muzyka taneczna z winiarni „Carlton".

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Koło Śpiewackie im. B. Dembińskiego.** Dnia 12 bm. odbędzie się po lekcji o godz. 9 zebranie komisyjne, na które uprasza się o przybycie członków tak czynnych, jak i nieczynnych.

— **K. S. „Merkur".** Plenarne zebranie odbędzie się dnia 13 bm o godz. 19 w lokalu kol. Łakomego przy ul. Gen. Prądzyńskiego.

— **Koło Śpiew. „Gędźba".** Półroczne walne zebranie odbędzie się dnia 13 bm o godz. 19,30 w lokalu w Urbanowie. Na porządku obrad bardzo ważne sprawy. — Przybycie wszystkich członków konieczne

— **„Canaria",** Tow. Hodowli Kanarków i Ochr. Ptaków Leśnych w Poznaniu. Zebranie plenarne w niedzielę dnia 14 lipca o godz. 10 przed poł., w sali p. Jarockiego ul. Masztalarska.

— **Koło Śpiew. „Moniuszko".** Wycieczka parowcem do Radojewa, która w niedzielę 7. bm. z powodu niepogody nie odbyła się, odbędzie się w przyszłą niedzielę, dnia 14 bm. Odjazd z przystani za Tamą Garbarską o godz. 7 rano. — Bilety ważne.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: Z. H. z podziękowaniem za otrzymane łaski 5 zł; — Józef Bilewski, Duszniki, 20 zł; — J. Hedingerowa 100 zł; — Z. B. 10 zł; — Stefan Bura Poznań 10 zł; — Bolesław Majerowski Czempin 2 zł; — L. S. 4 zł; — H. Stefańska z prośbą o otrzymanie pewnych łask 10 zł; — Tafelska - Katowice Zielona 12, zł 10; — razem z poprzednio pokwitowanemi 1 169.70 zł.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Bronisław Leitgeber, weteran, 83 l. Antoni Kwiatkowski, woźny, 62 l. Jan Kuźniarski, emer. stol. kolej., 83 l. Władysława Gutsche z d. Rakowska, 78 l. Frymet Rosenrothowa z d. Rubinsteinówna, wdowa, 79 l. Andrzej Hartwig, stolarz, 79 l. Teofila Malinowska z d. Ignaszewska, wdowa, 84 l. Franciszek Kujawa, robotnik, 28 l. Kazimierz Tomiak, 4 m. 16 d. Władysław Śmiłowski 1 r. 5 m. Stanisława Rejewska z d. Melchiorówna, 23 l. Kazimierz Norkowski, rolnik, 38 l. Wanda Jasińska z d. Michalska, wdowa, 86 lat.

Mixin — najlepszy i najtańszy proszek mydlany

Zdrowie dziecka

powinno być największą troską rodziców. Czekolada oraz kakao Piaseckiego, wyrabiane z najszlachetniejszych i najczystszych surowców w największej fabryce czekolady w Polsce, A. Piasecki S. A. w Krakowie, urządzonej wg. najnowszych zdobyczy techniki, daje dziecku najlepsze siły, które są fundamentem jego późniejszego rozwoju. Pw 11 102-70,379

Ofiary na Pomnik Najśw. Serca Pana Jezusa w Poznaniu

11 **do kasy komitetu wpłacono w złotych**

M. Buchwaldówna, Ostrów	2,—	A. Kubera, Ślesin	5,—	T. Duczeski, Stryj	1,—
A. Zarembianka, Kęty	1.50	J. Stachowiak, Sokołowo	5,—	J. Słowiński, Stryj	2,—
F. Dąbkiewicz, Poz.	10,—	J. Połżewicz, Łabiszyn	3,—	Cunkiewiczówna, Rybarzow	5,—
Jarzembowska, Stanisławów	4,—	J. Rams, Brody	2,—	A. Rybski Kraków	10,—
J. Cieślak, Wojnowice	2,—	B. Woźniak, Stara Huta	2,—	M. Lewandowska, Kwilcz	2,—
Beliński, Bydgoszcz	3,—	M. Zieliński, Pławiń	2,—	G. Cybowa, Kwilcz	10,—
B. Nadolna, St. Borówko	5,—	K. Dominik, Tarczanówka	3,—	Cz. Miech Brześć	10,—
Kpt. St. Janowski, Poz.	5,—	X. L. Kwiek, Lublin	10,—	J. Frąckowiak Połajewo	2,—
W. Koralewski, Poz.	5,—	J. Perka, Łódź	2.40	J. P., Wierbec	5,—
SS. Rodz. Marji, Stuciska	5,—	H. Szusz, Kaczkowo	10,—	G. Pistl, Przemyśl	3,—
Fr. Kuliczkowski, Poz.	2,—	Golenia, Podbolesławiec	5,—	E. Wojdat, Będzin	5,—
R. Sikorski, Stojanowice	1,—	Czempiński, Skalmierzyce	5,—	M. J., Grodzisk	10,—
A. Krasucka, Stanisławów	2.40	J. Roszak, Skalmierzyce	1,55	X. J. Guder, Kamieniec	36,80
A. Skrzetuski, Poz.	10,—	M. Kusy, Szczytniki	5,—	X. J. Sroczyński, Rada	2,—
A. Dutkiewicz, Pleszew	2,—	St. Mlolski, Kurowo	10,—	J. Szczepanik Humer	3,—
J. Kalawski, Poz. I rata	10,—	Dr. Szafarkiewiczowa, Gn.	10.—	M. Golbina, Witów	5,—
F. M., Włoszczowo	3,—	A. Radecka, Pniewy	10,—	A. Tomaszewski, Uniejów	10,—
Umbreitowa, Bydgoszcz	50,—	J. Nowak, Rudka	5,—	J. Kupniewski, Warszawa	4,—
T. Mierzwiński, Poz	20,—	J. Kościński, Zbąszyń	3,—	S. Pinkawa, Herby	5,—
M. Olejniczak, Poz.	5,—	Z. Zaleska Wilno	6,—	A. Paszczyńska, Brzeżany	5,—
M. Zduńska, Warszawa	1,—	SS. Miłosierdzia, Wągrow.	18.—	Malinowski, Tarnobrzeg	3,—
St. Grabska, Kalisz	7,50	H. Negowska, Glince	10,—	St. Krawis, Jeziorki	2,—
J. Marchwiński, Adamowo	3,—	F. Kiciński, Poz.	20 —	W. Malicki, Lubaszcz	10,—
E. Karnowska, Szobnie	10,—	M. Kaczmarek, Poz.	6,40	A. Mazus, Młynkowo	10,—
Cz. Szulc, Wierzchosławice	5,—	Dyr. R. Meissner, Poz.	3,—	J. Rozentalski Słowo	3,—
St. Jaśkowiakowa, Tczew	5,—	X. Chmielecki, Radomno	6,70	J. Oleszak, Białuty	5,—
L. Niewieńska, Toruń	5,—	B. Jabłoński, Tczew	10,—	J. Krzeszowiec, Zdołbunów	2,—
Fr. Geisler, Stryj	10,—	Dannemannowa, Podgórz	10,—	St. Bocheński, Łódź	5,—
Z. Patkowski, Kraków	5,—	W. Adamczewski, Poz.	10,—	A. Radajewski, Łódź	5,—
B. R., Kraków	2,50	M. St. Zięciakowie, Poz.	5,—	SS. Nazaretanki, Wadowice	3,—
A. Jędrzejko, Pisarzowice	5,—	N. N. z parafji Ostroróg	10,—	J. Zimler, Wieliczka	2,—
W. Jaskuła, Słonawy	4,—	Wł. Welniak, Trzemeszno	5,—	E. Rajdorowicz, Lwów	10,—
S. Starszak, Kruszki	5,—	J. Błażejewska, Mikoszki	4,—	A. Aulichowie, Lwów	5,—
Drygas, Gądki	8,—	W. Kakolewski, Trzebaw	2,—	J. Swoboda, Stryj	5,—
M. Całkosiński, Kępno	10,—	Wł. Dankowski, Poz	10,—	St. Wasylkiewicz, Ulanowo	2,—
W. K., Kcynia	2,—	Ig. Filipiak, ases., Poz.	10,—	St. Ackermann, Krzeszowice	2,—
J. Baran, Śródka	2,—	St. Janicki, Czortków	1,—	E. Zubrzycka Kamyrzów	4,—
X. H. K., Brody	2,40	R. Broda, Król. Huta	10,—	St. Zoń, Starawieś	1,—
J. Wachalski, Poz.	10,—	A. Szkandera Tarnów	2,—	M. K Królowie, Łąki Dolne	2,—
W. Różewski, Padniewo	5,—	X. P. Pałka, Tarnów	10,—	B. Sajkiewicz, Pińczów	2,—
St. Zakrzewska, Poz.	5,—	M. Wojtowicz, Tarnów	5,—	X. Florkiewicz, St. Sambórz	3,—
M. Czarnecki, Poz.	18.65	X. St. Maślak, Szaflary	5,—	P. Cyankiewicz, Tomaszów	3,—
Fr. Maciejewski, Śrem	25,—	Fr. Dolose	2,—	J. Wróblewski, Kobryń	2,—
H. Fryców na, Śrem	3,—	E. Pogoda, W. Hajduki	7,—	W. Jeżewski, Wilno	5,—
Ig. Nowak, Gryżyna	3,—	Pallasyl, Dziedzice	5,—	J. Böhm, Nowy Sącz	5,—
St. Zietek, Mikstat	3,—	W. Bundyk, Tarnopol	2,—	J Gasior, Osielec	3,—

Dnia 10 lipca r. b. rozstał się z tym światem, ś. p.

Wacław Klimecki

obywatel ziemski, właściciel Woli Skorzęckiej, członek Koła Gnieźnieńskiego Wielkopolskiego Związku Ziemian.

W Zmarłym straciliśmy gorliwego członka naszego Koła, którego pamięć wśród nas nie wygaśnie. nw 2472

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 13 b. m. o godz. 5-tej z domu żałoby na cmentarz św. Piotra w Gnieźnie.

Koło Gnieźnieńskie Wielkopolskiego Związku Ziemian.

†

We wtorek, dnia 9 lipca 1929 r. o godz. 8. wiecz. zasnęła w Bogu, opatrzona kilkakrotnie Sakramentami św., nasza najukochańsza matka, babka, prababka i teściowa, ś. p. nw 2470

z Kuflickich

Antonina Mohauptowa

w 97 roku życia. Eksportacja zwłok do kościoła, nabożeństwo żałobne i pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 13 b. m. o godz. 10,30 przed poł. o czem donosi

w ciężkim smutku pogrążona **rodzina.**

(Osobnych uwiadomień się nie wysyła.)

Czerniejewo, dnia 10 lipca 1929 r.

†

Dnia 9 lipca 1929 r., o godzinie 13, zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., po długich i ciężkich cierpieniach, nasz ukochany ojciec, dziadek, pradziadek, wujek i szwagier, ś. p.

Jan Kuźniarski

emeryt kolejowy

przeżywszy lat 83. Pogrzeb odbędzie się w piątek, 12 b. m. o godzinie 16, z zakładu św. Józefa na cmentarz Farny przy ul. Bukowskiej.

W smutku pogrążona

zw 17481 **rodzina.**

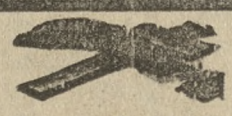

We wtorek, 9 lipca r. b. o godz. 14-tej zasnął w Bogu, po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz ukochany ojciec, teść, dziadek, syn, brat i szwagier, ś. p.

Antoni Kwiatkowski

w 63 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w piątek, 12 b. m. o godz. 5-tej po poł. z kaplicy cmentarza parafjalnego Bożego Ciała w Dębcu.

W ciężkim smutku pogrążeni

zw 17486 **żona, dzieci i rodzina.**

Poznań, Lwów, Krotoszyn, Pelplin, Świecie, dnia 11. VII. 1929.

Zakład Pogrzebowy „Bracia Nowak", pl. Nowomiejski 10. Tel. 1046

†

Dnia 9 lipca 1929 r. w południe zmarł po krótkich lecz ciężkich cierpieniach tercjan tutejszego zakładu, ś. p.

Antoni Kwiatkowski

przeżywszy lat 63. Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 12 lipca r. b. o godzinie 17 (5 po południu) z kaplicy cmentarnej w Dębcu.

W Zmarłym szkoła tutejsza straciła bardzo sumiennego, prawego i oddanego pracownika. Cześć Jego pamięci. dw 1160

Dyrektor Państwowych Szkół:

Budownictwa, Mierniczo-Meljoracyjnej oraz Ceramiczno-Ceglarskiej w Poznaniu d. inż. Twardowski.

Dnia 10 lipca 1929 r. zmarł po krótkich cierpieniach, namaszczony ostatniemi św. Olejami, ś. p.

Wacław Doliwa-Klimecki

właściciel dóbr Wola Skorzęcka.

Eksportacja zwłok z Woli do Gniezna i złożenie ciała do grobu familijnego na cmentarzu św. Piotra i Pawła odbędzie się w sobotę, 13 b. m. o godzinie 5 po południu. Nabożeństwo żałobne zostanie odprawione w poniedziałek, 15 b. m. w kościele parafjalnym w Kędzierzynie, o czem zawiadamiają

w ciężkim smutku pogrążeni

nw 2473 **żona i rodzina.**

Wola Skorzęcka — Warszawa.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Długoletni nasz członek, ś. p.

Antoni Kwiatkowski

zmarł dnia 9. 7. 1929 r. Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 12. 7. 1929 r. o godz. 17, z kostnicy cmentarza w Dębcu. O liczny udział członków prosi

Zarząd
Zjednoczenia Podmistrzów Budowlanych.

zw 17479/80

KOSZULE

damskie, męskie i dziecięce

kupujesz najtaniej

w firmie

JAN EBERTOWSKI
UL. NOWA 10.

---

†

Dnia 9 lipca 1929 r. zmarła po ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa córka, ukochana siostrzyczka, ś. p.

Stanisława Wonczanka

przeżywszy lat 19. Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 12 lipca, o godz. 4 po południu z domu żałoby przy ul. Wrocławskiej w Ostrowie, o czem donoszą

w smutku pogrążeni

rodzice i rodzeństwo.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Msza św. za spokój duszy ś. p. Zmarłej odbędzie się nazajutrz w sobotę, o godz. 7 rano w kościele parafjalnym.

Ostrów. Lwów, Mielec, Lisko, Wilno, Wronki. nw 2464

We wtorek, 9 lipca 1929, zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa matka, teściowa, babka i ciotka, ś. p. zw 17 492

Władysława z Rakowskich Gutsche

I. voto Reimann

przeżywszy lat 78. Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 12 b. m., o godz. 18, z kaplicy św. Józefa.

W ciężkim smutku pogrążona

rodzina.

Zakład pogrzeb. St. Jaśkiewicz, Klasztorna 14.

Dr. JAKLIŃSKI

powrócił

Działyńskich 3 **Telefon 54—58**

ord. 4—6. Pp 3025-27,180

Pończochy

wielki wybór, niskie ceny w firmie

JAN EBERTOWSKI
UL. NOWA 10.

Dnia 10 lipca 1929 r. zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., po długich cierpieniach, mój najdroższy mąż i nasz najukochańszy ojciec, ś. p.

Franciszek Dobry

w sile wieku, przeżywszy lat 50. Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 13 b. m. o godzinie 5-ej w Poznaniu z kaplicy św. Józefa na cmentarz parafjalny w Dębcu.

W ciężkim smutku pogrążeni

zw 17487 **żona, dzieci, synowa i zięć.**

NOWOCZESNE

ELEKTRYCZNE

REKLAMY ŚWIETLNE

z oświetleniem żarówkowem

Samoczynne **WŁĄCZNIKI** silnikowe

dla reklam z oświetl. ruchomem

do **500** kontaktów

Wykonanie
TRWAŁE SOLIDNE EFEKTOWNE

ZJEDN. PRZEDSIĘBIORSTWA ELEKTR.

INŻ. K. GAERTIG I S-KA. Sp. z o. o.

ulica Pocztowa 26 **POZNAŃ** Telefon 35-84 i 25-82

Rok założenia 1903

Liczne referencje, kosztorysy i projekty na żądanie.

Pw 3061-25,2

Krawaty

ostatnie nowości w wielkim wyborze w firmie

JAN EBERTOWSKI
UL. NOWA 10.

Dnia 10 lipca r. b. o godz. 5 po poł. spodobało się Panu Bogu zabrać do grona Swych aniołków naszego najukochańszego synusia dw 1172

Władzinka

w 6 wiośnie życia. Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 13 lipca r. b. o godz. 5,30 po południu z domu żałoby przy ul. Grobla 14.

W ciężkim smutku pogrążeni

Poznań, Parlinek, Szymanowo **Janostwo Wałeccy**

Najstarszy Zakład pogrzebowy P. Piasecki, Klasztorna 14. Telefon 2769.

Dbajcie o swoje zdrowie!

„Szwajcarskie Gorzkie Zioła“ (z marką „Kogut“) są stosowane przy chorobach: **żołądka, kiszek, obstrukcji i kamieni żółciowych.**

„Szwajcarskie Gorzkie Zioła“

są naturalnym łagodnym środkiem przeczyszczającym, ułatwiającym funkcje **organów trawienia** i działającym przeciwko **nadmiernej otyłości.**

Ostrzeżenie! Przy zakupie żądajcie **oryginalnych „Szwajcarskich Ziół“ Gąseckiego** z marką fabryczną **„Kogut“** gdyż są już naśladownictwa w podobnem do naszego opakowania, a nie mających nic wspólnego ze **„Szwajcarskiemi Ziołami“** naszego wyrobu. Cena za pud. 2,— złote. nw 10882

Artykuły kąpielowe

Kompletne wyprawy

Obrusy Kołdry

Łóżka metalowe

Wyroby własne

Pokaz towaru nie obowiązuje do kupna.

Sprzedaż fabryczna

Poznańska Fabryka Bielizny

wł. Jan Ebertowski

ul. Nowa 10.

Pw 3531-28,44

W 7 rocznicę śmierci, ś. p.

dra Bolesława Marchlewskiego

odbędzie się dnia 12 lipca r. b. o godzinie 8 rano w kościele OO. Franciszkanów przy ołtarzu Cudownego Obrazu Matki Boskiej

nabożeństwo żałobne

na które Przyjaciół, Kolegów i Znajomych Zmarłego zaprasza

Pw 3547-55,224 **rodzina.**

ODCISKI ZNIKNĄ OD RAZU

Patent zgł. P 25629/U. P. 2413.

jeśli zamiast płynów i plastrów użyjesz higjenicznego aparatu „OZO“, który natychmiast **bezpiecznie i bez bólu usunie odciski.** Jest to aparat z masy organicznej więc jest wyłączone najmniejsze zakażenie, pozatem dokładnie desinfekowany. Jeśli w ciągu 5-ciu minut odcisk nie zniknie przy użyciu „OZO“ zwracamy pieniądze. „OZO“ jest to aparat trwały i może być używany przez czas długi do usuwania odcisków i wogóle wszelkich zgrubień skóry.

Lab. Chem. „DINOL“, Warszawa Elektoralna 26 m 3
Tel. 240-52, Konto czek. w P. K. O. 13807.

Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych gdzie niema wysyłamy tylko po uprzedniem wpłaceniu do P. K. O. zł. 3.75 gr. wraz przesyłką. np 2855

Wróciłem

Dr. Dembiński

Choroby gardła, nosa i uszu. zw 17482

Św. Marcin 66.

Dr. Chrzanowski

wyjeżdża 14 bm.

na 4 tygodnie.

zw 17477

Dla wzmocnienia i utrzymania Waszego zdrowia i jako ochrona przed zarażeniem, pijcie

Marienbadzki Zdrój Excelsior

wyborną czysto-naturalną wodę stołową! Informacje bezpłatnie: **M. Kandel,** Skład wód mineralnych, **Poznań,** Masztalarska 7, Telef. 1895

Wypłacalna firma kupuje
stale na eksport zagranicę
mało solone, pierwszorzędne jakości

SZYNKI

(Dosenschinken) Tw 60

Oferty z podaniem ceny i warunków dostawy kierować pod: **„M. R. 5732"** do **Rudolf Mosse, Poznań, Wroniecka 12.**

Przeciw chudości

używać należy naszego wypróbowanego od lat proszku odżywczego „PLENUSAN". W krótkim czasie znaczny przyrost wagi, kwitnący wygląd i pełne kształty ciała Wzmacnia również krew i nerwy. Polecany przez lekarzy i profesorów. 1 pudełko 6,— zł; 3 pudełka 15,— zł. Przy zapłacie zgóry wysyłka fran..o Pw 3247-0,1100

DR. GEBHARD & SP. — GDAŃSK, ODDZ. 153a.

EXTRAKT płynny do kolorowego OBUWIA

SKINOL

nw 2414

WYSTAWA PAWILON BAZAROWY

PROPAGANDOWA WINIARNIA

CENY HURTOWE. **CENY HURTOWE.**

POLECA

WINO SAMORODNE 1/1 but. zł 2,50 1/2 but. zł 1,50

dw 1109

Zagroda gospodarcza

nadająca się na letnisko, z restauracją, w uroczej okolicy, w pobliżu jeziora Góreckiego pod Poznaniem, **zaraz do wydzierżawienia.** Kaucja konieczna. Pierwszeństwo mają inwalidzi wojenni. Zapytania skierować do **„PAR", Poznań,** Aleje Marcinkowskiego 11, pod nr. 28,70 Pw 3253/4-28,70/1

Resztówki gruntowe

choćby najmniejszego obszaru na peryferjach miasta **poszukiwane celem kupna.** Upraszam o podanie adresu i ilości metrów kwadratowych do Kurjera Pozn. pod **zw 17439,** poczem przystąpię do pertraktacyj.

Restauracja i Winiarnia

dobrze zaprowadzona, w śródmieściu Poznania, z powodu stosunków rodzinnych, **zaraz korzystnie do sprzedania.** Łaskawe zgłoszenia do eksped. Kurjera Pozn. pod zw 17478

Pośrednicy wykluczeni.

Slusarzy samochodowych

z zezwoleniem na prowadzenie sam., **poszukuje się zaraz.** Reflektanci muszą być zaznajomieni z stacjonowanemi motorami i traktorami Fordsona. **HUGO CHODAN** dawniej **Paul Seler, POZNAŃ, ul. Przemysława 23.** dw 1133/4

EKSPEDJENTA

przyjmie od 1. 8.

Zgłoszenia z podaniem pensji, fotografją i odpisami świadectw przy wolnym stole i stancji zw 17484

JÓZEF BERNARD — ROGOWO (Wlkp.)

skład bławatów i konfekcji.

STENOTYPISTKA

znająca stenografję polską oraz pisząca biegle na maszynie, **natychmiast potrzebna** do poważnego przedsiębiorstwa. Oferty z podaniem życiorysu oraz dotychczasowej działalności do eksped. Kurjera Poznańskiego pod zw 17469

Kawaler, blondyn lat 26, przemysłowiec, posiad. swój własny Zakład radjo- i elektrotechn., w większem mieście na prow., poszukuje z powodu braku znajomości

towarzyszki życia.

Panny w wieku od 18—26 lat zechcą swe łaskawe zgłoszenia z dołączeniem fotogr., skierować do eksped. Kurjera Pozn. pod zw 17490. (Pośrednictwo rodziny mile widziane).

Stenotypistka

ze znajomością stenografji **polskiej i niemieckiej** pisząca biegle na maszynie natychmiast potrzebna. Oferty z życiorysem podaniem dotychczasowej działalności referencji oraz wymaganej pensji do Biura Ogłoszeń **„Par",** Al. Marcinkowskiego 11 pod **28,59** Pw 8541-28,59

Magazyniera

ze znajomością branży samochodowej, **poszukuje natychmiast większe przedsiębiorstwo.** Szczegółowe oferty z dołączeniem odpisów świadectw uprasza się nadsyłać do **„PAR",** Aleje Marcinkowskiego 11 pod **28,60** Pw 3589-28,60

Zalety najdroższego mydła zagranicznego jak: świetne mydlenie się, oszczędność w użyciu, przepiękny zapach, absolutna nieszkodliwość dla skóry, jednoczy w sobie mydło toaletowe

U N I W E R S A L N E po 1.25,— zł

z f-mą DROGERJA UNIVERSUM, POZNAŃ ul. Fr. Ratajczaka 38.

Do nabycia tylko w powyższej drogerji. Każdy nabywca z entuzjazmem poleca je drugiemu!

Pw 9804-18,324

ELEWA

z wykształceniem conajmniej 6 kl. gim., przyjmie

ROLNIK — GNIEZNO.

nw 2469

Większe przedsiębiorstwo przemysłowe **poszukuje** do pobocznego tłomaczenia

inteligentnego technika-tłomacza

ze znajomością języka polskiego i niemieckiego. Piśmienne oferty uprasza się do biura ogłoszeń „PAR", Al. Marcinkowskiego 11, pod **nr. 28,58**

Pw 8542-28,58

POSZUKUJĘ

kilku monterów

na motory, lokomobile i młocarnie parowe. Reflektuje się tylko na siły, które mogą się wykazać dłuższą praktyką i pracują samodzielnie. **HUGO CHODAN** dawn. **Paul Seler, POZNAŃ, ul. Przemysłowa 23.** dw 1131/2

Komunalna Kasa Oszczędności na Pomorzu poszukuje młodszego

książkowego

Reflektuje się na siłę conajmniej z 3-letnią praktyką. Posada jest do objęcia zaraz.

Oferty z odpisami świadectw, własnoręcznie napisanym życiorysem oraz wysokość wynagrodzenia należy przesłać do dnia 25 lipca do ekspedycji Kurjera Pozn. pod dw 1174

Dwóch trzeźwych, dobrze poleconych

szoferów

na stałą posadę, poszukuje Jan Kajewski, 27 Grudnia 5. zw 17474

BANK LUDOWY w STAROGARDZIE (Pomorze) **poszukuje od 1. 10. 1929 r.**

członka zarządu

Reflektuje się tylko na siłę fachową. Do zgłoszeń należy dołączyć życiorys, odpisy świadectw z podaniem referencyj i wymaganej pensji. dw 1158

Kokosy i Manila

K. Kużaj
27 Grudnia 9
K.K.
P.

Pw 6289/80-0,6541 i 6559

Na raty

miesięcznie **18 zł.**

Pierwsza wpłata **36,00 zł**

Kromczyński

Poznań
Aleje Marcinkowskiego 5.
opw 867/68

Pocóż przepłacać drogie zagraniczne preparaty, jeżeli krajowy fabrykat pod nazwą

Tajfun

tępi radykalnie muchy, komary, pluskwy, pchły, mole, karaluchy etc. i jest **o połowę tańszy.**

1/2 ltr. — 3.— zł
1/1 „ — 6.— „
10/1 „ — 45.— „

Tajfun rozpyla się za pomocą pompki lub ustnego rozpylacza w ubikacjach mieszkalnych, stajniach oborach etc. i po kilkunastu minutach wszelkie robactwo opada martwe.

Do nabycia: Pw 8355-27,79

w Drogerji UNIVERSUM

Poznań
ul. Fr. Ratajczaka nr. 38.

Niezwykła okazja do nabycia parceli.

W przecudnej okolicy Beskid pod Bielsko-Białą, parceluje się około 70 mórg na działki budowlane. Teren przy szosie, wymarzony na letnisko. Do stacji na miejscu i tramwaju 10 minut.

Dla organizacyj robotniczych i urzędniczych ulgi. Cena przeciętna 2—5 zł za 1 metr kwadr., zależnie od położenia. Zgłosz. pod dp 1111 do ekspedycji Kurjera Pozn.

Samochody ciężarowe

Komnick, Ford, Stoewer, Chevrolet, Opel nowe i używane od 1—5 ton, autobusy nowe i używane **jako kupna okazyjne** poleca **„KOMNA" T. z o. p. Automobile. Poznań, ulica Dąbrowskiego 83-85. Tel. 7767 i 5478.**

nw 2327

Z koncesją

wyszynkiem napoi alkoholowych, wstąpię jako

wspólnik.

Oferty do eksp. Kurjera Pozn. pod zw 17489

TYLKO

Lakiery - Emalje - Farby marki

„SMOK"

są najlepsze i najtrwalsze Kto „Smokiem" maluje. Nigdy nie żałuje. Kw 1821

3000 zł

poszukuje na pierwszą hipotekę na nieruchomość wartości 40000 zł. Zgłoszenia Kurjer Pozn.

nw 2437

Panna

z średniem wykształceniem do lat 27 **potrzebna** do dwojga dzieci w wieku od 1½ i 4 lat. Dokładne oferty z odpisem świadectw oraz fotografją kierować do:

PAWEŁ SPROT
Hurtownia żelaza, Katowice
ul. Kopernika 26/32.
zw 17468

Odpisy maszyną

podania, wykon. spiesznie, tanio

św. Wojciecha 2, I. ptr. prawo.
zw 17485

Poszukujemy zaraz

podmłynarzy

polskich obywateli, którzy pracowali w większych młynach jako podmłynarze. Znajomość języka niemieckiego pożądana. Oferty z odpisami świadectw prosimy do firmy Zakłady Przemysłowe **F. Wiechert jun., Starogard** Pomorze.

dw 1176

Elewa

z ukończoną szkołą wydziałową lub 6 klas gimnazjum **przyjmie** od 1 sierpnia r. b.

ROLNIK w Działdowie
Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa zap. z ogr. odp.
dw 1175

Podstaw walcowy

podwójny 600/300 i gniotownik używany kupię. Oferty z ceną i podaniem fabryk **pod „Walce" do „PAR", Bydgoszcz, ul. Dworcowa 72.**

Pw 8251-63,666

Stenotypistka

pisząca biegle w językach polskim i niemieckim **potrzebna** od dnia 15 lipca. Oferty uprasza

Stanisław Fenrych,
Majętność Pudliszki,
poczta Krobia.
dw 1112

Kupiec żonaty — poszukuje
zastępstwa
w branży **kolonjalno - delikatesowej.** Poważne firmy prosi się o składanie ofert do agentury Kurjera Poznańskiego w Lesznie, ul. Komeniusza 42. nw 2412

Magistrat miasta Wronek
przyjmie zaraz
rachmistrza

Wymagane kwalifikacje: conajmniej 3-letnia praktyka w dziedzinie kasowości komunalnej wzgl. bankowej oraz dokładna znajomość nowych przepisów rachunkowo - kasowych dla związków komunalnych. dw 1169

Wynagrodzenie według grupy XI, dodatek komunalny w wysokości 10% oraz ustalone dodatki dla urzędników państwowych.

Podania i własnoręcznie napisane życiorysy i odpisy świadectw przyjmuje się do dnia 20. 7. 1929.

Unieważniamy

weksle grzecznościowe, dane firmie **Jan Lechowski — Poznań,** ul. Pocztowa 21, na zł 1 000,— i 500,— płatne 20 sierpnia 1929, wobec niedotrzymania przyrzeczenia ze strony powyższej firmy.

Jaworski i Mikołajczak
Szamocin.
zw 17 488

W sprawie postępowania upadłościowego nad spadkiem po ś. p. **Pierre Vallet w Poznaniu,** wynoszą zgłoszenia:
1. kat. I. uprzywilejowane . . . zł 146,90
2. kat. VI. zwykłe:
   a) uznane . . . . . „ 2 562,50
   b) zaprzeczone . . . . . „ 8 588,02

Do podziału na pretensje te wynosi masa upadłościowa zł 9 683,80. dw 1173

Wykaz wierzytelności kat. VI. mających się uwzględnić przy pierwszym podziale wyłożony jest w Sekretarjacie Sądu Grodzkiego w Poznaniu — pokój 25. — Pierwszy podział wynosi 63%.

Poznań, dnia 8 lipca 1929.

(—) Dr. Fr. Frankowski
Adwokat — Poznań, Pocztowa 27.
Zawiadowca masy upadłościowej.

Dyrekcja 3-letniej Koedukacyjnej Szkoły Handlowej P. M. S. w Ciechanowie (woj. Warszawa), ogłasza
KONKURS
na stanowisko
nauczyciela przedmiotów handlowych.

Konieczna gruntowna znajomość jęz. niemieckiego. Pożądana praktyka w szkołach handlowych. dw 1170
Uposażenie podług norm państwowych.
Zgłoszenia przyjmuje **Szkoła Handlowa w Ciechanowie** przy ul. Płońskiej 8 — do dnia 15 lipca 1929 r.

ZMIANA NAZWISK

1. Bielousow Michał, handlowiec urodzony w Warszawie 26 listopada 1885 r., syn Aleksego i Ernestyny.
2. Jęda Zofja - Antonina, urodzona 11 maja 1904 r., córka Marcina i Leokadji z Wójcików.
3. Czerwonka Stanisław, student politechniki, urodzony we wsi Władysławów, Województwa Kieleckiego, 4 listopada 1895 r., syn Jana i Agnieszki z Góralsk.
4. Gawor Józef, urzędnik państwowy, urodzony w Dzieloszynie, Województwa Łódzkiego, 12 listopada 1867, syn Franciszka i Anastazji z Złotowskich.
5. Katana Karol, właściciel zakładu krawieckiego, urodzony we wsi Piekiełko, Województwa Warszawskiego, 2 listopada 1884 r., syn Jana i Józefy z Makoszów.
6. Koza Franciszek, sierżant W. P., urodzony w Krakowie 10 października 1894 r., syn Józefa i Marji z Przybytniów.
7. Kusz Wacław - Franciszek, urzędnik w Skierniewicach, 4 października 1893 r., syn Marjana i Korneli z Marcinkowskich.
8. Mutermilch Tadeusz - Tomasz, urzędnik Banku, urodzony 14 lipca 1882 r. w Warszawie, syn Władysława i Julji z Nusbaumów.
9. Ofiara Mieczysław — robotnik, urodzony we wsi Chlewice, Województwa Kieleckiego 17 marca 1905 r., syn Antoniego i Małgorzaty z Jaworskich.
10. Ścirka Bogusław, elektromonter, urodzony na stacji kolejowej Maciów, Województwa Wołyńskiego, 1-go czerwca 1893 r., syn Marcina i Marjanny z Szyflińskich.
11. Słowiany Wincenty, monter, urodzony w Łodzi 15-go czerwca 1898 r., syn Ignacego i Stanisławy z Szymańskich

wnieśli podanie o zmianę nazwiska rodowego, a to:
1. Biełousow Michał, na nazwisko „Białowąs".
2. Jęda Zofja Antonina, na nazwisko „Enda".
3. Czerwonka Stanisław, na nazwisko „Czerwonko".
4. Gawor Józef, na nazwisko „Gaworski".
5. Katana Karol, na nazwisko „Katanowski", albo „Katański". nw 2134
6. Koza Franciszek, na nazwisko „Sajkowski" albo „Starżawski" albo „Różyński" albo „Falibowski".
7. Kusz Wacław Franciszek, na nazwisko „Elbiński".
8. Mutermilch Tadeusz Tomasz, na nazwisko „Sielecki" lub „Sieleski".
9. Ofiara Mieczysław, na nazwisko „Ofiarowski".
10. Ścirka Bogusław, na nazwisko „Ścierkowski" lub „Ścierzyński".
11. Słowiany Wincenty, na nazwisko „Słowianin".

Komisarjat Rządu m. st. Warszawy podaje powyższe prośby do powszechnej wiadomości z nadmienieniem, że w myśl art. 2 Ustawy z dnia 24 października 1919 r. (Dz. U. R. P. nr. 68, poz. 478) wolno przeciw ich uwzględnieniu zgłosić do Komisarjatu Rządu m. st. Warszawy sprzeciwy, które podać należy w przeciągu 90 dni od dnia niniejszego ogłoszenia.

OGŁOSZENIE

Magistrat miasta Ostrowa zamierza **wydzierżawić** z dniem 1 sierpnia 1929 **Strzelnicę Miejską** wraz z Teatrem Miejskim i przyległym ogrodem, które to objekty położone są przy narożniku ulic Koszarowej i Raszkowskiej w Ostrowie (Wlkp.).

Reflektanci mogą przejrzeć warunki najmu i otrzymać bliższych informacyj w Miejskim Urzędzie Budownictwa, Ratusz — pokój 8, i to w godzinach urzędowych.

Oferenci winni złożyć wadjum, w sumie 1 500,— zł do depozytu Magistratu w Głównej Kasie Miejskiej miasta Ostrowa, a oferty z podaniem oferowanej sumy dzierżawnej należy zapieczętowanych ofertach złożyć w wspomnianym Urzędzie do dnia 15 lipca 1929.

Magistrat zastrzega sobie swobodny wybór oferenta wzgl. prawo oddalenia wszelkich ofert bez podania powodu. Zdeponowane wadjum zostanie reflektantom nieuwzględnionym zwrócone w ciągu 7 dni, licząc od dnia następnego po definitywnem rozpatrzeniu ofert i wyborze dzierżawcy. Pw 3537-65,20

Ostrów, dnia 8 lipca 1929 r.

Magistrat
(—) J. Jondro, II. burmistrz.

OGŁOSZENIE

Na zasadzie § 18 ordynacji miejskiej z dnia 30 maja 1853 r. w brzmieniu rozporządzenia Ministra b. dzielnicy pruskiej z dnia 12 sierpnia 1921 (Dz. U. R. P. nr. 71, poz. 490), odbędą się w miesiącu **październiku 1929 r.,** wybory do Rady Miejskiej w Poznaniu. zw 2467/8

Zgodnie z art. 3 regulaminu wyborczego z dnia 12 sierpnia 1921 r., ogłaszamy, że listy osób uprawnionych do głosowania w wyborach wyłożone będą do publicznej wiadomości w czasie **od 15 do 30 lipca 1929 r., w godzinach od 10 do 17, i to:**
1. listy wyborców Starego Miasta, Komandorji i Rataj, w pokoju 15 Ratusza (I. ptr.);
2. listy wyborców Wildy, Dębca, Górczyna, Św. Łazarza, Jeżyc i Sołacza, w sali Rady Miejskiej — Ratusz II. ptr.;
3. listy wyborców Głównej, w biurze Komisarza Magistratu w Głównej;
4. listy wyborców Starołęki, w biurze Komisarza Magistratu w Starołęce;
5. listy wyborców Winiar i Naramowic, w biurze Komisarza Magistratu w Winiarach.

Sprzeciwy co do umieszczenia na liście nieuprawnionych do głosowania lub pominięcia uprawnionych wolno wnosić do Magistratu do dnia 30 lipca 1929 r.

Poznań, dnia 9 lipca 1929 r.

Magistrat: (—) Latajski.

LICYTACJA PRZYMUSOWA

W piątek, dnia 12 lipca 1929, o godz. 11, przy ul. Wolnica 2 (w podwórzu), odbędzie się sprzedaż za natychmiastową zapłatą: nw 2459/60

samochodu osobowego, maszyny do pisania, 2 bufetów, kredensu, wiertarki, maszyny ślusarskiej (rewolwerki), warsztatu stolarskiego, miernika kilometr. do samochodu, zegara ściennego, kanapy, stołu składowego, szabli, automatu muzycznego, 3 luster, 4 maszyn do szycia, 3 biurek, 2 szaf do rzeczy, 2 umywalek, 2 stojaków do garderoby, 3 szyfonierek, 3 obrazów, 6 poduszek materacowych, 2 stołów, 9 krzeseł, prasy introligatorskiej, komody i regału.

Obejrzeć można 15 minut przed sprzedażą.

Poznań, dnia 10 lipca 1929.

Magistrat XIII.

Napisowe słowo (tłusto) 30 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

OGŁOSZENIA DROBNE
Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (na przykład: z 18924, n 2735, d 1 790 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

29 POWSZECHNA WYSTAWA KRAJ.

Kapelusze
damskie przerabia najgustowniej czyści, farbuje „Regina" św. Marcin 78 zdw 20 370/71

Kwatery
komfortowe, kompletne (150) dla szkolnictwa zagranicznego polskiego także inteligencji pozaszkolnej. 3—5 zł Zamówienia zadatek: Administracja Kwater. Matejki 8, telefon 60-91. zdw 91 868

1 SPRZEDAŻE

Świętojanki
(porzeczki) z 200 krzaków w ogrodzie sprzedam. Zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Poznańskiego zdw 27 599

Motocykl
Puch 3 K. M. za gotówkę lub odpłatę na sprzedaż. Warsztat mechaniczny, Kraszewskiego 1. zdw 27 589

Złote
ślubne obrączki, pierścienie zaręczynowe, zegarki szwajcarskie na minutę regulowane poleca C. Chwilkowski, Poznań, św. Marcin 40. zdw 27 588

Restaurację
za 9 000 sprzeda. Małecki, Poznań, Rybaki 20a. zdw 27 583

Skład
kolonjalny mieszkaniem 8 000. Małecki, Poznań, Rybaki 20a. zdw 27 582

Do
sprzedania dobrej zimowej serwolatki około 3 ctr. — Zgłoszenia Józef Rusiecki Strumykowa 36. zdw 27 336

Biurko
antyk tanio sprzedam Adres Kurjer zdw 27 330

Parcelę
na budowę w dobrem położeniu w Winiarach oraz wóz do wożenia bydła na sprzedaż. Zgłoszenia do Kurjera zdw 27 316

Młody
Bernardyn na sprzedaż Dąbrowskiego 163, Willa. zdw 27 295

Łóżko
drewniane sprzedam tanio ul. Krasińskiego 3, parter, prawo. zdw 26 627

Urządzenie
składowe, nowe, komplet za 1500 zł sprzedam. Oferty Kurjer zdw 27 373

Wózek
szportka na sprzedaż. Szwajcarska 13, II., lewo. zdw 27 370

Gościniec
skład kolonjalny, sala z ogrodem przy Poznaniu; objęcie 2.500. — Zgłoszenia Chwaliszewo 58, Restauracja. zdw 27 366

Lokomobilę
używaną firmy Garett Sous England 6 atm. sprzedamy. Oferty piśmienne z podaniem ceny przyjmuje Zarząd maj. Golecin — poczta Poznań. Tamże można lokomobilę obejrzeć. zdw 27 362

Skład
techniczny śródm. Gniezna, lokal pierwszorzędny z towarem do oddania. Powód choroba. Zgłoszenia przyjmuje Ławecki, Gniezno, Warszawska 35. nw 2433

Dywany
chodniki, linoleum poleca po cenach najniższych Poznański Skład Dywanów, właśc. Piotr Jakubiak ul. Wrocławska 20, przy placu Świętokrzyskim. zdw 26 693

Motocykl ang.
3.5 HP zgóry sterowany sprzeda okazyjnie Koszczyński, Pasaż Apollo. zdw 26 357

Dom
nowo zbudowany, rodzaj willki, ogrodem Junikowo, przy samej stacji oraz Taksówka „Fiat" — wieczna koncesja nowa 4 000 kilometr., do sprzedania. Wiadomość właścicielki Massalskiej ul. Polna 5, III. ptr. u państwa Gołąbek. zdw 27 356

Skład
w centrum św Marcina tanio sprzedam. Wiadomość Aleje Marcinkowskiego 15 — magazyn futer. zdw 27 422

Piekarnia
dom masywny, chlew, stodoła, ogród, jedna morga gruntu koło Wolsztyna, sprzedam zaraz za gotówkę. Cena podług umowy. Adres wskaże Kurjer zdw 27 608

Kaszarnię
w pełnym ruchu tanio sprzedam w Poznaniu. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 27 400

Kolonjalkę
z przyległem mieszkaniem 2 pokoje kuchnia w Gnieźnie tanio sprzedam. Oferty Kurjer zdw 27 447

Pianino
prawie nowe do sprzedania. Niegolewskich 24, III., prawo. zdw 27 409

Wózek
dziecięcy, duży, biały Brennabor, na sprzedaż. Biegała, ul. Poznańska 34, II. zdw 27 411

Dom
składem, 4 ubikacje, mieszkalne Kórniku sprzedam, wpłaty 6.500 złotych. Molska, Poznań, Szamarzewskiego 19. zdw 27 415

Fiat
kareta, stan doskonały, okazyjnie tanio. Tylko piątek i sobota 11—12.30. „Polonia". Wyspiańskiego 15, Bohs 5. zdw 27 420

Śliczny
biały głęboki wózek (Brennabor) na sprzedaż od godz. 3. Wielkie Garabry 51, parter. zdw 27 492

Rower
trzykolowy ciężarowy dla pp. piekarzy, hurtowników sprzeda „Rower", Składowa 1. zdw 27 467

Sprzedam
skład cukierków z kawiarnią centrum. Oferty Kurjer zdw 27 479

Rower
dobry i ręczna heblarka do metalu na sprzedaż. Osicki Pocztowa 27. zdw 27 517

Pianino
tanio sprzedam 27 Grudnia 9, III zdw 27 511

Dom
3 morgi ogrodu, 3 pokoje wolne, mieście blisko Poznania za 10 000 wpłaty 7.000 sprzeda. Rutkowski Poznań, Grobla 29. zdw 27 510

Młyn
wodny, 112 mórg na Pomorzu na sprzedaż, szosa dworzec w miejscu, blisko miasta dom z robotnikami Agenci wykluczeni. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 240

Dom towarowy
i spożywczy połączony z wyszynkiem, piętrowy, 7 pokoi i kuchnia skład obszerny, sala do zabaw, w pełnym biegu, 15 klm od miasta pow., morga ogrodu owocowego i warzywnego oraz zabudowania gospodarcze, duża wieś kościelna, gdzie wszelkie urzędy w miejscu, przy szosie Ostrów—Poznań na sprzedaż. Cena podług ugody. — Ignacy Szubert, Sobótka, powiat pleszewski. zdw 27 632

Odstąpię
praktykę wraz z mieszkaniem i urządzeniem we większem mieście Wielkopolski lekarzowi dentyście Polakowi chrześcijaninowi. Potrzebna gotówka 6 000 zł. Zgłoszenia do „Par", Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11, pod 55.225. Pw 3 540-55.225

Piekarnia
z mieszkaniem zaraz za 1 800 zł do odstąpienia. Fr. Gruss, Toruń - Mokre, Wybickiego 40. Pw 3 544-64.257

Sprzedam
zaraz pokój męski elektrolux, lampe elektr. stojącą i lodownie Masztalarska 7, Restauracja — Handke. zdw 27 638

Ogniotrwałą
kasę sprzedam. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 640

Plac
pomiędzy ul. Grunwaldzką a Marcelińską, ogrodzony, z prymitywnym domkiem sprzedam najwięcej dającemu. Matejki 2, cukiernia. zdw 27 616

Samochód
Super Fiat 13/75 KM. 6 cyl torpedo, 6 osob. mało używany sprzedam korzystnie. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 625

Skład
z 3 mieszkaniem przy Starym Rynku na sprzedaż. Kurjer zdw 27 597

Gospodarstwo
50 mórg ziemi pszennej przy mieście i stacji na sprzedaż z kapitalnemi żniwami. Cybulski, Roszkowo, poczta Skoki. nw 2471

Okazja
Samochód Studebacker typ Director prawie nowy sprzedam. Informacje: Poznański Auto-Skład. 27 Grudnia 15 od godziny 16-18. Pw 3549-58,406

Willa
w Poznaniu, Łazarz, piętrowa, 9 pokoi, kuchnia, z wszelkim komfortem, dom dla służby 3 pokoje, kuchnia, garaże, stajnie, ogród ozdobny, do tego 3.000 kw. mtr. przyległa parcela, cena 200.000, wpłaty 100.000 zł, reszta może pozostać hipoteka, także wielki wybór kamienic, will, parcel pod budowę korzystnie poleca „Pawilon" Poznań, Marsz. Focha 15. Kw 589

3.500 mórg
majątek rycerski cena 150.000, wpłaty 50.000. 420 mórg resztówka ładnie położona cena 200.000, wpłaty 80.000. 920 mórg pszennej ziemi cena 550.000, wpłaty 300.000. 370 mórg pszennej ziemi cena 150 tys., wpłaty 75.000 sprzeda Dom Handlowy, Jaśkiewicz, Poznań, Fredry 6. Kw 588

Regały
sprzedam zaraz. Restauracja Rybaki 29. zdw 27 610

Skład
z urządzeniem i mieszkaniem sprzedam zaraz. Adres Kurjer zdw 27 609

Wozy
gospodarcze, lekkie odpowiednie dla sadowych sprzeda tanio Górski Główieniec, stacja Antoninek. rw 5 779

Sprzedam
korzystnie zał. 1885 handel węgla mieszczący się na dużym placu wraz z szopami, nadający się także na inne przedsiębiorstwo. Zgłoszenia Mostowa 25. wr 5 775

W Gdyni
barak murowany, w którym znajduje się pracownia stolarska na pięć osób, z przyległem mieszkaniem ruchliwej ulicy do sprzedania Zgłoszenia do ekspozytury Kurjera Pozn. w Gdyni. nw 2 454

Psa
wilka sprzedam. A. Drożdżewski, Małe Garbary 5, w podw. zdw 27 566

Piekarnie
cukiernie, restauracje, składy, wielki wybór poleca i poszukuje Agentura, plac Sapieżyński 7. zdw 27 508

Wózek
dziecięcy okazyjnie sprzedam Podgórna 9, I. zdw 27 589

Skład
papieru, galanterji i cygar z mieszkaniem na sprzedaż w Poznaniu. Adres wskaże Kurjer zdw 27 567

Skład
św. Marcin tanio sprzedam. Tomczak, Poznań, Wierzbięcice 31. zdw 27 057-8

Maszynę
Krausego do cięcia papieru — (Schlitzmaschiene) sprzedam. — Wianokwa 33, skład cygar. zdw 27 579

500
mórg jeziora, bogato zarybionego, dużo raków, do tego gospodarstwo 6 mórg dobrej ziemi, dom mieszkalny 8 pokoi kuchnia, — wszystkie budynki murowane pod dachówka za cenę 95 000 przy wpłacie około 50 000 zł spiesznie sprzedam. Pośrednictwo wykluczone. Oferty Kurjer zdw 27 012

Samochód
Torpedo na dalsze tury 75 H. P. marka Re-were bardzo korzystnie na sprzedaż. Małe Garbary 1, I. piętro, Biskup. Pw 3 523-28,36

Sprzedam
jadalnię za 500 zł. Ul. Poznańska 59, parter. zdw 27 196

Brylanty okazyjne
sprzedaje najtaniej Zygmunt Kutzner, św. Marcin 50. zdw 26 748

Motocykl
„Indian Prince" w. F-a Garaż Międzynarodowy, Droga Dębińska, na sprzedaż od godz. 16. zdw 26 885

Resztówka
w pow. Morskiem, około 320 mórg, ziemia dobra korzystnie do nabycia. Inwentarz żywy 25 sztuk bydła, 8 koni. Inwentarz martwy kompletny. Trzy stawy rybne, wodny śrutownik, park, ogród owocowy, 7 mórg Dwór o 8 pokojach. Do Gdyni i Gdańska komunikacja autobusowa Cena 160 000 zł. Z powodu podziałów rodzinnych ¾ wpłaty konieczne. Zgłoszenia Kurjer zdw 26 597

Okazja
sprzedam samochód w dobrym stanie marki „Chevrolet" landolet na dogodnych warunkach, telefonować nr. 69-55, między godziną 12 13. zdw 26 931

Okazja
sypialka machoniowa kompl. 1.900 zł. Szyperska 3. I. ptr., prawo. zdw 27 151

Motocykle Rex Akme
najtańsze i najsolidniejsze. Koszczyński, Pasaż Kino Apollo. zdw 26 356

Antyki
używane. Wielki wybór. Pocztowa 22. Pw 30 64-55.141

Biżuterję na spłaty
nabyć mogą pp urzędnicy i wojskowi w firmie F Tarkowska. plac Wolności 11. Pw 3062-26.83

Warsztat
tokarsko-mechaniczny na sprzedaż z powodu wyjazdu, ubikacja ca 80 mtr. kw. Zgłoszenia Kurjer zdw 26 065

Meble
we wielkim wyborze za gotówkę i na miesięczne spłaty poleca Stanikowski. Wozna 12 (Butelska). bpw 347

Skład
z urządzeniem oraz 3 pokojowem mieszkaniem na najlep. miejscu rynku miasta pow. nadający się na obuwie, skóry itd. natychmiast wydzierżawie. Zgłoszenia eksp. Kurjera zdw 27 131

Słoje
i aparaty do zapraw owoców najtaniej tylko w Hurtowni Wroniecka 24. zdw 26 32[illegible]

Samochód
osobowy 6/18 PS N. A. G. otwarty z nakryciem, 4 siedzenia w bardzo dobrym stanie jest na sprzedaż za 2.500 zł. Podania proszę zwrócić pod 28.22 do „Par" Aleje Marcinkowskiego 11. Pw 3513-28.22

Okulary
oraz wszelkiego rodzaju szkła sprzedaje najtaniej A. Matysiak św. Marcin 9-10. obok kościoła. bpw 885

Grottger
Żmurko, Fałat, Juljusz Kossak, Wojciech Kossak, Jacek Malczewski, Jerzy Kossak, Masłowski, Pilatti, Prauziński, Grabowski, Bulewski, Górski, Perle. Szkoła Flamandzka, południowoniemiecka, włoska, Van Dyck. Kremserschmidt, Gudin, Singleton, Reynolds, Grasi. Angelica Kaufmann, Morland, Marco Rizzi, wiele innych okazyjnie. Antykwarnia Braci Pióro, Aleje Marcinkowskiego 28. Kw 2429

Mahoniowe
salony, sypialnie, witryny, bibljoteki, biurka, krzesła, fotele, dywany: Auobisson, Keshan, Smyrna, kilim polski, haft polski na kanwie, broń starożytna, srebra, porcelana, kryształy, bronzy, oraz wiele innych upiększeń mieszkań i zbiorów poleca okazyjnie Antykwarnia Braci Pióro, Aleje Marcinkowskiego 28 Kw 2428

Antyki
wielki wybór Bracia Pióro Aleje Marcinkowskiego 28. Kp 580

Wózek dziecięcy
(Brenabor) na sprzedaż. Szwajcarska 12, II. lewo. rw 5 767

Wózków
dziecięcych wybór. Światek dziecięcy. Kraszewskiego 11. zdw 25 285

Meble
na raty i za gotówkę po najniższych cenach poleca Szprynger Wielka 13. Klijenteli zamiejscowej odstawiamy własnym samochodem. Pw 3115/16-0.4762

Gospodarstwa
z kompletnemi zabudowaniami, inwentarzami i żniwami 190 mórg dom 6 pokoi, cena 100 000, wpłaty 50 000 zł, powiat obornicki. 102 morgi, dom 4 pokoje, 80 000, wpłaty 50 000, powiat Środa, także wielki wybór od 6—500 mórg i dzierżawy, młyny, korzystnie na dogodnych spłatach poleca „Pawilon", Poznań, Marsz. Focha 15. Kw 591-2

60 mórg
pszennej ziemi żywe martwe inwentarze, cena 23 000, wpłaty 20 tys. 130 mórg pszennej ziemi, światło elektryczne, cena 37 000, wpłaty 25 000. 72 morgi pszennej ziemi, cena 30 000, wpłaty 15 000. 260 mórg od Niemca, cena 120 000 wpłaty 50 000 sprzeda Dom Handlowy Jaśkiewicz, Poznań, Fredry 6. Kw 593-4

Obrazy
kupuje się najtaniej we firmie Witold Leworski, Wrocławska 36 Specjalność oprawa obrazów. Kw 595-6

Maszynę
do szycia okrągle czołenko, tanio sprzedam. Poznańska 38, III. lewo. zdw 27 572-3

Ogródek
działkowy z altanką na Wildzie zaraz korzystnie do sprzedania. Adres wskaże ekspedycja Kurjera Poznańskiego zdw 27 497-8

Skład
w centrum miasta zaraz z urządzeniem odstąpię. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 463-4

Rowery
nowe od 200, używane od 60 z powodu wyjazdu sprzeda „Rower", Składowa 1. zdw 27 465-6

Restauracja
z pełnem wyszynkiem i przyległem mieszkaniem w centrum Poznania, dobrze prosperująca na sprzedaż. Do objęcia potrzeba 40 000 zł. Ewentualnie zamiana na nieruchomość. Oferty do Kurjera zdw 27 354

Meble
bardzo tanio sprzedaje ratami E. Kurczewski. Wielkie Garbary 41 zdw 27 427-8

Kanapy
leżanki, kluby, materace własny wyrób najtaniej za gotówkę, raty. Strzelecka 31. zdw 27 085-6

Pończochy
jedwabne, wielki wybór bielizna damska i męska. Tanio! Naprawiamy jedwabne pończoszki w 3 dniach Jan Lewandowski. Dąbrowskiego nr 54. zdw 22 850

Jadalnie
sypialnie kanapy leżanki, materace, nakładki najtaniej za gotówkę na raty. Ludwig Dolna Wilda 76 bpw 3 439-40

Gospodarstwo
150 mórg z pełnemi zbiorami, kompl. inwentarzami zaraz do objęcia. Cena 90 000 zł. wpłaty 50.000 zł. stacja kolejowa 2 klm bruku, od Poznania, godzinę drogi. Zgłoszenia na miejscu u właściciela M. Antosz, Ninino, p. Ryczywół, telefon 6. zdw 27 293

5 KUPNA

Majątków
ziemskich różnej wielkości dla poważnych reflektantów poszukuje Biuro Rolnicze Włocławek nw 2289

Fortepian
lub fisharm. nadające się do lokalu celem kupna poszukuje. Zgłoszenia Kurjer zdw 26 683

Kocioł
na zimny nacisk do 12 atm. o wymiarach od 50 do 2.000 dług. kupimy zaraz. Dokładne oferty „Komna" Sp. z o. p. Automobile Poznań, ul. Dąbrowskiego 83/85, telefon 77-67 i 54-78. nw 2416

Mleczarnię
mały młyn parowy lub wodny, czy też inne przedsiebiorstwo kupie przy wpłacie 30 000 zł. Zgłoszenia Jan Zaranek Kowanówko, p. Oborniki Pw 3530-58.404

Beczki
żelazne używane w dobrym stanie kupuję. Oferty Kurjer zdw 27 250

Kupuję
za gotówkę meble wszelkiego rodzaju rzeczy Dom Komisowy Podgórna 2. Pw 3075

Motor
na ropę 10/15 K. M. i heblarkę grubościową (dyktówkę) 60 lub 70 cm szeroką, o kulkowych łożach używany lecz dobrze utrzymany kupię. Oferty z podaniem marki fabrycznej ceny warunków regulowania upraszam do „PAR", Al Marcinkowskiego 11 pod 27.180 Pw 3 463-27.180

Samochody i motocykle
nowsze modele kupujemy za gotówkę „Komna" Sp. z o. p., Poznań, ul. Dąbrowskiego 83/85, telefon 77-67. nw 11 0.1

Kupimy
zaraz większy młyn kulowy i lokomobilę około 250 H. P. Szczegółowe oferty pod: „Młyn" do Biura Ogłoszeń Pietraszka, Warszawa, Marszałkowska 115. nw 2 399

Składu
poszukuje wprost od gospodarza z mieszkaniem tylko za dzierżawą, może być w powiatowem mieście. Oferty Kurjer zdw 27 301

Składu
próżnego lub z urządzeniem poszukuję. Oferty Kurjer zdw 27 349

Zakupujemy
za gotówkę używane samochody, motocykle, przyjmujemy w komis Płacimy najwyższe ceny. Firma Śmigaj i S-ka, Mickiewicza 15, telefon 76-60. zdw 25 832

Wózek
ręczny kupię. Zakład malarski. — M. Szymkowiak, Marynarska 5. zdw 27 303

Okna pudłowe
3 sztuki w dobrym stanie ca 1.40 × 1.40 m. okazyjnie kupię. Zgłoszenia telefon 12-32 lub Kurjer pod zdw 27 282

Psa
pokojowego, ostrego kupię. Oferty Kurjer rw 5769

Łóżeczko
dziecięce, używane, dobrze utrzymane kupię. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 378

Kupię
płaszcz skórzany, Cyraniak ulica Wrocławska 22 I. zdw 27 358

Regał
do akt używany kupię. Gizella, Spokojna 11, telefon 66-60 zdw 27 412

Futro
damskie i męskie kupię, dobry gatunek, średnia figura. Oferty ceną, rodzajem, Kurjer zdw 27 488

Piec
żelazny duży celem kupna poszukuje. Zgłoszenia do Kurjera zdw 27 512

Kupię
2 wózki do przewożenia towaru ręczne, dwukołowe Oferty Kurjer zdw 27 524

Kupię
używane pianino lub fortepian. — Oferty z ceną do Kurjera zdw 27 343

6 KAMIENICE

Kamienicę
ulica Żupańskiego wspaniały objekt 140 000 sprzeda Tomczak, Wierzbięcice 31. zdw 27 490

Kamienica
komfortowa, śródmieście okazały objekt, cena 140 000, wpłaty 90 tys. sprzeda „Krakus" Poznań, Pocztowa 30. zdw 27 519

Kamienica
składami 8 pokoi wolnych, dochód roczny 24 800, cena 250 000. Dutkiewicz, Poznań, Chwaliszewo 70. zdw 27 554

Kamienicę
nowoczesną przy tramwaju, cena 75 000, wpłaty 40 000, reszta amortyzacja dwudziestopięcioletnia sześcioprocentowa sprzeda Dutkiewicz, Chwaliszewo 70, front. zdw 27 549

Kamienicę
dwupiętrową Sołaczu sprzedam 38 tys. zaraz Zgłoszenia Smoczyńska, św. Marcin 5. zdw 27 628

7 PIENIĄDZ

Wykształcony
agronom złoży 4 tys. zł tytułem kaucji za otrzymanie posady lub przystąpi jako czynny wspólnik branża obojetna. Zgłoszenia — skrzynka pocztowa Swadzim (Poznańskie). zdw 27 261

zł 10—15.000,—
poszukuje na 1 hipotekę realności wartość 60 000.— na 2 lata. Procent według umowy Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 26 927

30.000
do 50.000 zł poszukuje na spłatę rodzeństwa na dom w centrum Poznania przynoszący 20.000 zł rocznie na II hipotekę Pierwsza hipoteka obciążona amortyzacyjna pożyczką tylko na trzydzieści tysięcy złotych. Oferty podanie warunków do Kurjera Poznańskiego zdw 27 045

100 zł
panienka poszukuje do 1 sierpnia. Procent zapewniam. Zgłoszenia Kurjer zdw 24 588

Poszukuję
2 — 4.000 na trzy miesiące pod zastaw, wysoki procent. Kurjer zdw 27 176

10.000
złotych pożyczki poszukuję za dobrą gwarancja. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 219

Poszukuję
15 tysięcy złotych na 1 hipotekę, wartość realności 75 zł przy Poznaniu. Kurjer zdw 27 317

Poszukuję
20 tysięcy złotych na powiększenie interesu i spłacenie hipoteki, zabezpieczenie 1 miejsce wartość realności 70 tysięcy Kurjer zdw 27 318

1.000 zł
poszukuje na 3 miesiące za dobrym zastawem i procentem. — Zgłoszenia Kurjer zdw 27 353

1000 zł
wypożycze pod dobry zastaw i procent. Oferty Kurjer Poznański zdw 27 335

Pani
lub pan z współpracą i 8—10 tysięcy zł do dobrze prosperującego składu papieru w większem mieście poszukiwani jako wspólnik. Byt i zupełna pewność. Z— Kurjer zdw 27 389

Jako
wspólnik 20.000 zł ewentl. więcej przystąpię do pewnego przedsiębiorstwa branży samochodowej lub maszynowej. Agenci wykluczeni. Oferty Kurjer zdw 27 629

20.000 zł
ewentl. więcej przystąpię do pewnego przedsiebiorstwa. Agenci wykluczeni. Oferty Kurjer zdw 27 624

10.000 zł
wypożyczę na I. hipotekę nieruchomości zapis w dolarach lub w złocie. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdw 27 637

Kapitalista
wypożyczy 100 000 zł gotówką w partjach od 10.000 zł wzwyż. Procent prawny. Absolutne zabezpieczenie konieczne. Zgłoszenia pisemne tylko bezpośrednie i szczegółowe. Oferty Kurjer zdw 27 612

Która
szlachetna osoba wypożyczy 1.000 zł za wysokiem procentem i pewną zastawą, spłata według umowy. Oferty Kurjer zdw 27 570

8 DO WYNAJĘCIA

Mieszkanie
3—4 pokoje z kuchnią, łazienką, skromnie, całkowicie umeblowane odnowione, IV. piętro, światło elektryczne, gaz, oddam za pożyczenie na rok 10.000 Wiadomość: Matejki 2, cukiernia. zdw 27 617

Mieszkanie
jednopokojowe z kuchnią od właściciela. Adres wskaże Kurjer zdw 27 539

Mieszkania
1, 2, 3, 4 pokojowe kuchnię wprost od gospodarza odda Biuro. Wroniecka 12, I. zdw 27 590

Mieszkanie
2 pokojowe, 2.000 zł w tem rok dzierżawa wskaże „Krakus", ul. Pocztowa 30. zdw 27 520

Mieszkanie
pokój kuchnia wprost od gospodarza, wskaże „Fragut" Kozia 21. zdw 27 533

Próżny
pokój bezdzietnemu małżeństwu 40 zł miesięcznie, rok zgóry. — Oferty Kurjer zdw 27 506

Małżeństwu
bezdzietnemu pokój umeblowany używanie kuchni 50 zł miesięcznie rok zgóry. Oferty Kurjer zdw 27 505

9 SZUKA MIESZK.

Mieszkanie
2 pokoje z kuchnią wprost od gospodarza (czynsz zgóry). Zgłoszenia Kurjer zdw 27 321

Mieszkania
2 pokojowego z kuchnią ub 1 pokojowego z kuchnią poszukuję. — Płacę na 1—2 lat zgóry. Adres wskaże Kurjer zdw 27 338

500 złotych
dam a konto mieszkania 2 lub 1 pokojowego. — Oferty zwracać proszę do Kurjera Poznańskiego zdw 27 347

Mieszkania
2—4 pokojowego za dzierżawę zgóry lub częściowo umeblowanego poszukuję. Gallus u p. Czechowskiej. Półwiejska 3. zdw 27 313

Inteligentne
małżeństwo poszukuje zaraz lub od 1 sierpnia 2—3 pokoi z kuchnią za rocznym czynszem zgóry. Oferty do Kurjera zdw 27 291

Próżnego
pokoju poszukuję, najchętniej od gospodarza. Oferty Kurjer zdw 27 375

Poszukuję
mieszkanie 3—5 pokojowe wprost od gospodarza Zgłoszenia do Kurjera zdw 27 355

Poszukuję
1—2 pokoi, kuchnia, wprost od gospodarza. Płacę za rok zgóry. Oferty Kurjer zdw 27 401

Urzędnik
poszukuje 1, 2 pokojowego mieszkania, czynsz zgóry Przyjmę administratorstwo. Oferty Kurjer zdw 27 639

Mieszkania
1 pokój kuchnia lub używaniem kuchni szuka młode małżeństwo. Oferty Kurjer zdw 27 594

10 ZAMIANA MIESZKANIA

Mieszkanie
oddam 4 pokojowe za dostarczenie 3 pokojowego lub 2 pokojowego z wygodami przyjmuje od godz. 10—13 ul. Dąbrowskiego 4. gospodarz. zdw 26 464

Zamienię
3 pokojowe mieszkanie w nowo budowanym domu od 1 sierpnia w okolicy Zwierzyńca na 2 pokoje (bez odstępnego). Zgłoszenia Kurjer zdp 26 248

Zamienię
1 pokojowe mieszkanie słoneczne, frontowe, przy Starym Rynku na 2 i kuchnię z dopłatą. Adres wskaże Kurjer zdw 27 414

11 POKOJE UMEBL.

Pokój
umeblowany z światłem elektrycznem lepszemu panu do wynajęcia. Pościel i bielizna pożądana. Śniadeckich 18 drugie piętro, lewo. zdw 95 950

Pokój
na 2 osoby duży, słoneczny, wynajmę od 15. 7. Mickiewicza 7, III. lewo. zdw 26 295

Pokój
dobrze umeblowany, elektryczność 15 lipca do wynajęcia panu, ul. Gwarna 8, III., front. zdw 27 062

Pokój
3 min. od Wystawy duży, wspólny wynajmę zaraz. Dąbrowskiego 5, III. Renc. rw 5 650

Odnajmę
lepszy umeblowany pokój. Jeżycka 41, I. lewo. zdw 26 658

Pokój
dla pana zaraz wynajmę. Wiśniewska, Młyńska 4. zdw 26 848

Pokój
dla dwóch panów z utrzymaniem zaraz. Św. Marcin 64, III. piętro, pr., dom środkowy. zdw 27 459

Pokoje
dla małżeństwa, wskaże „Nowość", św. Wojciech 2 zdw 27 451-2

Pokój
słoneczny, ładny, balkonowy, 2 łóżka i mały pokoik do wynajęcia (żona Niemka). Kilińskiego 11, II. lewo. zdw 27 [illegible]

Pokój
dwom panom wynajmę, pościel własna. Strzelecka 5, I. lewo. zdw 27 584

„Informator"
poleca pokoje umeblowane od 30 złotych miesięcznie. Dla przyjezdnych złotych 3—5 dziennie. Ratajczaka 15 (Pasaż Apollo) telefon 58-17. zdw 27 613

Pokój
30 zł, duży, frontowy, fortepian wynajmę zaraz. Nowak, Sienna 5, I. zdw 27 603

Podgórna
2 a, III. prawo pokój frontowy także utrzymaniem. zdw 27 602

Pokój
umeblowany zaraz lub 1. 8. Górna Wilda 67, III prawo. zdw 27 611

Miły
i elegancki pokój wynajmę inteligentnej osobie. Żórawia 13, I. ptr., lewo (Jeżyce). jw 2 191

Pokój
frontowy dobrze umeblowany z osobnem wejściem dla inteligentnego pana od 15. 7. Wielkie Garbary 48, II. prawo. nw 2 457

Pokoje
umeblowane, również dla małżeństw stale wynajmuje także proszę zgłaszać „Pawilon", Marszałka Focha 15. Kw 560

Pokój
front. umebl. wynajmę. Łąkowa 19, I. prawo. zdw 27 560

Mały
czysty słoneczny pokoik inteligentnej osobie wynajmę. Drożdżewska. Małe Garbary 5, w podw., III. l. zdw 27 509

Pokój
umeblowany z niekrępującem wejściem na dwie osoby do wynajęcia. Mostowa 30 parter, prawo. zdw 27 569

Pokój
umeblowany frontowy samotnemu panu od 15 lipca wynajmę — Wroniecka 16, II zdw 27 568

Przyjmę
panienki na wspólny pokój od 15. Wały Zygmunta Augusta 2, Degórska. zdw 27 600

Panienkę
na wspólny pokój. Szumiłowska. Pocztowa 20. zdw 27 585

Pokój
frontowy dla dwóch panów św. Marcin do wynajęcia. Telefon do dyspozycji. Adres wskaże Kurjer zdw 27 329

Pokój
umeblowany wolny, Czesława nr. 17 a., parter, Klimińska. zdw 27 348

Pokój
czysty wynajmę 1—2 intel. osobom do końca lipca. Półwiejska nr. 24, I., lewo. zdw 27 [illegible]

Pokój
czysty oddzielny, Kopernika 3, IV., prawe schody. zdw 26 835

Pokój
umeblowany na 2 osoby zaraz do wynajęcia oświetlenie elektryczne pościel pożądana. Woźna 1, I. zdw 27 480

Elegancki
pokój dla przyjezdnych, wejście niekrępujące. — Szamarzewskiego 16, II. prawo zdw 27 294

Pokój
z światłem elektrycznem do wynajęcia. Gen. Pradzyńskiego 11, I p. prawo (Rynek Wildecki). zdw 27 361

Pokój
umeblowany od 15 do wynajęcia. Czesława 17, III, lewo. zdw 27 360

Pokój
wspólny dla panienki z własną pościelą od 15. 7. do wynajęcia. Garncarska 8 I. piętro zdw 27 391

Pokój
wsólny tanio wynajmę. Strumykowa 10. Kaczmarek. zdw 27 406

Pokój
z dwoma łóżkami dla zwiedzających P. W. K. blisko Wystawy do oddania. Cena za łóżko wraz z kawą i herbatą 4 zł dziennie. Franke, Małeckiego nr. 24 a, II. p. zdw 27 413

Pokój
elegancko umeblowany, słoneczny, elektryczność, łazienka dla jednej lub dwóch osób wynajmę. Dąbrowskiego 15, wysoki parter, lewo, narożnik Mickiewicza. zdw 27 421

Elegancki
pokój dla dwóch panów. Różana 4 a, II. ptr. lewo. zdw 27 112

Pokój
frontowy na biuro wzgl. lepszemu panu wynajmę. Strzelecka 3, parter, prawo. zdw 27 461

Wynajmę
2 pokoje, jeden z nich na biuro. Młyńska 12. I. prawo. zdw 27 396

Śródmieście
pokoik czysty, elektryczność, inteligentnej osobie do wynajęcia. Wały Jagiełły 18, I. prawo. zdw 27 084

Pokój
umeblowany do wynajęcia. Fryntkowski, Patrona Jackowskiego 29, III. lewo. zdw 27 439

Pokój
wynajmę panience godziny przyjęć od 4 do 8. Za Bramką 7, parter, prawo. zdw 27 453

Pokój
centrum umeblowany, niekrępującem wejściem lepszemu panu od 15. 7. wynajmę. Adres wskaże Kurjer zdw 27 540

Pokój
umebl. dla dwóch pań lub panów, Św. Marcin 33, II. prawo (front). zdw 27 486

Pokój
umeblowany wynajmę blisko dworca. Marszałka Focha 29, IV. front. zdw 27 491

Wynajmę
pokój dla 2 panów. Piekary 19, IV. front. zdw 27 499

Pokój
dla dwóch panów 15. Klasztorna 9 I. lewo. zdw 27 458

Pokój
do wynajęcia. Kręta 23, Jankowski. zdw 27 469

Pokój
dobrze umeblowany elektryczność 15 lipca do wynajęcia panu, ul. Gwarna 8, III., lewo. zdw 27 062

Duży
pokój wspólny panom. Długa 8, I. p., prawo. zdw 27 473

Lepszy
pokój frontowy panów wolny, Szyperska 2, III. l. zdw 27 478

Dobrze
umeblowany pokój tylko dla lepszego solidnego pana także na biuro. Osobne wejście. Oertel, Aleje Marcinkowskiego 5, III. zdw 27 447

Pokój
2 łóżka dla przyjezdnych wynajmę. Marsz. Focha 80, dom ogrodowy, II. piętro, prosto. zdw 27 475

Tanio
pokój wspólny panom. Kozia 19, podwórze, lewo, III. zdw 27 488

Pokój
dwom panom wynajmę. Czwojdzińska, Strumykowa 32. zdw 27 487

Mały pokój
wynajmę solidnemu panu, pościel pożądana. Wolnica 3, parter, lewo. zdw 27 518

Pokój
umeblowany od 15. 7. Żupańskiego 2 a, III. lewo. zdw 27 503

Pokój
dla 1 lub 2 panów. Słodowa, ul. Wierzbięcice 49 zdw 27 523

Pokój
dla pana do wynajęcia. Chwaliszewo 67, IV. ptr. zdw 27 521

Ładny
pokój bez pościeli wynajmę lepszemu panu. Szamarzewskiego 8 II. lewo. zdw 27 531

Śródmieściu
umeblowany pokój wynajmę zaraz dla przyjezdnych. Kręta 24, III prawo. zdw 27 536

Pokój
umeblowany dla jednego lub dwóch panów od 15. 7. 29. do wynajęcia. Dąbrowskiego 5, front, mały wchód, II. ptr., lewo. zdw 27 525

Małżeństwu
wynajmie pokój używanie kuchni „Fragut", Kozia 21. zdw 27 534

Pokój
z utrzymaniem światłem elektr., od 15. 7. do wydzierżawienia. Św. Marcin 66-67, I. p., lewo front. zdw 27 545

Pokój
wynajmę solidnemu panu. Św. Marcin 22, I. prawo. zdw 27 544

Pokój
2 łóżka, otomana na stałe lub doby wynajmę. Skryta 11, parter, lewo. zdw 27 550

2 pokoje
umeblowane razem do wynajęcia. Łąkowa 9, III., prawo. zdw 27 552

Pokój
umeblowany dla 2 panów od 15. 7. do wynajęcia. Krzyżowa 5, II. lewo. zdw 27 551

Pokój
1—2 osób Strzelecka 11, II. ptr., prawo. zdw 27 651

Pokoi
na dni tygodnie. Słowackiego 34, I., lewo. zdw 27 323

12 SZUKA POKOJU

Taniego
pokoju umeblowanego od 15. 7 lub 1. 8. poszukuje kawaler. — Oferty z podaniem ceny do Kurjera Poznańskiego pod dw 1161

Małżeństwo
poszukuje pokoju, częściowo umeblowanego w śródmieściu. — Oferty Kurjer zdw 26 979

Pani
poszukuje pokoju z całkowitem utrzymaniem w centrum od 1. 8. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 27 576-7

Skromnego
pokoju szuka pani. Pościel, bielizna własna. Zgłoszenia Kurjer rw 5 777

Młode
małżeństwo poszukuje próżnego pokoju z używaniem kuchni, płatne zgóry. Oferty Kurjer zdw 27 398

Ładnego
poku poszukuje inteligentna pani. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 27 352

Pokoju
umeblowanego dla dwóch osób możliwie w śródmieściu od 16. lipca poszukuje się. Oferty z ceną do Kurjera Poznańskiego zdw 27 368

Pani
poszukuje ładnie umeblowanego pokoju. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 367

Handlowiec
poszukuje pokoju umebl. Łaskawe oferty do Kurjera zdw 27 581

Poszukuję
małego skromnego pokoju. Oferty z podaniem ceny do Kurjera zdw 27 429

2 pokoi
umeblowanych poszukuje małżeństwo. Wiadomość telefon 35-57 zdw 27 455

Poszukujemy
umeblowanych pokoi dla stałych i przyjezdnych „Informator". — Ratajczaka 15. zdw 27 614

1 LOKALE

Lokal
zdatny na kantor, lub spokojną wytwórnię wynajmie właściciel domu. Dwa pokoje duże, trzy małe i obszerna ubikacja. Matejki 49, informacje udzieli portjer. zdw 27 185

Poszukiwana hala fabryczna
w Poznaniu około 200 mtr.² natychmiast. Warunki do Kurjera Poznańskiego, św. Marcin 70, pod nw 2407

Poszukuję
próżnego pokoju lub składu na składnicę. Kasperski, Półwiejska nr. 10. zdw 27 325

Skład
przynależne 2 pokoje sprzedam. Oferty Kurjer zdw 27 399

Ubikacji
ewetl. piwnicy widnej, suchej poszukuję zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 440

Biuro
komfortowe 4 pokoje pierwsze piętro, 27. Grudnia, czynsz rok naprzód. Wiadomość telefon 4183. zdw 27 553

Dwa
pokoje na biuro, telefon, elektryczność. Adres wskaże Kurjer zdw 27 598

14 DZIERŻAWY

Skład kolonjalny
dwa pokoje i kuchnia do wydzierżawienia. A. Włoszyński, Grodzisk, Kolejowa 16. zdw 26 858

Poszukuję
dzierżawy składu bez towaru. — Zgłoszenia Kurjer zdw 26 938

Piekarnia
do wydzierżawienia w pełnym biegu. Wrokni, ulica Kościelna 144. zdw 26 988

Skład
z mieszkaniem na każdą branżę w rynku w handlowem mieście 3 000 mieszkańców do wydzierżawienia. Agencja Kurjera Poznańskiego Lwówek Wielkp. nw 2 455-6

Poszukuję
kupna lub dzierżawy małego domku 3—4 pokoi z niewykluczonym małym ogródkiem w małem miesteczku lub wsi w Poznańskim. Oferty uprasza się do Kurjera Poznańskiego zdw 27 309

Dzierżawy
poszukuje od 400—600 mórg. — Oferty i warunki Kurjer zdw 27 365

Dzierżawa
1.500 mórg pszennej ziemi inwentarz kompletny. Zgłoszenia Nowakowski, Bydgoszcz, Dworcowa 69. Pw 3250-63.665

Niebywała okazja
wprost od właściciela zaraz korzystnie do wydzierżawienia obszerna ubikacja z zaprowadzoną olejarnią nadająca się także na inne warsztaty do tego duży plac i mieszk. 3 pokojowe. Zgłoszenia ozutska, Grudziądz. Nadgórna 36. nw 2465

15 LETNISKA

Jastarnia
Bór. Willa Poznanianka nad morzem i lasem poleca pokoje na lipiec, sierpień, wrzesień. Ceny przystępne. Zgłoszenia na miejscu zdw 27 247

Hel
Pensjonat „Leonidas" 30 pokoi położony nad samem morzem własna plaża, kuchnia najlepsza, fachowa obsługa, wielkie oszklone werandy z widokiem na morze wszelkie wygody. Ceny umiarkowane. Zgłoszenia tylko na Hel. Maksymiljan Stürmer właściciel. Pw 3 492-27.151

Jaszczurówka-Zakopane
„Willa Tatrzańska" nowowybudowany bardzo ładnie położony, pierwszorzędny pensjonat, ceny 12.50—14.50. Prospekty na żądanie nw 2 392

Która
nauczycielka wyjechałaby na letnisko do nadleśnictwa, wzamian udzielanie lekcyj dziewczynce 14. Kurjer zdw 27 306

Morminówko
Stacja Poczta Ostroróg. Telef. 5. powiat Szamotuły — letnisko urocze wśród lasów nad jeziorem. Pokoje z utrzymaniem. Prospekty na żądanie. zdw 26 572

W Warszawie
Pokoje dla przyjezdnych środek miasta. Pensjonat. Czackiego 6. Warszawa. zdw 26 652

Która
z pań ziemianek udzieliłaby na czas wakacji skromnego locum matce z 4 dzieci 7—12 lat lepszej rodziny z utrzymaniem lub możnością używ. kuchni za skromnem wynagrodzeniem. Chętnie pomogę w gospodarstwie lub zajmę się szyciem, cerowaniem Zgłoszenia Kurjer zdw 27 328

2 pokoje
kuchnia do wynajęcia w Puszczykowie. Grunwaldzka 22 a, Snarska. zdw 27 430

Jastrzębia Góra
pełne morze, Hotel - Pensjonat „Bałtyk", przyjmuje zgłoszenia na sierpień. Wiadomość: Warszawa, Smolna 14, m. 9 lub Jastrzębia Góra Pensjont „Bałtyk". Pw 3 150-62.564

Na letnisko
przyjmuje z całem, dobrem i zdrowem utrzymaniem, okolica śliczna, w około las, jezioro nie daleko, pokoje na piętrze. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 27 647

Zakopane
Pensjonat - hotel „Złota pantera"
ul. Chramcówki 31, doktorowej Musiałowej i doktorowej Urbańskiej, nowo otwarty wzorowo urządzony, nowa pościel, łazienka, wykwintna kuchnia, doborowe towarzystwo, ceny umiarkowane. Informacyj udziela i zamówienia przyjmuje Zarząd. zdw 23 819

16 OSOBISTE

Institut de Beauté „Irnis" Poznań, Piekary 5, telefon 25-91
Fryzjerski salon damski, poleca farbowanie włosów brwi i rzęs pierwszorzednemi farbami nie szkodzącemi Ondulacja wodna, zwykła oraz manicure etc. dw 6621

Za długi
mego męża Konstantego Marka z Chełstu pow. czarnkowski, który się dnia 28 czerwca samowolnie z domu oddalił, nie odpowiadam. B. Markowa, żona. zdw 27 645-6

Halino!
Błagam Cię! Proszę o podanie adresu Kurjer zdw 27 537

Za
długi żony nieodpowiadam. Upominam przedewszystkiem rodzinę Politowicz, Stanisław Nijak. zdw 27 618

21 ZGUBY

Unieważniam
zgubioną książeczkę wojskową, wystawioną przez P. K. U. Poznań-miasto na nazwisko Edward Maciejewski, ur. 12.9. 1899 w Poznaniu, kapral rez. zdw 26 513

Portfel
z fotografjami i pieniędzmi zasprzedane losy P. W. K. zgubił sprzedawca tychże. Oddać za wynagrodzeniem „Fortuna". Al. Marcinkowskiego 19 zdw 27 286/7

Zgubiono
pierścionek brylantowy, dnia 9-go lipca r. b. na Placu Wolności o godzinie 18. Uczciwego znalazcę uprasza się o zwrot za wysokiem wynagrodzeniem — do Prezydjum Policji. zdw 27 376

Kradzież
proszę pana złodzieja co mi skradł w tramwaju czarny portfel z papierami i dokumentami w dniu 10. 7. o nadesłanie pod mojem adresem M. Krajewicz, Poznań, Dąbrowskiego 2. zdw 27 527

Pierścionek
z brylancikiem w okolicach dworca zachodniego zgubiłam. Proszę o zwrot za nagrodą. Zawiadomić telef. 27--09. zdw 27 606

Wózek
znaleziono w nocy. Grobla 4. Walczak. rw 5 778

2 ROZMAITE

Fryzjernia
dla pań i panów w hotelu „Polonia" otwarta od 7—22. Także w niedziele i święta. bpw 358

Wszelkie
reparacje zegarków oraz naprawy wszelkiej biżuterji wykonuje sumiennie tanio firma F. Terkowska, plac Wolności 3 (pod filarami) Pw 1726-052.96

Robótki ręczne
monogramy rysuję. Jankowska, Stary Rynek 48 II bpw 340

Każda elegancka pani
obiera się tylko w salonie mód „Kresowianka", św. Marcin 16/17, wejście litera F. Dla pp. urzędniczek dogodne warunki. bpw 3773

Kołdry
puchowe, watowane przyjmuje do pracy Sulewski, Fiebichowa, Stary Rynek 60, wejście z Wrocławskiej. zdw 25 252

Malarz
przyjmuje prace malarskie, wykonuje szybko po przystępnych cenach. Mikołajski, Półwiejska 19. zdw 27 424/5

Polecam
się do szycia wykwintnej bielizny, garderoby damskiej, haftów. — Łaskawe oferty do Kurjera Pozn. zdw 27 340

Masażystka
dobra przyjmie masaż poza domem i manikir. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 324

Futra
wszelkiego rodzaju naprawia, modernizuje, poszywa pracownia futer, Jankowski, Kręta 23. zdw 27 470

23 OŻENKI

Dobrze sytuowany
pan szuka znajomości pani Warunek: uroda Cel matrymonjalny. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdw 26 631

Młodej
sympatycznej panienki poszukuje w celu matrymonjalnym właściciel drogerji i domu. Łask. oferty wraz z fotografja którą się zwraca, proszę skierować do eksp. Kurjera Poznańskiego pod dw 1144

Kawaler
lat 31, kupiec samodzielny z własną realnością na prowincji poszukuje celem rychłego ożenku pani z zamiłowaniem do kupiectwa, posiadającej dobre wychowanie oraz odpowiedni posag. — Szczegółowe oferty z fotografja łaskawie skierować do Kurjera Poznańskiego zdw 26 925. Pośrednictwo krewnych lub znajomych wskazane.

Szukam
dla mego szwagra przystojnej żony szwagier jest solidnym, pracowitym przemysłowcem, posiada 40 000 dolarów, lat 37, przystojny, akademicznie wykształcony, dobrej rodziny. Panny lub wdówki od 25—34 lat, posiadające podobny majątek, zechcą się łaskawie zgłosić dołączając fotografję. Pośrednictwo krewnych mile widziane, dyskrecja zapewniona słowem honoru. Oferty Kurjer zdw 26 695

Kawaler
handlowiec, lat 45, pragnie poznać pannę lub wdówkę w celu matrymonjalnym. Panie posiadające skład albo z gospodarstwa mają pierwszeństwo Panie serjo myślące proszę szczegółowe oferty nadesłać do Kurjera zdw 27 319 Dyskrecja rzecz honorowa. zdw 27 319

Kawaler
lat 39, urzędnik państwowy stała posada, własność posiadam, szukam żony od lat 35, majątek pożądany, wdowy z dzieckiem nie wykluczone. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 27 289

Która
pani przystojna, muzykalna, nie dzisiejszych zasad, materjalnie nie zależna, do lat 27, pragnie poznać przystojnej towarzysza życia, przedsiębiorczego kupca, właściciela fabryki. Zgłoszenia tylko poważne do Kurjera zdw 27 384. — Dyskrecja słowo honoru. Pośrednictwa rodziny mile widziane.

Kawaler
lat 28, z zawodu piekarz, wzrostu średniego, posiadający 3 000 zł. gotówki, ożeni się z panną lub z młodą wdówką, która dopomoże materjalnie do stworzenia piekarni lub posiada takową. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 407

Dwie przyjaciółki
sympatyczne, przystojne poszukują znajomości panów inteligentnych do lat 28, cel matrymonjalny. Oferty tylko z fotografjami Kurjer zdw 27 561

24 NAUKA

Celem konwersacji
francuskiej poszukuje pana władającego poprawnie tym językiem najchętniej Francuza (umiejącego po polsku). Zgłoszenia: Wały Leszczyńskiego 5 od 2—3 po poł. zdw 27 252?

Ktoby
przygotował do matury, głównie z matematyki. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 310

Kto
przygotuje mężczyznę do sześciu gimnazjalnych? Kurjer zdw 27 500

Francuskiego
lekcje, teorja, konwersacja. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 615

25 MUZYKA

Jazzbandzista
gra również skrzypce (obligat) wolny zaraz. Oferty Kurjer zdw 26 899

Korektor-Stroiciel
pianin, fortepianów, Poznań, ul. Skryta 9, II. p. Ciechanowski. zdw 26 950

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 50 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

Technik
budowlany z III. semestr. szkoły budowlanej poszukuje zaraz posady do biura. Łaskawe zgłoszenia Sternal, Leszno, Leszczyńskich 27. nw 2435

Pedagog
wyższe wykształcenie kilkunastoletnia praktyka poważne referencje, przyjmie posadę w domu ziemiańskim na lato lub na stałe Zgłoszenia adresować: Warszawa ulica Wilcza 79, m. 3. dw 1145

Krawcowa
poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 26 906

Szofer
żonaty, bez nałogu z krótszą praktyką warsztatową poszukuje posady prywatnej, miejscowość obojętna. Zgłoszenia Kurjer zdw 26 962

Studentka
szuka odpowiedniego zajęcia. — Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 26 937

Młodszy
technik budowlany poszukuje zajęcia biurowego, czas wakacyj. Schmaedicke, Leszno, Lipowa 20 zdw 26 453

Ekspedjentka
samodzielna z 11 letnią praktyką w branży mleczarskiej, piekarskiej i cukierniczej poszukuje posady. Świadectwo bardzo dobre. Na życzenie kaucja. Zgłoszenia do Kurjera zdw 27 243

Bufetowa
poszukuje posady na wyjazd. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 132

Praczka
poszukuje prania. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 578

Urzędnik
gospodarczy, żonaty, lat 30, trzeźwy, sumienny, z dobremi świadectwami poszukuje posady od 1. 10. 29, również w Krakowskiem lub Warszawskiem Województwie. Żona może objąć gospodarstwo kobiece. — Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 27 575

Szofer
z praktyką trzeźwy i sumienny, kawaler poszukuje posady prywatnej, cena tygodniowo 20 zł z utrzymaniem, bez utrzymania 40 zł. Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer zdw 27 574

Panienka
z kursem szkoły handlowej poszukuje posady jako elewka przy kasjerze na majątek. Łask. zgłoszenia Kurjer zdw 27 386

Dziewczyna
starsza, uczciwa, umiejąca samodzielnie gotować szuka posady od 15. 7. Oferty Kurjer Stary Rynek rw 5772

Młody
elektro- i radjotechnik szuka posady. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 27 395

Biuralistka
pięcioletnia praktyka obeznana, z wszelkiemi pracami biurowemi pisząca na maszynie, z dobremi świadectwami poszukuje posady zaraz lub później. Zwolniona z powodu likwidacji zakładu. — Oferty Kurjer zdw 27 390

Czeladnik
ślusarski, początkujący poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 388

Ukończoną
szkołą handlową szuka jakiejkolwiek posady biurowej. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 374

Młodszy
biuralista z średniem wykształceniem, piszący na maszynie z krótszą praktyką bankową, poszukuje posady w jakimkolwiek przedsiębiorstwie. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 372

Poszukuję
posługi na przedpołudnie lub prania. Oferty Kurjer zdw 27 385

Prasowaczka
na sztywną i miękką bieliznę szuka pracy. Oferty do Kurjera zdw 27 383

Młodszy
biuralista z ukończoną szkołą handlową z 6 miesięczną praktyką, piszący na maszynie, biegły w liczeniu i piśmie, poszukuje posady zaraz. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 27 357

Książkowa
dzielna w swym zawodzie poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 27 364

Absolwentka
Miejskiej Szkoły Handlowej poszukuje posady biurowej Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 25 838

Młynarz
zupełnie pewny w swym zawodzie poszukuje zaraz lub później stałej pracy Zgłoszenia Kurjer zdw 26 816

Panienka
lat 15 szuka posady biurowej początkującej od 1. 8. 29 r. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 26 991

Sekretarz
sądowy, mogący wykazać się dobremi, wiarygodnemi referencjami poszukuje odpowiedniej posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 006

Inteligentna
energiczna zarządczyni wiejska, doskonale obznajmiona z gospodarstwem, pragnie zmienić prywatną posadę na pracę w szkole gospodarczej, pensjonacie lub jako instruktorka Oferty Kurjer zdw 27 304

Pisarz
gospodarczy, kawaler 29 lat. 6-letnią praktyką szuka posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 050

Rutynowana siła
w rachunkowości, kasowości, — wszystkich prac biurowych, z niemieckim, poszukuje z powodu śmierci szefa, posady zaufanej. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 27 038

Pomocnik malarski
pracowity, obeznany z wszelkiemi pracami swoim zawodzie, również w dekoracji i godłach poszukuje stałej pracy. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 26 550

Inteligentna
młoda i skromna panienka poszukuje posady popołudniowej ewtl. wieczornej, najchętniej do kina. Oferty Kurjer zdw 26 919

Biuralistka
z roczną praktyką pisząca na maszynie poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 26 565

Panna
inteligentna lat 29 znająca dobrą kuchnię szuka posady jako gosposia. Zgłoszenia Kurjer zdw 26 795

Handlowiec
branży elektrotechnicznej poszukuje posady do magazynu lub biura. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 209

Książkowa
rutynowana z kilkoletnią praktyką, znająca wszystkie systemy książkowości, pisząca na maszynie, szuka posady. Zgłoszenia Kurjer dw 1076

Maszynistka
z 6 letnią praktyką w biurach adwokackich poszukuje posady 1 8. Łaskawe oferty Kurjer rw 5 768

Książkowa
bilansistka z kilkoletnią praktyką, znająca język polski i niemiecki poszukuje posady zaraz lub później. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 540

Książkowa-kasjerka
znająca dokładnie prowadzenie książkowości gospodarczej pisanie na maszynie, solectwo, gospodarstwo podwórzowe poszukuje posady w majątku zaraz lub później. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 26 659

Pomocnik
krawiecki poszukuje pracy zaraz. Oferty Kurjer Stary Rynek rw 5773/4

Piekarz
majster piekarski samotny dobry fachowiec poszukuje posady samodzielnego zaraz lub później. — Zgłoszenia Kurjer zdw 25 345/6

Panienka
przyjmie posadę elewki, celem wyuczenia się gotowania. Najchętnie we dworze. Miejscowość obojętna. Zgłoszenia skierować Marja Napieralówna, Szamotuły, Poznańska 6. zdw 27 130

Przyjmę
posadę inkasenta magazyniera, bufetowego lub inną, uzdolniony handlowiec, pierwszorzędnemi świadectwami, kawaler, lat 38. — Dam gwarancję na majątek wartości 5 000 zł. Miejscowość obojętna. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 27 307

Przyjmę
pranie poza domem Półwiejska 5, w podwórzu, I., lewo. Andrzejewska. zdw 27 334

Książkowa
znająca wszelkie prace biurowe szuka posady zaraz lub później. Oferty Kurjer zdw 26 920

3—4 tysiące
wstawie kaucji i dobre świadectwa za zaufaną, stałą posadę. — Oferty Kurjer zdw 27 350

Stenotypistka
polsko-niemiecka szuka posady, z jednorazowem urzędowaniem od 15. 8. Oferty Kurjer zdw 27 342

Mężczyzna
lat 35, sumienny, poszukuje posady jako woźny, wstawi kaucję 750.00. Oferty Kurjer zdw 27 327

Chłopak
ze wsi, dobry pracowity, poszukuje posady jako robotnik do wszelkiej pracy zaraz lub od 15. 7. 29. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 27 322

Inteligentna
kulturalna pani, pierwszorzędna gospodyni przyjmie posadę zarządczyni, sekretarki u samotnego pana lub w nielicznej rodzinie. Zależy na bardzo spokojnem, zaufanem stanowisku. Oferty Kurjer zdw 27 305

Maszynistka
pisząca biegle na maszynie, znająca książkowość i korespondencję poszukuje posady maszynistki wzgl kasjerki. Oferty Kurjer zdw 27 297

Biuralistka
początkująca poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 296

Osoba
w średnim wieku obeznana z wszechstronnem gospodarstwem domowem, znająca szycie poszukuje posady u samotnej osoby. — Miejscowość obojętna. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 285

Pomocnik kupiecki
z branży konfekcji damskiej pierwszorzędne świadectwa, referencje, obecnie podróżujący, poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 547

Ślusarz
precyzyjny zredukowany urzędnik państwowy poszukuje jakiejkolwiek posady. Łaskawe oferty do Kurjera zdw 26 529

Ekspedjentka
bufetowa, dzielna w swym zawodzie poszukuje posady. Miejscowość obojętna. — Oferty prosz Kurjer zdw 26 560

Służąca
z dobremi świadectwami szuka posady. od 15. 7. Oferty Kurjer zdw 27 418

Cukiernictwa
pragnie wyuczyć się sumienny czeladnik piekarski, kawaler, bez wynagrodzenia. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 408

Robotnik
sumienny, bradzo pracowity poszukuje pracy. Oferty Kurjer zdw 27 402

Bufetowa
porządna, uczciwa, poszukuje posady na prowincji lub w Poznaniu. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 397

Ogrodniczka - pomocnica
gospodarcza młoda i inteligentna poszukuje posady w większym majątku zaraz. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 27 432

Pomocnik księgarski
znający także książkowość, poszukuje posady za skromnem wynagrodzeniem, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer zdw 27 236

Dziewczyna
młodsza do wszystkich prac domowych bez prania i gotowania do pomocy pani szuka posady — Oferty Kurjer zdw 27 438

Młynarz
samodzielny poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 27 485

Krawcowa
dzielna z dobrym krojem na garderobę damską oraz bieliznę poleca się poza dom 4 zł dziennie. Oferty Kurjer zdw 27 472

Inteligentna
panna z dobrej rodziny znająca szycie i haftowanie, poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 484

Inteligentna
pani przyjmie posadę na stoisku Wystawy. Oferty Kurjer zdw 27 627

Dziewczyna
znająca się na wszelkich pracach domowych, poszukuje posady od 15. 7. Oferty Kurjer zdw 27 543

Zastępstwa
na pokupne artykuły przyjmie podróżujący. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 546

Starsza
dziewczyna szuka posady od 15. 7. do wszelkich prac domowych. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 556

Ogrodnik
kawaler, dobry fachowiec poszukuje posady, najchętniej na majątku zaraz. Wegner, Wybudowanie Dąbrowskie, poczta Dąbrowa, Chełm, Pomorze. Pw 3 543-64.258

Osoba
inteligentna poszukuję posady do sprzedaży artykułów spożywczych dobre polecenie. Łaskawe oferty proszę Kurjer zdw 27 636

Młodszy bankowiec
z trzyletnią praktyką oraz ukończoną dwuletnią szkołą handlową poszukuję jakiejkolwiek pracy, najchętniej w banku zaraz lub później. Zgłoszenia pod adresem: Edw. Matysiak, Przedmieście, p. Przemęt, pow. Wolsztyn. zdw 27 648

Panienka
pisząca na maszynie poszukuje posady. Łaskawe oferty Kurjer zdw 27 558

Szukam
jakiejkolwiek posady u samotnej osoby zaraz. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 27 563

Młynarz
kawaler z długoletnią praktyką, dzielny w swym zawodzie poszukuje posady od 15 lipca 1929 r. Na żądanie złożyć może kaucję. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 27 643

Leśnik
żonaty, lat 25, z ośmioletnią praktyką i ukończoną państwową szkołą dla leśniczych w Margonine, dotychczas w służbie poszukuje posady zaraz lub później na większych obszarach leśnych albo też w mniejszych urzedach leśnych, parafjalnych. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdw 27 641

Robotnik
lat 24, który pracował w restauracji, w składach może się okazać dobremi świadectwami poszukuję jakiegokolwiek zajęcia, miejscowość obojętna Oferty Kurjer zdw 27 620

Szofer - ślusarz
z prawem jazdy polskiem i francuskiem, trzeźwy, sumienny, szuka posady zaraz lub 1 sierpnia. Oferty Kurjer zdw 27 622

Magistra
z dwuletnią praktyką i językiem niemieckim poszukuje posady w aptece. Zgłoszenia i warunki — Przeworsk, Apteka, dla magistry. zdw 27 633

Stenotypistka
początkująca poszukuje posady. Łask. oferty Kurjer zdw 27 559

Dla
mego 16 letniego syna, który chciałby wyuczyć się w zawodzie elektrotechnicznym poszukuje odpowiedniego miejsca od 1 października. Zgłoszenia do Kurjera zdw 27 644

Dziewczyna
poszukuje posady od 15. 7. do wszelkich prac domowych. Oferty Kurjer zdw 27 169

Młodszy biuralista
sumienny i uczciwy poszukuje posady za skromnem wynagrodzeniem, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer zdw 27 218

Praczka
akuratna szuka prania prywatnie 6 zł dziennie. Oferty Kurjer zdw 27 009

Służąca
z gotowaniem, uczciwa, pracowita, wolna od 15-go. Zgłoszenia Kurjer zdw 26 992

Dziewczyna
do wszystkiego z gotowaniem szuka posady od 15. 7. u lepszego państwa. Oferty Kurjer zdw 27 008

Szofer
kawaler, znający się na gospodarstwie szuka; posady zaraz. — Oferty Kurjer zdw 26 993

Młodsza
panienka, ukończywszy szkołę handlową poszukuje posady początkującej biuralistki ewent. kasjerki. Oferty Kurjer zdw 26 981

Szukam
posługi po południu. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 26 987

Szofer-kowal
z praktyką poszukuje posady — miejscowość obojętna. — Oferty Kurjer zdw 27 002

Poszukuję
posady od 15 do wszelkich prac domowych z gotowaniem. Oferty Kurjer zdw 26 974

Panienka
inteligentna poszukuje miejsca uczenicy do biura. Oferty Kurjer zdw 26 970

Poszukuję
prania na cały dzień, piorę czysto i szybko. Zgłoszenie Kurjer zdw 26 969

Młodsza
fryzjerka szuka posady. Oferty Kurjer zdw 26 968

Szofer
trzeźwy, sumienny z rokiem praktyki ślusarskiej i rok w jeździe szuka posady, miejscowość obojętna. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 262

Panna
lat 29 zna zwykłą kuchnię, gospodarstwo domowe, krawiectwo, pranie poszukuję posady od 15. 7. lub 1. 8. Oferty Kurjer zdw 27 152

Czeladnik
tokarski w drzewie poszukuje zaraz posady. Zgłoszenia Agencja Kurjera Wronki nw 2411

Poszukuję
posady w restauracji do pomocy kucharza. Oferty Kurjer zdw 26 606

Panienka
uczciwa z szyciem do dzieci i lekkich prac domowych szuka posady. Dobre polecenia. Oferty Kurjer zdw 26 894

Szofer
szuka posady, ma parę lat praktyki trzeźwy i sumienny, może się okazać bardzo dobremi świadectwami. Oferty Kurjer zdw 26 976

Magist.
Farm. aprob. szuka zastępstwa najchętniej w Poznaniu. Zgłoszenia do Kurjera zdw 27 150

Panna
zamiejscowa zna gospodarstwo domowe, szycie, poszukuje posady zaraz w Poznaniu. — Oferty Kurjer zdw 27 021

Młynarz
czeladnik, kawaler, poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 26 814

Poszukuję
posady inspektor handlowy z branży wirówek i maszyn rolniczych. Świadectwa pierwszorzędne. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 26 344

Pierwszorzędny
kreślarz, rysownik i retuszer poszukuje posady Oferty Kurjer zdw 26 590

Ekspedjentka
branży kolonjalnej - delikatesów szuka posady Oferty Kurjer zdw 26 619

Służąca
z gotowaniem, uczciwa z dobremi świadectwami, z własną pościelą poszukuje stałej posady w małej rodzinie lub u samotnego pana. Oferty Kurjer zdw 27 055

Przyjmę
do mereżkowania i okrętki. — Wielkie Garbary 36. parter. front. r 5496

Młody
technik drogowo-wodny z praktyką robót ziemnych wprawny w pomiarach szuka posady w przedsiębiorstwie robót inżynierskich lub urzędzie. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 26 562.

3.000 złotych
kaucji złożę za posadę stałą inkasenta, magazyniera, kontrolera itp. Łaskawe zgłoszenia prosze do Kurjera pod dw 1116

Cieśla
dawniejszy podmistrz, poszukuje pracy, wykonuje szybko i tanio z odstawą materjału. Oferty Kurjer zdw 26 772

Technik
drogowo wodny z praktyką robót ziemnych wprawny w pomiarach szuka posady w przedsiebiorstwie robót inżynierskich lub urzędzie. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 26 562

Krawcowa
poleca się poza dom. Śniadeckich 4, wysoki parter, lewo. zdw 27 201

Dziewczyna
wiejska, sumienna, milująca dzieci szuka jakiejkolwiek posady — najchętniej do samotnej osoby. Adres wskaże Kurjer zdw 26 922

Dziewczyna
uczciwa, dobrego domu szuka posady do dziecka i lekkich prac wymagania b. skromne lecz dobre traktowanie. Oferty Kurjer zdw 27 078

Panna
skromna, uczciwa poszukuje posady jako pokojowa lub do dzieci z szyciem od 15. 7. Zgłoszenia Kurjer zdw 27 069

Szofer
z praktyką trzeźwy i sumienny, lat 30, żonaty, bezdzietny poszukuje stałej posady z mieszkaniem. Oferty Kurjer zdw 27 123

Dziewczyna
z gotowaniem do wszelkich prac domowych poszukuje posady najchętniej do bezdzietnych państwa od 15. 7. Oferty Kurjer zdw 27 127

Prośba
Panna, średni wiek prosi o jakie zajęcie do składu lub na wystawę. Oferty Kurjer zdw 26 521

Inwalida
wojenny, sumienny samotny szuka posady portjera. Oferty Kurjer zdw 25 543

Sekretarz adwokacki
lat średnich, obecnie na Pomorzu, sumienny i pracowity poszukuje posady od 15 bm ewtl rychlej lub później. Łaskawe oferty do Kurjera zdw 25 420

Robotnik
trzeźwy, uczciwy, lat 28, będący jedynym żywicielem, szuka z raz posady. Oferty zdw 25 927

28 WOLNE MIEJSCA

Pomocnik
gastronom (kelner) samotny z kaucją do zł 500 do objęcia bufetu od 15. 7. lub 1. 8. Zgłoszenia z dołączeniem kop. św. Hotel Centralny, Rawicz, Wielkop. dw 1141

Poszukuje
się dzielnych agentów na wysoką prowizję do odwiedzania rolników na Poznańskie i Pomorze, artykuł sezonowy, bajce do zaprawiania zboża. Zarobek do 50 zł dziennie. Zgłoszenia Wytwórnia Chemiczna Ostrzyce, powiat Kartuzy. zdw 26 856

Ekspedjentka
uzdolniona ekspedycji tow. krótkich i bławatów, znajomość dekoracji okna na prowincję potrzebna. Zgłoszenia z dołączeniem świadectw i fotografji z podaniem pretensji do Kurjera Poznańskiego zdw 26 926

Ekspedjent
z branży rowerowej wzgl. metalowej do prowadzenia kartoteki wiekszej składnicy potrzebny zaraz. Zgłoszenia do Kurjera zdw 26 924

Uczeń piekarski
i czeladnik piekarski mogą się zaraz zgłosić. Parowa Piekarnia Karol Szuster, mistrz piekarski, Rogoźno (Wielkp.) dw 1166/7

Ucznia
piekarskiego przyjmę, najchętniej który się już uczył. M. Łopiński, mistrz piekarski. Poznań-Debiec, Dębiecka 32. zdw 26 942

Uczenicę
przyjmę do nauki krawiectwa damskiej z krojem. S. Kraetschmanowa, Długa 14, I. piętro. zdw 27 257

Pomocnik
fryzjerski potrzebny zaraz ulica Wjazdowa 8. zdw 26 983

Służąca
potrzebna od 15. 7. 29. do wszystkiego. Restauracja ul. Polna 18. zdw 27 161

Uczeń
z lepszem wykształceniem szkolnem i domowem chętny do pracy potrzebny P. Heyducki Centralna Drogerja Pleszew. dw 1140

Uczeń
piekarski, syn uczciwych rodziców może się zaraz zgłosić. Piekarnia cukiernia Roman Wiśniewski, Rogoźno, Kotlarska 222 zdw 27 314

Hafciarki
na haft kolorowy potrzebne na stałą pracę. Zgłoszenia z podaniem adresu do Kurjera zdw 27 302

Fryzjerka
może się zgłosić. A. Donaj, ul. Nowa 11. zdw 27 292

Służąca
uczciwa, czysta do wszystkiego, gotowaniem, praniem, kochająca dzieci, do 2 osób i dziecka potrzebna 15. 7. Adres wskaże Kurjer zdw 27 371

Posługaczka
potrzebna zaraz. Sieradzka, Wały Jagiełły 18, II. zdw 27 393

Dziewczyna
gotowaniem do wszystkiego od 15 7. Św. Marcin 32. III., prawo od 5—7. zdw 27 394

Służąca
do wszelkich prac z praniem, prasowaniem i gotowaniem uczciwa i czysta na prowincję. Zgłoszenia do 9 rano i wieczór od 8 Malinowska, Wielkie Garbary 53. zdw 27 312

Dziewczyna
potrzebna. Jadłodajnia Górna Wilda 15. zdw 27[illegible]5

Służąca
z praniem bez gotowania potrzebna od 15. b. m. Rynek Łazarski nr. 19, front, III prawo. zdw 27 320

Służąca
uczciwa może się zaraz zgłosić. Kleczewski, św. Wawrzyńca 12, Jeżyce. zdw 27[illegible]

Służąca
z dobrem gotowaniem, do każdej pracy potrzebna zaraz lub 15. 7. Restauracja, Przecznica 6. zdw 27 334

Korespondentka
samodzielna w polskim i niemieckim potrzebna zaraz. Witold Stajewski Stary Rynek 65. zdw 27 339

Krawcowa
do domu zaraz. Matejki 55, trzecie, lewo. zdw 27 337

Służąca
do wszystkiego z gotowanie potrzebna od 15. 7. Zgłoszenia Staszica 5. II lewo. od 5—7. jw 2 183

Ekspedjentka
z branży obuwia potrzebna Walczak, Pocztowa 3. rw [illegible]

Poszukuje
się od 1 września rb nauczycielki domowej, która jest w stanie przygotować dziewczynę do 3 klasy gimnazjalnej. Oferty proszę złożyć do Kurjera Poznańskiego pod zdp 26 260

Potrzebna
zaraz dziewczyna do pomocy w domu i jednego 3 letniego dziecka Warunek dobre świadectwa. Zgłoszenia osobiste od godz. 12—8 wieczor. Janina Szwarcowa, ul. Marszałka Focha 55, III. p. zdw 27 481-2

Praktykant mierniczy i technik
na stałą posadę potrzebni. Zgłoszenia z odpisami świadectw i warunkami pod adresem inżynier Karol Schönhofer, Toruń, Mickiewicza 5. dw 1142

Woźny
inkasent z kaucją 1000 złotych potrzebny Oferty Kurjer zdw 27 381/82

Blacharzy
2 dzielnych, na stałą pracę zaraz poszukuje. St. Szykowny, Żnin, Telefon 81. dw 1157

Uczeń
może się zaraz zgłosić, mieszkanie z utrzymaniem wolne pierwszeństwo mają z szkołą handlową Jan Czechak, Śrem, Rynek 192 Skład porcelany i sprzętów kuchennnych. dw 1143

1.000—2.000 złotych
miesięcznie — mogą stale zarabiać uzdolnieni w akwizycji oraz pracownicy różnych gałęzi pracy przyjmując bezpośrednio z poważnego Banku zastępstw ratalnej sprzedaży obligacyj premjowych systemem ułatwionym (kombinowanym). Kapitał zbędny. Przy wydatnej pracy wykupimy patent. Oferty: Skrytka pocztowa 83, — Lwów. nw 2002

Linotypista
maszynista i pomocnik do płaskich maszyn potrzebni do drukarni w Białymstoku. Oferty z podaniem żądanego wynagrodzenia i referencji nadsyłać do Biura Ogłoszeń „P. A. P.", Warszawa, Boduena 2, sub. „B. G." nw 2378

Potrzebna
na wieś od 1 sierpnia lub później książkowa, osoba skromna, zaufana, obeznana z książkowością W. I. R. piszaca biegl na maszynie znająca także gospodarstwo domowe. Zgłoszenia z podaniem warunków do Kurjera pod dw 1139

Kilkudziesięciu
chłopców do posyłek z świadectwami za dobrem wynagrodzeniem potrzebuje „KaDeHa". — Podgórna 10. Zgłoszenia od 19—20 zdw 27 448

Potrzebna
przychodnia służąca z praniem. Turowicz, Konopnickiej 20. zdw 27 433

Służąca
młodsza z gotowaniem, dobrze polecona, potrzebna. Plac Świętokrzyski 3, III. prawo. zdw 27 445

Młodszy
fryzjer może się zgłosić. Sołacz, ul. Małopolska 8. zdw 27 457

Chłopiec
(16—18 lat) do posyłek potrzebny zaraz. Domagalski i S-ka, Poznań św. Marcin 34. zdw 27 454

Fryzjerka
manikurzystka może się zaraz zgłosić. G. Schipper, Sew. Mielżyńskiego 21. zdw 27 450

Podróżujący
na Poznańskie, Pomorze i Śląsk z kaucją do 500 zł zaraz potrzebny. Fabryka spinek i grzebieni. Poznań, ul. Szewska 11. zdw 27 476

Uczenica
z dobrego domu władająca polskim i niemieckim potrzebna zaraz. F. Peschke, św. Marcin 21, skład żelaza, sprzętów dom. i kuchennych. zdw 27 471

Służąca
może się zaraz zgłosić do restauracji Łażarski, Niegolewskich 1. zdw 27 474

Dziewczyna
z gotowaniem do wszystkiego — Adamczykowa, Ratajczaka 14. zdw 27 516

Fryzjerka
potrzebna Małe Garbary 1. zdw 27 501

Dziewczyna
do wszystkiego z gotowaniem oraz panienka do dzieci potrzebna od 15. bm. świadectwa pożądane. Wielka 9, skład. śniadalnia zdw 27 530

Posługaczka
potrzebna. Szewska 11, parter, prawo. zdw 27 529

Dwie
młode dziewczyny mogą się zgłosić do pracy E. Arnold, Dolna Wilda 11 a. zdw 27 528

Fryzjerski
pomocnik potrzebny zaraz. Bydgoska 5, Środka. zdw 27 526

Służąca
z dobremi świadectwami może się zgłosić. Helak, Niegolewskich 16, I. piętro. zdw 27 538

Dziewczyna
do wszystkiego z gotowaniem potrzebna Janaszek, Ogrodowa 9. zdw 27 535

Młynarz
czeladnik z kaucją potrzebny od 1. 8. 29 r. jako kierownik. Osobiste zgłoszenia do Ksawerego Gracza, Inowrocław, ul. św. Ducha 32. zdw 27 631

Rekomandora
wymownego potrzebuje zaraz na Wesołe miasteczko. Zgłoszenia Dąbrowskiego 23, cukiernia. zdw 27 541

Fryzjerka
dzielna w ondulacji potrzebna. Głowacki, Kanałowa 16. zdw 27 542

Park Rozrywkowy
Brama Dembińska poszukuje do atrakcji kilka młodych inteligentnych panienek. Zgłoszenia osobiście codziennie w administracji Parku godz. 5—7 wiecz. zdw 27 548

Służąca
uczciwa, czysta do wszelkiej pracy 15. 7. Romana Szymańskiego 8, III. lewo. zdw 27 555

Służąca
potrzebna zaraz do samotnego pana umiejąca prowadzić samodzielnie gospodarstwo domowe, dobrze gotować, prać i prasować bieliznę. Posada do obejcia w Królewskiej Hucie. Zgłoszenia Kurjer pod zdw 27 649

Gospodyni
w starszym wieku z lepszego domu nawskróść uczciwa, któraby się podjęła wszelkich prac domowych oraz wychowania starszych dzieci, może się zaraz zgłosić do Kurjera Poznańskiego pod zdw 27 642

Akwizytor
na druki, który w tej branży już pracował, potrzebny na pensję prowizję. Oferty Kurjer nw 2475

Panów
z dobrą, gładką wymową do wesołej atrakcji w wesołem miasteczku. Zgłoszenia od 8—10 rano Lewandowski, Szamarzewskiego 11, I. piętro, lewo zdw 27 311

Rzeźbiarz
na stałe prace kościelne potrzebny zaraz St. Pankau, Aleje Marcikowskiego 19 zdw 27 308

Na ubogich miasta Poznania złożyli: P. P. Dondajewski, ul. Śródka 7/8, 30,— zł; Spółdzielnia Spożywcza 7 Dyonu ul. Żand. Wojsk. w Poznaniu, 50.—; Komisarjat do spraw likwidacji niemieckiej w Poznaniu, 10,—; Elektrownia Miejska w spraw. karnej G. E. 10,—; — C. E. 20,—; Grodzki, ul. Górna Wilda 117, 5,—; Szulc, rozjemca w pewnej sprawie 5,—; I P. 10,—; Drukarnia Polska zebrane datki 1 375,59; Bank Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego w miejsce wieńca na trumnę Prezesa ś. p. Władysława Szczepkowskiego 308,— zł; Wierzycki, ul. Grobla 8, kilka sztuk używanej odzieży.

Za dary składamy na tej drodze szczere podziękowanie.

Magistrat VIII/1.

zw 17 483/a

Uczenice
i krawcową do szycia parasoli przyjmie Wytwórnia Parasoli, Wielka 27/29. zdw 27 607

Ekspedjentka
z dobremi referencjami potrzebna zaraz do pawilonu na Wystawie. Zgłoszenia osobiste z świadectwami przyjmuje Samborski, Sew. Mielżyńskiego 4, II. p., w godz. 15—16. zdw 27 502

Bufetowa
dobrze polecona, potrzebna zaraz do „Ziemianki" na terenach P. W. K. Również mogą się zgłosić 2 młodsze panienki do gablotek. Zgłoszenia w biurze Fr. Ratajczaka 2. zdw 27 387

Domokrążnych
panów, pań, wprowadzonych. — Dobry zarobek. Hilary Kurinny, Chwaliszewo 76, III., w podwórzu. zdw 27 380

Kilka
panienek i panów do sprzedaży pokupnych artykułów poszukuje. Firma Bydołek, ul. Gajowa 4. zdw 27 377

Służąca
potrzebna od 15 bm. Piotrowska, Czesława 12, II. zdw 27 410

Dziewczyna
przychodnia do dziecka zaraz potrzebna. Szyperska 17, parter, lewo. zdw 27 417

Kilka
panienek do sprzedaży wody i słodyczy za dobrem wynagrodzeniem oraz kaucją 50 zł potrzebuje „KaDeHa", Podgórna 10. — Zgłoszenia od godz. 18—19. zdw 27 449

Uczciwą
czystą dziewczynę przyjme. Poznańska 58 a, II. p. narożnik Mickiewicza. zdw 27 435

Maszynista tartaczny
dobry fachowiec, posiadający także dostateczne wiadomości z działu elektrotechnicznego poszukiwany. Zgłoszenia nadsyłać należy do ekspedycji niniejszego pisma pod dw 1165

Służąca
uczciwa z gotowaniem, lubiąca dzieci potrzebna zaraz. Zgłoszenia z podaniem warunków przyjmuje Anna Świderska, Kobylin, koło Krotoszyna. dw 1164

Młodszy
pomocnik handlowy (żelaźniak) znający dokładnie branże, władający językiem polskim i niemieckim może się zaraz lub od 1. 8. rb. zgłosić. Oferty z podaniem warunków przy wolnym utrzymaniu i stancji lecz bez pościeli oraz odpisy świadectw przyjmuje St. Świderski, skład żelaza, Kobylin, koło Krotoszyna. dw 1163

Szukamy
zaraz albo od 1 sierpnia rb. młodej panny do lekkich prac biurowych. Warunek: opanowanie polskiego oraz niemieckiego języka ustnie i piśmiennie. Podania z załączeniem życiorysu i odpis. świadectw w polskim i niemieckim języku należy wnosić Dom. Gorzewo, p. Ryczywół, pow. obornicki. dw 1162

Dziewczyna
młodsza do Puszczykowa potrzebna. Słowackiego 36. III. prawo. zdw 27 431

Służąca
do lekkich prac domowych potrzebna. W. Łuczak Kraszewskiego 15. zdw 27 437

Dziewczyna
do dzieci potrzebna zaraz. Skład masła. św. Marcin 64. zdw 27 436

Pot nóg i pach oraz niemiłą woń usuwa puder i masć „Sudoral Chemergon"

Książkowego - bankowca
sile pierwszorzędna z kilkuletnią praktyką w spółdzielniach na stałą posadę (przewidziany jest ewtl. wybór na członka Zarządu) poszukuje zaraz lub od 1. 8. 29 r. Spółdzielczy Bank Pożyczkowy Sp. z ogr. odp. we Wrześni. dw 1177

Uczenice
do szycia zaraz potrzebne. Św. Józefa 9, I. ptr. lewo. zdw 27 619

Służąca
młodsza, rzetelna z dobrem poleceniem potrzebna. Zgłoszenia do 6. Kwiatowa 8, I. lewo. zdw 27 623

Dobre
owijaczki na cukierki mogą się zgłosić. Fr. Kupczyk, Stary Rynek 44. zdw 27 626

Elewa
przyjmie poważny interes zbożowy. Zgłoszenia piśmienne z podaniem wykształcenia do Kurjera Poznańskiego zdw 27 596

Dziewczyna
do dzieci potrzebna zaraz. Bajer, Piekary 19, III. w podwórzu. zdw 27 605

Potrzebna
z małem wymaganiem starsza zaufana z dobrego domu inteligentna osoba przychodnia do nadzoru domu i służącej. Wyżywienie bardzo dobre. Zgłoszenia do Kurjera zdw 27 601

Szofer
potrzebny zaraz. Methner, Gasicrowskich 12. zdw 27 591

Stenotypistka - kasjerka
dzielna obeznana z pracami biura notarjalnego potrzebna od 15. 7. na dwumiesięczne zastępstwo. Chmielewski, Adwokat-Notarjusz, Plac Wolności 9. Pw 3550-58.407

Stenotypistka
dzielna obeznana z pracami biura notarjalnego potrzebna od 15. 7. na dwumiesięczne zastępstwo. Chmielewski, Adwokat-Notarjusz, Plac Wolności 9. Pw 3550-58.405

Pan lub Panna
zdolni do propagandy na Wystawie Krajowej przy Stoisku oraz na Terenie mogą zgłosić się. Biuro u Boltara, Skarbowa 17. nw 2462

Dwie
młode przystojne i wymowne panienki jako bileterki do kina mogą się natychmiast zgłosić osobiście od 5—8 w kinie „Casino" Pw 3252-28.72

Magistra
ewtl. asystenta (tki) poszukuje od 15 bm. lub 1. 8. na stałą posadę. Zgłoszenia do Kurjera dw 1171

Dziewczyna
od dzieci potrzebna zaraz. Nasielski, Półwiejska 3, I. p. Kw 530

Służąca
uczciwa może się zgłosić. Cukiernia św. Marcin 29. zdw 27 621

Podróżującego
dobrze zaprowadzonego w sferach cukierniczo - piekarskich na prowincję na stałą prowizję, poszukuje zaraz Piotr Michałowicz, Wytwórnia pudrów cukierniczych Poznań, ul. Szyperska 14-15. Pw 3 548-28.62

Biuralistka
pisząca biegle na maszynie Underwood i do prac biurowych potrzebna zaraz. Zgłoszenia do Kurjera St. Rynek rw 5 780

Potrzebny
uczeń do biura. Osobiste zgłoszenia do „Komna" Sp. z o. p., Automobile, Poznań, ul. Dąbrowskiego 83-85. nw 2 453

Przyjmę
kilka dziewcząt do sprzedaży lodów. Wojciechowski, Marsz. Focha 55. zdw 27 557

Młoda
panienka do prac biurowych może się zgłosić. Fr. Ratajczaka 10, parter. zdw 27 587

Humor zagraniczny

— To wino liczy już 40 lat...
— Pani je osobiście korkowała?

(Le Rire) S. F.

Przedpłata na lipiec 1929 r. za oba wydania razem wyłącznie tygodniowego dodatku ilustr. „Ilustracja Poznańska": w Poznaniu w eksped. zł 4.00, w agencjach w mieście zł 4.50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 4,70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.86, kwartalnie zł 14.58, pod opaską w Polsce zł 9,00, pod opaską w innych krajach zł 11,00. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków itp., wydawn. nie odpowiada za dostarczanie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczon. numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia do stronic tekstowe 20 gr, na stronie tekstowe 30 gr, na stronie czwartej 100 gr, na stronie drugiej 120 gr, przed wiadomościami potocznem 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia porannego przyjmujemy do godz. 18,30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża: do wydania wieczornego do godz. 10, w dni przedświąteczne do godz. 9 przed poł. Drobne ogłoszenia słowo napisowe (tłusto) 30 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada

Telefony do redakcji i administracji: 4461. 1476. 3307 3524. 3525 4072. w niedziele, święta i noca tylko 1476 i 3524 — P. K. O. Poznań nr. 20 149.